Erich von Däniken
PROVOCAREA ZEILOR

Editura DOMINO

traducere de **MIHAI C. NICULESCU**
EDITURA Domino, 1996
Erich von Däniken – *AUSSAAT UND KOSMOS*
Copyright © Econ Verlag Gmbh, 1972
e Colecţia UFD: Nicolae Constantinescu
Editura DOMINO

PROVOCAREA ZEILOR

Eu cred că asta e cea mai smintită poveste a secolului. Am văzut cu ochii mei incredibilul şi am fotografiat neverosimilul. Nu e vorba de un vis găunos, de o halucinaţie, ci de o realitate tangibilă – continentul sud-american este străbătut de o gigantică reţea de galerii, de un adevărat labirint lung de câteva mii de kilometri, săpat adânc în pământ. Câteva sute de kilometri dintre aceste tuneluri au fost explorate şi măsurate, mai ales în Perú şi în Ecuador.

La 21 iulie 1969, un argentinian pe nume Juan Moricz întocmea la maestrul Gustavo Falconi, notar din Guayaquil, un act autentic care îl desemna autorităţilor ţării sale şi posterităţii drept descoperitorul reţelei subterane, şi asta pe baza mărturiilor scrise depuse de concetăţenii lui Moricz, informaţii despre aceste cercetări. Iată câteva extrase din acest document:

Juan Moricz, cetăţean argentinian, născut în Ungaria, paşaportul nr. 4 361 689... Am făcut descoperiri de un mare interes cultural şi istoric în estul provinciei Morona-Santiago, pe teritoriul ecuadorian.

Este vorba în principal de plăci de metal gravate cu profeţii istorice care se referă la o civilizaţie dispărută, a cărei existenţă nu a fost bănuită de nimeni până acum din lipsa dovezilor. Obiectele respective provin din galerii diferite şi sunt foarte deosebite.

Împrejurările în care am făcut aceste descoperiri merită să fie amintite...

În calitatea mea de etnolog, studiam atunci anumite aspecte ale folclorului şi limbajului triburilor din Ecuador...

În linii mari, aceste obiecte pot fi împărţite în două categorii:

1. Obiecte din piatră şi din metal de toate mărimile şi de toate culorile.

2. Plăci de metal (foi) acoperite cu semne gravate. În realitate este vorba de o adevărată bibliotecă metalică care se prezintă ca un fel de compendiu al istoriei omenirii. Este vorba de originea omului pe Pământ şi de

perceptele unei civilizaţii dispărute.

Conform cu articolul 665 din Codul Civil, sunt în mod legal proprietarul obiectelor pe care le-am descoperit. Dar pentru că este vorba de obiecte care au un interes inestimabil din punct de vedere al istoriei civilizaţiilor, iar terenul pe care au fost găsite nu-mi aparţine, este bine să ne referim la articolul 666, conform căruia comorile pe care le-am descoperit rămân proprietatea mea personală, dar sunt totuşi sub controlul statului.

Drept pentru care am onoarea să o rog pe Excelenţa Sa, domnul preşedinte al republicii, să binevoiască a numi o comisie de anchetă care să-mi poată verifica declaraţiile şi să aprecieze valoarea descoperirilor mele…

Mă angajez să informez comisia respectivă despre poziţia geografică exactă a tunelurilor subterane explorate de mine până în prezent şi să-i pun la dispoziţie obiectele pe care le-am găsit în cursul acestor explorări…

Pe când făcea cercetări pe teren în domeniile specialităţii sale – cercetări facilitate de sprijinul amical al unui grup de indieni peruvieni care îi serveau drept interpreţi şi conciliatori pe lângă confraţii lor bănuitori – Juan Moricz a dat din întâmplare peste o intrare care ducea la o reţea de galerii subterane. Prudent de felul său, circumspect aşa cum se cuvine să fie un om de ştiinţă, Moricz nu a spus nimic vreme de trei ani. A aşteptat să exploreze mulţi kilometri de tuneluri şi să strângă o colecţie importantă de obiecte remarcabile, şi abia după aceea s-a hotărât să ceară audienţă la preşedintele Velasco Ibarra. Dar conducătorul acestei ţări, unde preşedinţii nu au decât foarte rar ocazia să-şi exercite mandatul până la capăt, avea treburi mult mai arzătoare, şi nu avea timp pentru un original dornic să-l informeze despre o descoperire nemaipomenită. Funcţionarii de la palat l-au asigurat pe arheolog de interesul pe care preşedintele îl va arăta cu siguranţă faţă de expunerea sa… când va avea răgazul. Sigur, preşedintele îl primea, dar trebuia să mai aibă răbdare câteva luni…

Moricz a aşteptat zadarnic un an de zile, în ciuda

cererilor sale repetate. De aceea s-a hotărât să abandoneze acest proiect şi să-şi continue singur cercetările subterane.

L-am întâlnit pentru prima dată pe Juan Moricz la 4 martie 1972.

Avocatul lui Moricz din Guayaquil, maestrul Matheus Pena, l-a căutat pe arheolog la cererea mea. A trimis telegrame vreme de două zile pentru a intra în legătură cu clientul său. Una dintre telegrame i-a ajuns în cele din urmă şi a telefonat la biroul avocatului, transmiţând că era de acord să ne întâlnim.

În seara de 4 martie am dat ochii cu el. Un bărbat de aproximativ patruzeci şi cinci de ani, slăbuţ, cu părul cărunt, genul de om care nu-şi descleştază buzele dacă nu-l forţezi cu tot felul de indiscreţii. Pe scurt, perfecţiunea în arta de a păstra tăcerea. L-am asaltat cu o ploaie de întrebări, ceea ce a avut darul să-i descreţească fruntea. Încetul cu încetul, am reuşit să-l fac să vorbească despre galeriile şi sălile subterane. Mi le-a descris cu multă precizie şi cu grija evidentă pentru detaliul evocator.

— Nu pot să cred aşa ceva! am exclamat eu.

— Şi totuşi e adevărat! a intervenit maestrul Pena. Am putut să mă conving cu propriii mei ochi!

Moricz m-a invitat să-i vizitez galeriile.

Moricz, tovarăşul meu de drum Franz Seiner şi eu însumi am plecat cu un jeep Toyota, conducând pe rând pentru a ajunge mai repede. Traseul avea să dureze douăzeci şi patru de ore. Când am ajuns, am tras un somn bun de care toţi aveam mare nevoie. Aventura noastră a început devreme în zori, înainte de instalarea căldurii.

Şi ce aventură!

Ne aflam în provincia Morona-Santiago, într-un triunghi ale cărui vârfuri sunt formate de Gualaquiza – San Antonio-Yaupi (fig. L). Acolo, în inima acelui

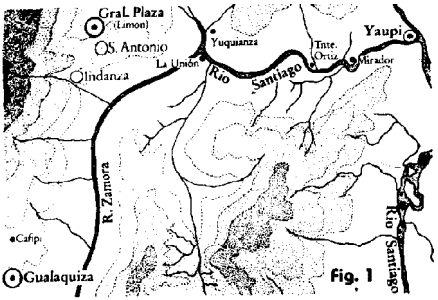

Fig. 1

13

teritoriu populat de indieni prea puţin ospitalieri, se situează intrarea labirintului – o deschizătură mare ca o uşă de şură tăiată în piatră. Lumina scade cu fiecare pas, ultimele raze de lumină dispar şi suntem învăluiţi de întuneric. Păsări trec pe deasupra capetelor noastre într-un zbor dezordonat. Aprindem lanternele. În faţa noastră, o gaură deschisă care duce în jos. Prin acest canal ajungem la o platformă situată la o adâncime de optzeci de metri, şi asta cu ajutorul unei frânghii montată la un scripete. Acest prim traseu la verticală este urmat de altele două, fiecare de optzeci de metri. Astfel începe explorarea unei lumi milenare, creată în întregime în timpurile vechi, de o rasă uitată.

Pentru că se vede clar că nu e vorba de cavităţi naturale. Culoarele cotesc în unghi drept, sunt când late, când mai înguste, dar pereţii sunt peste tot netezi, de parcă ar fi fost lustruiţi. Tavanele sunt perfect plane şi ai crede că sunt date cu un fel de lac. Totul te duce cu gândul cât se poate de natural la o reţea de adăposturi antiaeriene – dar situate la o adâncime de două sute patruzeci de metri!

În timp ce batem uşor în plafon şi în pereţi, izbucnesc într-un hohot de râs irezistibil şi ecoul lui se aude din galeriile învecinate. Moricz îşi îndreaptă lanterna spre mine.

— Ce te-a apucat! Ai rău de adâncime?

— Nici vorbă. Mă gândeam la arheologii care nu vor rata ocazia să ne explice cum au putut fi săpate acele galerii cu ajutorul unor instrumente primitive din piatră.

După spusele lui Moricz, existau sute de kilometri de

galerii ca aceasta în subsolul peruvian şi ecuadorian.

— Aici facem la dreapta! a strigat Moricz.

Ne aflăm la intrarea într-o sală mare, având cu aproximaţie dimensiunile unui hangar pentru un avion cu reacţie. Îmi spun că poate să fie vorba de o sală de distribuţie sau de un depozit de materiale. Mai multe scări urcă în direcţii diferite. Consult busola. E moartă. O scutur, dar acul nu se mişcă. Moricz, care se uită la mine de câteva clipe, îmi explică:

— Aici instrumentul ăsta nu serveşte la nimic. Există radiaţii care fac imposibilă orice orientare cu ajutorul busolei. Nu ştiu ce fel de radiaţii. E un domeniu cu care nu sunt familiarizat. Fizicienii vor trebui să studieze fenomenul la faţa locului.

La intrarea pe o galerie laterală stă întins un schelet de om. Este în întregime acoperit cu o peliculă fină de aur.

Moricz ne cere să stingem lanternele şi să-l urmăm. Nu se aude niciun zgomot. Numai răsuflările noastre în întuneric şi un foşnet vag de aripi. Peste tot sunt prezente păsări pe care nu le putem vedea. Ca să zic aşa, fac parte din decor.

— Lumină! exclamă Moricz.

Rămânem încremeniţi de stupoare în mijlocul sălii acum perfect luminate. E vorba de un fel de hol cu proporţii maiestuoase, de o frumuseţe strivitoare. Aflu că are 140 X 150 m şi mă gândesc imediat la Piramida Lunii de la Teotihuacán, ale cărei dimensiuni sunt foarte apropiate de acestea. Dar şi în cazul piramidei, ca şi aici, nu se ştie nimic despre constructorii şi tehnicile care le-au permis să realizeze aceste lucrări colosale.

În centrul sălii se află o masă.

E chiar o masă?

Desigur, dacă ne luăm după cele şapte scaune din jurul ei.

Dar chiar sunt scaune?

Să admitem că sunt scaune.

Sunt din piatră?

Nu, nu au răceala pietrei.

Din lemn?

Cu siguranţă că nu. Dacă ar fi fost din lemn, acum n-ar mai fi stat în picioare!

Prin urmare, sunt din metal?

Nu cred. La pipăit seamănă cu un material sintetic, dar tare şi greu ca oţelul.

În spatele scaunelor se afla o mulţime de figurine reprezentând tot felul de animale: saurieni, elefanţi, lei, jaguari, cămile, urşi, maimuţe, bizoni, lupi dar şi şopârle, melci şi raci. Aceste animale, ce par a fi fost turnate în tipare, stau alături unele de altele cât se poate de liber. Nu sunt rânduite pe cupluri, aşa cum ni le arată reprezentările arcei lui Noe, nu s-a făcut niciun fel de clasificare pe specii şi genuri cum ar vrea zoologul şi nu s-a sinchisit nimeni să respecte vreun criteriu ierarhic ilustrând evoluţia naturală.

Este o grădină zoologică complet smintită iar animalele ei sunt din aur pur.

Tot în această sală se află şi comoara comorilor, şi anume biblioteca metalică la care se face aluzie în actul notarial. Nu pot să-mi închipui deloc cum putea să arate.

Chiar în faţa grădinii zoologice, în spatele mesei, retrasă mult spre stânga, se află faimoasa bibliotecă. E vorba de plăci şi foi metalice foarte fine al căror format este în general de 96/48 cm. Nu-mi dau seama despre ce fel de metal poate fi vorba, dar plăcile foarte fine ca şi plăcile mai groase stau în picioare, pe muchie, înghesuite unele lângă altele, ca nişte broşuri gigantice.

Fiecare placă este acoperită de semne regulate, executate parcă de o maşină, şi are un fel de diblu. Moricz nu a reuşit să numere foile acestei biblioteci ciudate, dar e sigur că numărul lor se ridică la câteva mii.

Dacă fondatorii acestei biblioteci dispuneau de un utilaj pentru a putea tăia „pe măsură” o cantitate atât de mare de foi de metal, trebuie să fim convinşi că s-au servit de caractere grafice pentru a transmite oamenilor din viitor un mesaj pe care îl considerau important. Biblioteca metalică fusese concepută şi realizată ca să dureze – mesajul trebuia să supravieţuiască fără probleme uzurii

mileniilor, să rămână perfect lizibil…

Rămâne de văzut dacă lumea contemporană este cu adevărat dispusă să pătrundă în secretele intime ale unui trecut îndepărtat.

Ar exista riscul dezvăluirii unor adevăruri susceptibile să răstoarne radical toată această frumoasă ordine a problemelor pe care o vedem desfăşurându-se în jurul nostru!

Biserica – indiferent de felul ei – s-ar putea teme că aceste descoperiri vor transforma credinţa în creaţie în cunoaşterea creaţiei.

Cui i-ar plăcea să cadă din înaltul edificiului la a cărui înălţare a contribuit în mod direct?

Pereţii sălilor şi galeriilor subterane sunt goale. Aici nu sunt picturi murale, aşa cum se poate vedea în mormintele subterane din Valea Regilor, nu departe de Luxor; şi nici motive dintre acelea în relief care pot fi întâlnite în multe dintre grotele preistorice din lume. În schimb, dai tot timpul peste statuete din piatră.

Moricz are o amuletă din piatră de doisprezece centimetri pe şase. Văzută din faţă, amuleta reprezintă un personaj gravat în piatră. Respectivul are un corp hexagonal, un cap rotund şi ţine în mâna dreaptă luna, iar în stânga soarele. Dar lucrul cel mai uimitor este că personajul stă solid cu picioarele pe un pământ rotund!

Să însemne asta că îndepărtaţii noştri strămoşi – sau cel puţin unii dintre ei – în acea epocă îndepărtată în care au fost gravate în piatră siluete primitive, ştiau deja că trăiau pe o sferă?

Văzută din spate, amuleta reprezintă o semilună şi un soare strălucitor. După părerea mea, amuleta de piatră ar dovedi că labirintul subteran unde a fost găsită exista deja în cursul paleoliticului mijlociu (9.000 – 4.000 î.e.n.).

Pe o dală lată de 29 cm şi lungă de 53 cm este gravat un animal care ar putea să fie un dinozaur.

Aceşti giganţi primitivi se deplasau ajutându-se în principal de labele din spate, care erau mai lungi. Caracterul colosal al creaturii reprezentate se păstrează

cât se poate de clar în ciuda racursiului viguros, iar labele cu trei degete constituie un element în plus în sprijinul ipotezei mele. Or, dacă ipoteza mea este exactă, dacă este vorba într-adevăr de un dinozaur, atunci treaba se încurcă şi mai mult. Existenţa acestor reptile datează din epoca formării actualelor continente, cam cu vreo 235 de milioane de ani în urmă.

Ce fiinţă omenească a văzut vreodată un saurian viu?

În faţa mea văd scheletul unui om sculptat în piatră (fig.2). Număr zece perechi de coaste. De unde avea sculptorul astfel de cunoştinţe anatomice? Disecase cadavre pentru a-i servi drept model? Sau se cunoşteau radiaţiile?

Sigur că nu! Toată lumea ştie că Wilhelm Conrad Röntgen a „descoperit” razele X în 1895!

Fig. 2

Într-o sală pătrată, Moricz îmi arată o cupolă (fig.3). Nişte personaje întunecate la faţă, purtând pe cap un fel de coifuri ascuţite.

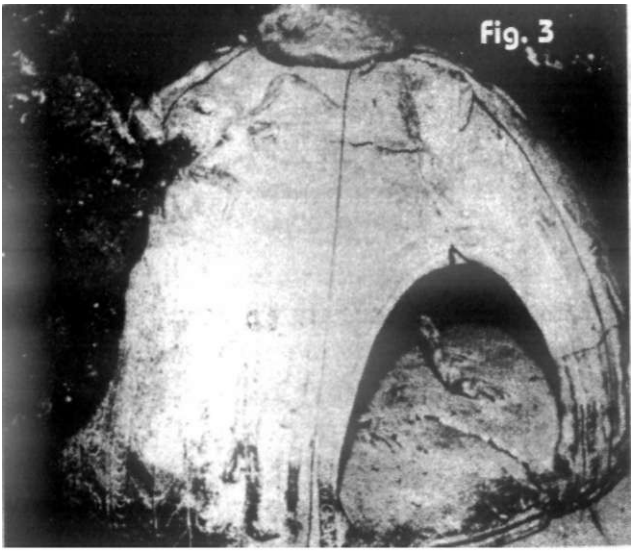

par că fac de pază de jur-împrejurul cupolei. Fiecare dintre ei are în mână un obiect lung şi subţire care ar putea fi o sabie. Nişte siluete zburătoare planează pe pereţii cupolei, în apropiere de vârf. Mi-am îndreptat lanterna spre intrarea în ogivă şi am descoperit un schelet ghemuit. Nu zăbovesc prea mult.

Ceea ce mă miră cel mai mult, ceea ce-mi reţine atenţia, este acest dom, este acest model de edificiu construit în formă de cupolă. Prima cupolă veche a fost găsită de Heinrich Schliemann în timpul săpăturilor arheologice de la Mycene, în nord-estul Peloponesului, între 1874 şi 1876. Cupola scoasă la iveală în timpul săpăturilor ar data din secolul al XIV-lea î.e.n. Şi ar fi opera constructorilor aheeni.

Pe un soclu de piatră stă un personaj – ai zice un clovn – cu un nas mare (fig.4), pe cap cu o cască care îi acoperă în parte urechile. Lobii urechilor sunt prevăzuţi cu nişte brelocuri care seamănă uluitor cu receptoarele cu care sunt prevăzute telefoanele noastre. Potrivită pe peretele frontal al căştii, o capsulă cu un diametru de cinci centimetri şi o grosime de un centimetru, are pe toată circumferinţa găuri prevăzute, se pare, pentru a primi fişe de contact. Personajul poartă la gât un lanţ. La capătul lui se află altă capsulă rotundă, şi ea prevăzută cu găuri, care seamănă cu selectorul cu cifre al telefoanelor. Îmbrăcămintea acestui gnom sculptat este şi ea remarcabilă. Numeroase detalii – până la mănuşile destinate să apere epiderma de contacte periculoase – te duc cu gândul la costumefe spaţiale ale astronauţilor de azi.

Probabil că nu aş fi acordat o atenţie deosebită acestei statuete de mamă înaripată, între braţele căreia se vede apărând un copilaş, dacă nu aş fi văzut o statuetă absolut identică – din argilă însă – la muzeul american din Madrid
(fig.5).

Fig. 5

Şi s-ar mai putea vorbi, printre alte minunăţii, despre două sculpturi înalte de doi metri, reprezentând o creatură cu trei capete şi alta cu şase capete; despre dale triunghiulare acoperite cu semne grafice; despre zaruri din piatră purtând pe cele şase feţe figuri geometrice; despre o piatră plată, lungă de 114 cm şi lată de 24 cm, rotunjită în formă de bumerang, acoperită de numeroase stele gravate…

*

Nimeni nu ştie cine a construit aceste galerii şi săli subterane. Nimeni nu ştie cine au fost sculptorii care au tăiat în piatră personaje atât de enigmatice, forme atât de ambigue. Dar mi se pare foarte posibil ca respectivii constructori ai subteranelor să nu fie unii şi aceiaşi cu sculptorii. Galeriile şi sălile, foarte austere, goale, contrastează cu stilul destul de încărcat al statuetelor. Parcă ai sentimentul că obiectele îngrămădite în săli nu se

află la locul lor. Dar poate că aceşti constructori au arătat opera anumitor privilegiaţi şi poate că aceştia au sculptat în piatră ceea ce văzuseră şi auziseră, îngrămădindu-şi treptat operele în aceste subterane…

*

Deocamdată, accesul la aceste comori, aflate la mare adâncime şi care pot să ne dezvăluie atâtea lucruri despre trecutul omului, este cunoscut doar de câteva persoane. Mai trebuie să amintim că indienii păstrează cu mare sfinţenie secretul şi probabil că nu ar vedea cu ochi buni nişte străini dând târcoale intrării labirintului, ei fiind într-un fel paznicii lui vigilenţi. Cunoscându-l de multă vreme pe şeful tribului şi pe alţi trei bărbaţi care au avut câteva contacte ocazionale cu lumea modernă, Moricz a obţinut încrederea indienilor.

*

O dată pe an, la 2 martie, adică în pragul primăverii, şeful tribului coboară până la prima platformă unde face rugăciuni, respectând astfel un ritual imemorial. Pe cei doi obraji, şeful poartă atunci aceleaşi simboluri ca cele care sunt gravate în stânca de la intrarea labirintului.

Paznicii subteranei sculptează şi azi în lemn statuete care reprezintă „oamenii cu nasuri lungi” (măşti de gaze?) şi vorbesc între ei – după cum a putut constata Moricz – despre isprăvile senzaţionale ale „creaturilor zburătoare” care au coborât pe vremuri din cer. Indienii nu ar risca pentru nimic în lume să se aventureze cu cineva în adâncuri. Ei cred că sunt bântuite de spirite.

Moricz mi-a interzis de mai multe ori să fac fotografii în timpul excursiei noastre subterane. Totdeauna găsea alt pretext pentru a mă convinge să nu folosesc aparatul. Odată a invocat radiaţiile misterioase care, oricum, tot ar fi făcut negativele inutilizabile. Altă dată a pretins că flash-ul ar dăuna bibliotecii metalice, proiectând asupra ei o lumină orbitoare.

La început am considerat atitudinea lui Moricz cel puţin ciudată. După câteva ore petrecute în adâncurile întunecoase, am început să întrevăd mai bine motivele

prudenţei de care dădea dovadă. Ai sentimentul că eşti supravegheat de divinităţi care stau la pândă, ai impresia că ai intrat într-un cerc magic unde cea mai mică mişcare greşită riscă să declanşeze catastrofa. Ieşirile se vor astupa brusc? Flash-ul va declanşa tirul unei raze distrugătoare? Vom mai vedea lumina zilei? întrebări prosteşti dar insistente pe care şi le pun cei care vor să meargă până la capătul lucrurilor. Dar este de ajuns să fi coborât măcar o dată în adâncurile unei prăpăstii ca să ai o vagă noţiune despre gândurile şi senzaţiile aberante care te asaltează atunci când lumina zilei a dispărut de multă vreme, iar întunericul se face cu fiecare pas tot mai adânc.

La un moment dat am zărit, nu departe de mine, un stâlp de aur. Am vrut să fac o fotografie, dar Moricz mi-a spus că pentru o bună fotografiere trebuiau mişcate din loc nişte blocuri de piatră, care ar fi făcut zgomot şi ar fi putut provoca o surpare. Văzând aerul meu contrariat, Moricz a început să râdă şi mi-a spus:

— Nu face mutra asta, în zilele următoare vei avea destul aur de fotografiat! În cantitate mai mică, dar piese interesante!

Pe moment nu am înţeles la ce făcea aluzie Moricz.

Azi ştiu că cel mai mare tezaur scos din măruntaiele acestui labirint subteran nu figurează în vitrinele unor muzee sud-americane, unde ne-am putea aştepta să le găsim. Pentru a-l admira trebuie să te duci în curtea din spate a bisericii săracilor, Maria Auxiliadora, la Guenca, în Ecuador.

Biserica respectivă este un loc de pelerinaj situat la o altitudine de două mii cinci sute de metri. Părintele Carlo Crespi (fig.6), care strânge piesele acestei colecţii inestimabile, trăieşte la Cuenca de patruzeci şi cinci de ani. Totdeauna a întreţinut legături strânse de prietenie cu indienii, iar aceştia îi

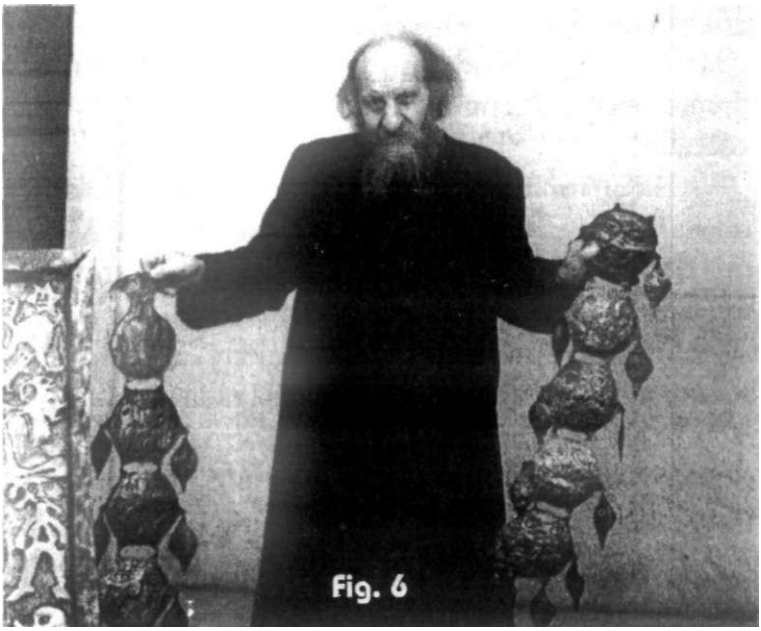
Fig. 6

aduc în mod regulat în dar, de vreo zece ani, obiectele din aur şi argint care formează astăzi importanta lui colecţie.

Doi indieni, care par că se ocupă cu treburile domestice ale reverendului, scot afară obiectele şi am astfel ocazia să fotografiez un eşantion dintre minunile care se îngrămădesc în tenebrele subteranelor.

Piesa cea mai frumoasă este o stelă înaltă de 52 cm, lată de 14 cm şi groasă de 4 cm (fig.7). Stela este împărţită în cincizeci şi şase de pătrate, fiecare reprezentând un caracter grafic diferit. Sunt exact aceleaşi caractere folosite pe plăcile şi foile bibliotecii metalice. Creatorul acelei stele dispunea deci de un cod (alfabet?) de cincizeci şi şase de litere sau simboluri care formau o scriere. Faptul este cu atât mai demn de subliniat, cu cât până acum s-a afirmat că civilizaţiile sud-americane nu cunoşteau scrieri de tip fonetic.

— Ai văzut-o pe doamna asta? mă întreabă Moricz.

E vorba de o statuetă din aur masiv, înaltă de 32 cm. Are capul format din două triunghiuri suprapuse, unul

sprijinindu-se pe baza celuilalt şi celălalt pe vârf. Creatura este prevăzută cu aripi. Din urechile ei ies nişte cabluri răsucite, şi cu siguranţă că nu e vorba de un element de podoabă, acesta fiind prezent sub forma unor cercei fixaţi la lobul găurit al urechilor.

La urma urmelor, frumoasa are proporţii viguroase, sâni bine formaţi şi se ţine temeinic pe picioarele depărtate.

Nu are braţe, în schimb poartă nişte pantaloni care îi vin foarte bine. Deasupra capului frumoasei planează o sferă. Acestui detaliu îi putem adăuga motivul înstelat gravat de lângă coatele ei şi ne aflăm în faţa unor aluzii foarte enigmatice. Stea dintr-o epocă îndepărtată? Amazoană provenind dintr-o altă lume?

Disc din aur cu un diametru de şaizeci de centimetri (fig. 8).

Nu poate fi vorba de un scut, şi totuşi acesta este calificativul pe care arheologia îl atribuie cu cea mai mare uşurinţă acestui obiect. Totuşi, după părerea mea este mult prea greu iar spatele discului, complet neted, nu prezintă nici mâner, nici urmă de mâner. Eu cred că acest disc e mai curând un obiect decorativ. Pe el se află înscris un mesaj pe care va trebui să învăţăm a-l citi. Pe faţa discului se văd două fiinţe care te duc cu gândul la nişte mormoloci, doi sori zâmbitori, secera lunii, o stea mare, două feţe omeneşti stilizate de formă triunghiulară. În centru se află puncte care contribuie în mod armonios la echilibrul ansamblului, dar care cu siguranţă că au o semnificaţie, o funcţie care trece dincolo de simplele consideraţii estetice.

Părintele Crespi târăşte o placă grea de aur în apropierea obiectivului meu.

— Iată, tânărul meu prieten! Iată ceva care te va interesa. O piesă care datează dinainte de Potop…

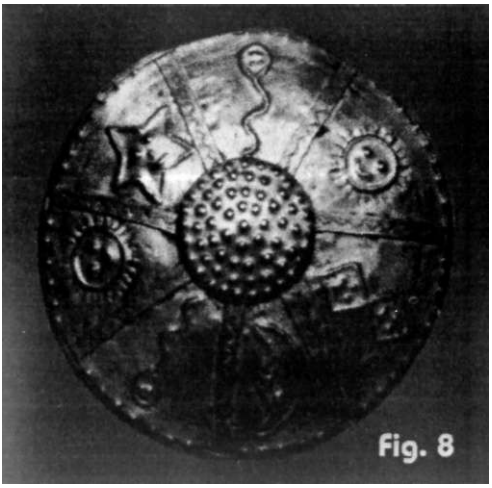

Piesa reprezintă trei chipuri în faţa unui panou plin cu semne. Mă privesc trei perechi de ochi identici. Unul dintre personaje arată cu braţul întins spre o sferă. Personajul din dreapta are pe el un combinezon cusut în părţi şi poartă cu mândrie pe cap o stea cu trei braţe. Deasupra panoului planează două corpuri sferice. Dar ce sunt acel panou şi acele semne? S-ar zice că e alfabetul morse, puncte, linii scurte şi lungi. Dacă te uiţi mai cu atenţie, îţi vine în minte ideea unui tablou de bord, a unui panou de comenzi.

Şi să nu uităm, aşa cum spune şi repetă reverendul-arheolog, că toate astea au loc înainte de Potop.

Aurul e în stare să te ameţească în curtea din spate a bisericii Maria Auxiliadora, dar pe mine mă ameţea cu totul altceva. Sute de plăci reprezentând stele, sori, semilune şi… şerpi care completau panoplia simbolurilor referitoare la navigaţia spaţială!

Basorelief din aur cu piramidă (fig. 9).

Pe pereţii piramidei se caţără doi şerpi. Se mai pot vedea doi sori, două fiinţe ciudate, venite parcă din altă lume, două cervide şi cercuri al căror centru e marcat cu un punct.

Să indice oare aceste cercuri numărul astronauţilor îngropaţi în piramide?

O altă placă de aur care reprezintă o piramidă

(fig.10).

Doi jaguari, simbolul vitezei, urcă spre vârful ei. La baza piramidei se văd nişte simboluri grafice, iar la stânga şi la dreapta elefanţi, un animal care trăia în America de Sud în urmă cu douăsprezece mii de ani, adică într-o vreme când acolo nu exista nici urmă

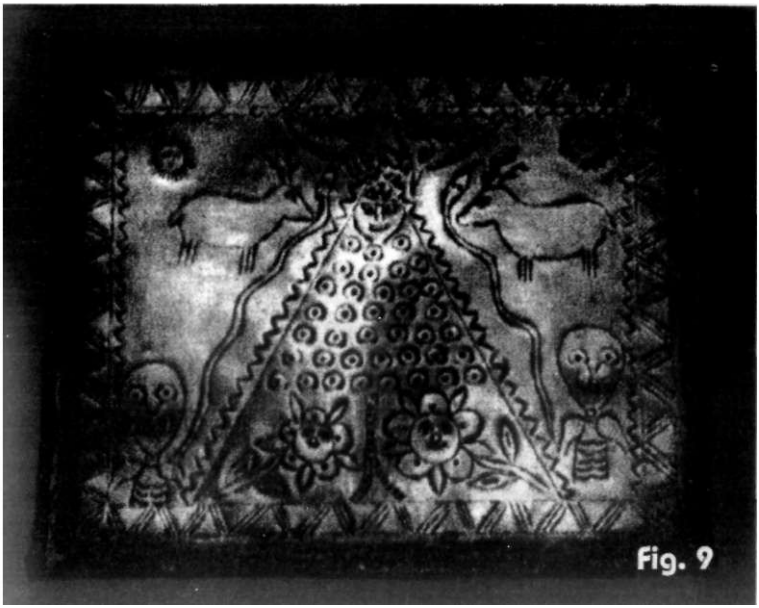

Fig. 9

de civilizaţie. Iar şerpii sunt de data asta în locul care le revine de drept: În cer!

În mitologia Creaţiei, şarpele şi dragonul ocupă un loc ales. Acest lucru a fost subliniat de nenumărate ori. În cartea sa intitulată „Enigmele Creaţiei”, Irene Sângerbredt, inginer în industria aeronautică şi spaţială, pune în această privinţă următoarea întrebare:

„Cum se face că motivul dragonului revine atât de frecvent în reprezentările figurative şi în mitologiile unor popoare atât de diferite din vechime precum chinezii, indienii, babilonienii, egiptenii, evreii, germanii, mayaşii?”

În răspunsul pe care-l dă, doamna Sângerbredt lasă să se înţeleagă că dragonii şi şerpii sunt nişte simboluri aflate în legătură directă cu Creaţia şi cu Spaţiul.

În „Stăpânii lumii", Robert Charroux arată că scrierile vechi sunt pline de poveşti în care e vorba de şerpi luminoşi plutind în spaţiu. Tot el ne spune că fenicienii şi egiptenii considerau şerpii şi dragonii divinităţi şi că şarpele era plasat sub semnul focului, pentru că i se atribuia acestei creaturi puterea de a atinge viteze prodigioase doar cu ajutorul răsuflării sale.

Charroux îl citează în această privinţă pe Areios din Herakleopolis care spune:

Prima şi cea mai înaltă dintre divinităţi este şarpele cu cap de vultur. Când deschide ochii, lumina se împrăştie peste tot pământul; când închide ochii, totul e doar întuneric.

Istoriograful Sanchuaniaton, care a trăit în anul 1250 î.e.n. La Beirut, a compus texte în care e vorba de istoria şi mitologia fenicienilor. Charroux citează pasajul următor:

Prima şi cea mai înaltă dintre divinităţi este şarpele cu cap de uliu. Când deschide ochii, întreg pământul este inundat de lumină; când închide ochii, urmează domnia tenebrelor.

Iată deci nişte şerpi care se comportă în mod

neobişnuit! A văzut cineva vreodată un şarpe înaintând altfel decât târându-se?

Şi ce caută aceste descrieri insistente de şerpi în toate relatările legate de Creaţie?

Pentru a-i înţelege cât de cât pe strămoşii noştri, ar trebui să încercăm să vedem lucrurile din punctul lor de vedere.

Dacă îndepărtaţii noştri strămoşi vedeau pe cer zborul unei păsări puţin obişnuite, ei o descriau ca o pasăre, cu limbajul lor. Dar cum ar fi putut înfăţişa un lucru necunoscut, o apariţie inedită, o realitate pe care niciun cuvânt, niciun concept nu putea atunci să le exprime? Astronauţii străini nu au aterizat neapărat cu blândeţe când şi-au făcut apariţia prima dată. Poate că unii spectatori au fost arşi de suflul incandescent al vreunui reactor. Sau poate că au fost carbonizaţi de flacăra care însoţeşte aprinderea. Cum putea martorul nostru ocular să descrie un astfel de incident? Cum avea să descrie acel monstru cu strălucire metalică, care făcea un zgomot atât de mare şi scotea flăcări când ateriza şi când îşi lua zborul?

În acest scop, martorul va folosi concepte curente. Va vorbi de ceva „ca un dragon” sau „ca o pasăre mare şi strălucitoare” sau „ca un şarpe înaripat care scuipă foc”. Puternic impresionaţi de acest spectacol, taţii vor vorbi fiilor lor şi fiii propriilor lor copii despre aceste apariţii cumplite ale unor dragoni şi şerpi pe cer, iar amintirea lor se va transmite astfel vreme de secole, vreme de milenii. Treptat, relatarea faptelor va pierde în claritate, dragonul va fi puţin eclipsat în avantajul şarpelui zburător şi acesta îşi va asigura locul preponderent în poveştile şi reprezentările mitologice.

Obiectele din labirintul subteran vizitat împreună cu Moricz şi discurile de aur ale părintelui Crespi prezintă nenumărate reprezentări de şerpi târându-se spre vârful unei piramide, zburând în aer şi lăsând în urma lor o dâră de foc, aşezaţi pe capul unor divinităţi. Aici, ca şi în alte mitologii, nu vom întâlni un şarpe obişnuit, adică târându-

se în iarbă, înfăşurându-se în jurul unui copac, înghiţind un şoarece.

Dragonul şi mai ales şarpele sunt reprezentările figurative ale unor apariţii cosmice.

Ce cred despre asta arheologii?

Pentru unii, şarpele este simbolul nemuririi. De ce? Pentru că – spun ei – strămoşii noştri observaseră că şarpele avea capacitatea de a-şi schimba pielea. Dar dacă erau atât de perspicace, probabil că remarcaseră şi faptul că reptilele sunt totuşi nişte creaturi muritoare.

Pentru alţii, şarpele exprimă agilitatea, supleţea, uşurinţa. Mie mi se pare că pasărea sau fluturele îndeplinesc mai bine aceste condiţii decât această reptilă nenorocită, destul de vitregită de natură!

Pentru alţii, şarpele este simbolul fecundităţii şi asta ar explica pentru ce popoarele din vechime îl considerau sacru şi îl venerau. Eu însă vreau să atrag atenţia că şarpele a fost dintotdeauna şi un animal care inspiră teamă. Şi mi se pare cel puţin paradoxal să se vadă în el un simbol al fecundităţii, chiar al instinctului genezic!

Se spune deseori că locuitorii pădurilor se temeau tare mult de şarpe şi această teamă i-ar fi făcut treptat să vadă în el o divinitate. Dar de ce să te temi mai curând de şarpe decât de jaguar, de urs sau de leu, care sunt mult mai periculoşi?

Moise (1/3) dă o interpretare care situează problema în adevărata sa perspectivă. După el, şarpele este mesagerul nenorocirii, cam ca în mitologia germanică, unde „Midgard”, acel „spaţiu” dintre pământ şi cer, este parcurs de şerpi întruchipând pericolul şi puterile malefice. Mărturiile preistorice se confirmă în diferite privinţe:

Şerpii (şi dragonii) au legătură cu Creaţia.

Şerpii (şi dragonii) au legătură cu stelele.

Şarpele are facultatea de a zbura.

Şarpele are o răsuflare fetidă şi fierbinte.

*

La părintele Crespi, numeroase plăci de aur sunt

clasificate pe motive, fiecare motiv formând o grămadă diferită. O grămadă importantă este şi cea a plăcilor care reprezintă piramide. Am examinat cu grijă patruzeci. Reprezentările de piramide au patru puncte comune:

Totdeauna există unul sau mai mulţi sori suspendaţi deasupra unei piramide.

Totdeauna există şerpi în apropiere sau pe piramidă.

Totdeauna există reprezentări de diferite animale.

Pe toate reprezentările de piramide se întâlneşte un număr mai mare sau mai mic de cercuri identice cu un punct în centru. Pe fiecare placă am numărat cel puţin şapte şi cel mult şaptezeci şi opt.

Nu numai la Cuenca, pe obiectele reverendului Crespi şi pe plăcile care se îngrămădesc în sălile subterane, se poate întâlni acest motiv. Punctul înconjurat de un cerc se găseşte practic în toate aşezările preistorice, pe toate frescele din grote, gravat în piatră şi în metal.

Acest motiv al cercului cu centrul marcat printr-un punct este considerat în general o figurare simbolică a soarelui. Am unele îndoieli în privinţa acestei interpretări. Se întâmplă foarte frecvent ca motivul punctului înconjurat de un cerc să se învecineze cu unul sau mai mulţi sori zâmbitori, radiind din plin. Dar în cazul ăsta ce înseamnă cercurile? Să indice numărul astronauţilor sau al navelor zărite pe firmament? Să indice – plasate pe marginea sau în interiorul figurilor piramidale, numărul de zei străini care au fost îngropaţi acolo? În orice caz, sunt convins că reprezintă un număr „de ceva”.

Se va înţelege mai bine ce vreau să spun dacă avem în vedere, de exemplu, un zeu pictat (fig.11), descoperit la Kimberley Ranges, în Australia. Aureola simbolizează soarele iar personajul este flancat de şaizeci şi două de cercuri. Cine ar îndrăzni să pretindă că aceste cercuri reprezintă nişte mici sori?

Întrebări se ivesc cu toptanul şi există o mulţime de răspunsuri posibile.

Reprezentările de animale pun şi ele câteva enigme interesante. La baza uneia dintre figurile piramidale se pot

zări doi elefanţi mici. Foarte bine. Este adevărat că au fost dezgropate oseminte de elefanţi în America de Nord şi în Mexic, dar aceste vestigii au putut fi datate, şi s-a constatat că sunt vechi de cel puţin douăsprezece mii de ani.

În epoca incaşilor, o civilizaţie ale cărei începuturi datează din 1200 e.n., elefanţii dispăruseră de multă vreme de pe suprafaţa continentului american. Nu mai exista niciunul. Este un fapt stabilit. Atunci? Sau incaşii au primit vizitatori americani care s-au amuzat să graveze elefanţi pe plăci din aur, sau aceste plăci sunt vechi de cel puţin 13200 de ani.

Trebuie amintit că problema piramidelor este departe de a fi fost lămurită.

În general, se pretinde că piramidele sud-americane, sau central-americane, cum sunt cele care au fost ridicate de mayaşi, sunt monumente de o cu totul altă natură decât piramidele egiptene. Aceste edificii colosale erau morminte la egipteni. Aici ar fi vorba numai de nişte construcţii gigantice pe a căror platformă superioară se afla un templu. Numai că piramidele care figurează pe plăcile de aur din colecţia fabuloasă a părintelui Crespi infirmă această opinie. Niciuna dintre ele nu prezintă un templu pe vârful unei piramide trunchiate. Toate sunt ascuţite ca în Egipt.

Cine pe cine a copiat?

Cine a clădit primele piramide, egiptenii sau incaşii? Falsuri, imitaţii postume? Imposibil. Falsificatorii ar fi avut nevoie de mai mult aur decât a existat vreodată la Fort Knox. Şi ar fi trebuit să folosească o armată de artişti cu multe cunoştinţe despre popoarele din vechime.

Mă întreb cum se va proceda pentru „debarasarea” de stânjenitorul şi formidabilul tezaur care este descris aici pentru prima dată? Pentru că este cât se poate de clar că nu se potriveşte cu lumea actuală şi cu ideile ei.

Oare n-au fost toate piramidele de pe suprafaţa pământului concepute şi realizate de acelaşi constructor?

Pe plăcile de aur despre care e vorba se pot

recunoaşte, ici şi colo, caractere grafice. Să fie oare cea mai veche scriere cunoscută până azi?

Se admite în general anul 2000 î.e.n. Ca dată a apariţiei scrierii cuneiforme la fenicieni şi a scrierii hieroglifice la egipteni, pornind de la un amestec de influenţe egiptene şi babiloniene. Aceste două forme de scriere ar fi dat după aceea naştere, pe la anul 700 î.e.n., la o scriere folosită de o populaţie preisraeliană din Palestina, formată din aproximativ o sută de semne. De aici ar fi apărut alfabetul fenician, format din 22 de litere. Şi acest alfabet ar fi dat naştere tuturor alfabetelor din lume. Pe la anul 1.000 î.e.n., grecii au adoptat alfabetul fenician transformându-l puţin. Ei au renunţat mai ales la unele consoane şi le-au folosit pentru a figura vocale: astfel a luat naştere prima scriere fonetică...

Ştiinţa afirmă, de generaţii că scrierea alfabetică este un lucru necunoscut la popoarele preincaşe şi la incaşi. Erau admirate performanţele indienilor în materie de construcţii rutiere şi irigaţii, era lăudat calendarul lor atât de precis, erau admirate minunile culturii nazca, monumentele de la Guzco, tehnicile agricole şi multe alte lucruri, dar nu li se admitea faptul că ar fi avut o scriere. La cel de al treizeci şi nouălea congres al americaniştilor de la Lima, profesorul Thomas Barthel, directorul Institutului Etnologic de la universitatea din Tübingen, avea să declare că a putut să identifice patru sute de semne făcând parte dintr-o scriere încă. În acest caz nu era vorba de o scriere alfabetică. Unii cercetători peruvieni şi germani, prezenţi la congres, au vorbit de motive ornamentale, acceptându-le la rigoare acestor motive un caracter grafic.

În ianuarie 1972, la congresul arheologiei andine, ţinut tot la Lima, etnologul peruvian Victoria de la Jara a aruncat o adevărată bombă când a demonstrat cu probe că incaşii aveau într-adevăr o scriere. Motivele geometrice (pătrate, dreptunghiuri, puncte, linii etc.) care decorează obiectele şi monumentele incaşe sunt de fapt caractere grafice care serveau la exprimarea unor fapte istorice sau

legendare. Astfel incaşii exercitau arta delicată a poeziei şi gramatica nu era pentru ei o ştiinţă necunoscută.

Sfârşitul expunerii doamnei Victoria de la Jara a fost salutat cu ropote de aplauze.

Ce vor spune etnologii care se vor apleca asupra caracterelor grafice ce figurează pe plăcile de aur de la Cuenca? Mă vor aplauda dacă spun că aceste plăci sunt cele mai vechi scrieri cunoscute până azi? Şi dacă pretind că savanţii mesageri ai zeilor au consemnat pe aceste plăci, pentru posteritate, anumite informaţii de ordin tehnic şi de altă natură?

Am văzut trei modele reduse de avioane precolumbiene!

Primul (fig.12) este expus la State Bank din Bogotá şi oricine trece prin Columbia poate să-l vadă.

Al doilea se află în posesia părintelui Crespi.

Iar al treilea mai zace şi acum la două sute patruzeci de metri sub pământ, în labirintul pe care l-am vizitat cu Moricz.

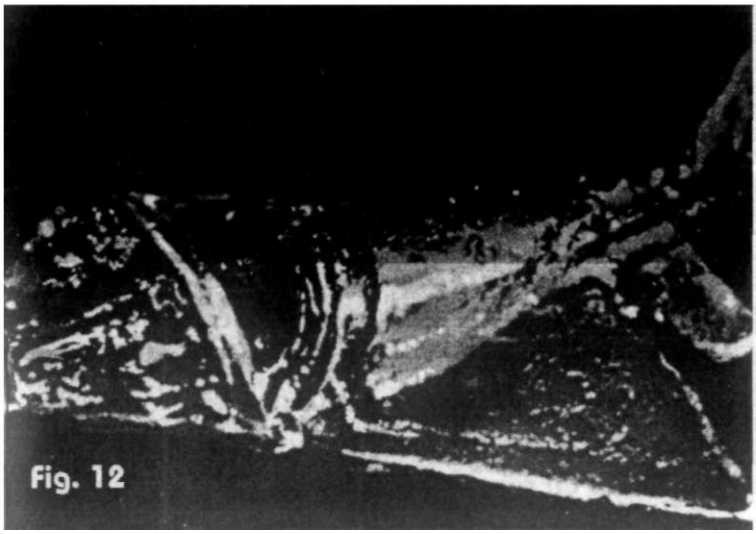

Fig. 12

Modelul redus de la Bogotá a fost trecut de arheologi în rândul ornamentelor religioase. Numai că experţi în tehnici aeronautice au examinat obiectul şi îl consideră un model redus de avion. Iată părerea doctorului Arthur

Poyslee de la Aeronautical Institute din New York:

„E foarte puţin probabil să fie vorba de un peşte zburător sau de o pasăre. Acest obiect din aur a fost găsit departe de ţărm, în interiorul teritoriului Columbian, şi e aproape sigur că artistul nu a avut niciodată ocazia să vadă un peşte de mare. Pe de altă parte, este destul de greu să-ţi imaginezi o pasăre cu aripile perfect plane şi cu aripioare verticale de stabilizare".

Partea din faţă e masivă, cam ca la aparatele americane grele de tip B-52. Cabina pilotului, adăpostită de parbriz, se află deasupra vârfului aparatului, al cărui fuzelaj se sprijină pe două suprafeţe purtătoare rectilinii deşi uşor rotunjite. Două aripioare de stabilizare completează modelul redus al unui avion incaş (fig. 13).

Cum poţi avea atâta lipsă de imaginaţie încât să vorbeşti de păsări sau de peşti zburători când ai în faţă un model redus de avion?

Aurul a fost totdeauna un metal preţios şi în general îl găsim în temple şi palate. Dacă s-a hotărât realizarea unui astfel de obiect din aur, asta înseamnă ca:

a) se acorda o anumită valoare obiectului respectiv;
b) se urmărea asigurarea conservării sale;

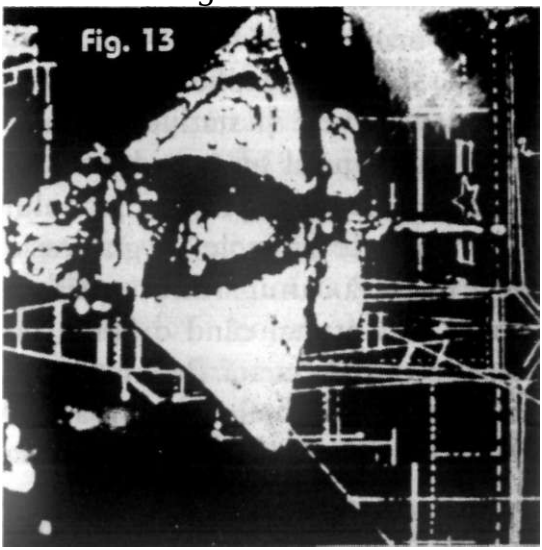

c) era realizat dintr-un material potrivit.

Trebuie să mai menţionăm că nu poate fi vorba de a atribui aceste modele reduse vreunui cult al peştelui-pasăre. Nu a existat un astfel de cult.

Printre piesele de tezaur cosmologic adăpostite de biserica Mari a Auxiliadora, există o sferă din aur masiv înconjurată cu o margine lată (fig. 14).

În „întoarcerea la stele" am explicat de ce sfera era forma ideală pentru navele şi staţiile spaţiale. Corpul sferic se roteşte în jurul lui în vid; această mişcare circulară creează, de jur-împrejurul planului de rotaţie – unde sunt situate cabinele – o gravitaţie artificială indispensabilă unei funcţionări a metabolismului, mai ales atunci când e vorba de călătorii intersiderale de lungă durată. Presupuneam atunci că navele spaţiale din timpurile vechi aveau probabil o formă sferică. Sfera de aur de la Mari a

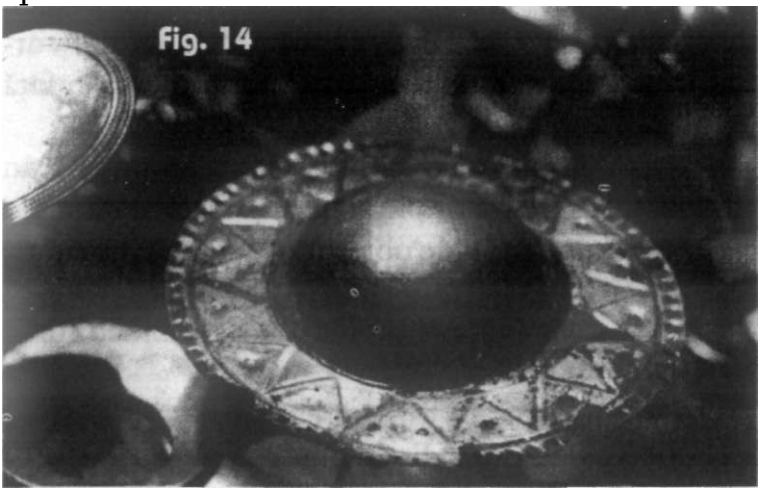

Auxiliadora vine să sprijine teza mea, ilustrând-o în mod cât se poate de concret.

Se poate specula la infinit în privinţa marginii largi din jurul sferei – ea ar fi putut servi drept rampă de abordaj pentru navele doritoare să vină la staţie, după cum ar fi putut foarte bine să joace rolul unui acumulator de energie solară...

Numai că tare mult aş vrea să ştiu cum se face că matriţa (fig.15) acestei sfere faimoase din aur a ajuns în Turcia, sau cum a ajuns sfera în Ecuador! Fapt e că

matricea, făcută din piatră, se află la muzeul din Istanbul, adică la vreo douăsprezece mii de kilometri de Cuenca!

Într-un fel, e vorba de negativul sferei din aur de la Maria Auxiliadora: concavitatea corespunde cu volumul sferei iar pe margine se poate constata acelaşi motiv geometric. Sub matricea de piatră – aflată la primul etaj al muzeului din Istanbul – se poate citi următoare menţiune: „Inclasabil”.

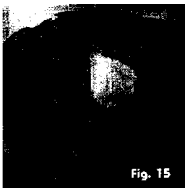
Fig. 15

Atâta vreme cât ştiinţa va refuza ideea că în trecutul nostru îndepărtat au putut să existe aparate zburătoare, atâta vreme cât vom persista în a considera că a fost stabilit o dată pentru totdeauna faptul că suntem primii care ştim să zburăm în aer sau în vid, în muzee vor exista în permanenţă lucruri „inclasabile”.

În turnul de fildeş al prejudecăţilor congelate, enigmele se înmulţesc şi misterele devin tot mai adânci.

N-am să pretind că oamenii de ştiinţă sunt lipsiţi de imaginaţie, alta e problema. Există o schemă preconceptă iar faptele trebuie să se înscrie în mod obligatoriu în această schemă. Dacă faptele contrazic schema, atunci sunt lăsate deoparte cu menţiunea „inclasabil”. Ideile gata făcute nu sunt neapărat cele mai bune, în schimb sunt cel mai greu de zdruncinat.

Am fotografiat la Cuenca o placă de aur decupată – înaltă de 52 cm – care reprezintă o fiinţă omenească cu proporţii normale (fig. 16). Frapează faptul că această fiinţă nu are decât patru degete, atât la mâini cât şi la picioare. Este interesant de observat că în vechea Indie, la maori, la etrusci şi în alte părţi, numeroase reprezentări de divinităţi antropomorfe apar cu aceeaşi trăsătură ciudată.

Părintele Crespi consideră personajul din aur de la Cuenca drept o reprezentare a „Zeului marelui astru”. Acest zeu al soarelui ţine în mâna dreaptă un animal

ciudat – un amestec de cal de mare, şarpe şi papagal – iar în mâna stângă un fel de sceptru al cărui capăt de sus este marcat de emblema zeului, un soare radios, partea de jos reprezentând un şarpe. Din capul său rotund ies braţe de stele. Aceleaşi capete stelate îi caracterizează şi pe cei doi „colegi" australieni ai acestui zeu incaş (fig. 17). Aceste două „fiinţe creatoare", descoperite într-o grotă din savana australiană, prezintă totuşi o caracteristică suplimentară: poartă combinezoane şi centuri late.

Va veni şi ziua

Fig. 17

când vom avea dovada categorică că personajele cu patru degete sunt reprezentările vizuale ale unor fiinţe diferite, venite din alte lumi, cu care strămoşii noştri îndepărtaţi s-au confruntat într-un fel oarecare.

Capodopera colecţiei părintelui Crespi este o placă de aur cizelat de 98 X 48 X 9 cm. Lucrarea, de o factură foarte încărcată, este de o bogăţie uimitoare. Nu mai sfârşeşti cu inventarierea detaliilor.

Notez ceea ce am găsit: o stea, o fiinţă cu o burtă mare şi o coadă de şarpe, un animal asemănător cu şobolanul, un bărbat cu vestă de zale de care e agăţată o cască, un personaj triunghiular cu burta găurită, un personaj cu cap triunghiular înconjurat de o aureolă înstelată, două feţe, o roată în spatele căreia stă pitită o faţă, două păsări, şerpi, capete rase şi lăţoase, o faţă

prezentată în transparenţă peste o altă faţă, un şarpe cu cap de om, o circumferinţă dublă în care se înscrie o faţă. Un adevărat haos! În mijloc, detaşându-se de restul, două coloane de aur, între care se vede o faţă deasupra unei bombe care cade (fig. 18)!

Ce mesaj a vrut să ne transmită artistul?

Oare fixează pentru eternitate amintirea momentului în care zeii stelelor au pus capăt brutal revoltei supuşilor lor?

Tezaurul părintelui Crespi nu e decât un fie pe lângă grămezile de obiecte din subteranele 1 Moricz. Ce trebuie să credem despre această mulţin de obiecte din aur pur? E vorba doar de nişte fante: costisitoare? Toate aceste obiecte sunt nişte adevăr; martori, martorii „vii” ai trecutului. Sunt mesaje că ne vin prin milenii şi pe care trebuie să învăţăm să descifrăm.

Profesorul Miroslav Stingi este principal reprezentant al americaniştilor din ţările din Est. A făcut multe pentru cunoaşterea vechilor civiliza amerindiene, este membru al Academiei de Ştiindin Praga şi autorul

câtorva lucrări de arheologie etnologie. Am avut posibilitatea, cu ocazia unei scui şederi la mine acasă, să supun atenţiei profesorul Stingi fotografiile făcute de mine la Cuenca.

Dacă obiectele nu sunt false – şi totul ne face să credem că sunt autentice, dat fiind faptul că ne-ar veni greu să ne închipuim un falsificator, chiar genial şi bogat, fabricând o asemenea abundenţă de obiecte din aur masiv – este vorba incontestabil de cea mai formidabilă descoperire arheologică de la cea a Troiei! Multă vreme am crezut că incaşii nu cunoşteau scrisul alfabetic. Şi iată-mă în faţa unei scrieri incaşe! Trebuie să fie vorba de o scriere foarte veche; caracterele mi se par a fi între ideografie şi scrierea fonetică.

Ce credeţi despre aceste plăci ambutisate şi cizelate? *Cum le situaţi în schema actuală a cunoştinţelor*?

Pentru a exprima o părere valabilă, ar trebui să pot examina fiecare placă în detaliu şi să o compar cu materialul arheologic de care dispunem din alte părţi. Deocamdată nu pot decât să recunosc că sunt complet depăşit! Pe plăcile gravate incaşe cunoscute până acum, soarele este foarte des un element important al scenei. Dar niciodată n-am văzut, ca în aceste fotografii, omul semănând cu un soare. Sunt aici fiinţe al căror cap reprezintă soarele, şi apoi mai sunt cele care poartă în jurul capului braţe de stea. Capul a fost totdeauna simbolul „forţei sfinte”. Şi iată imagini în care el este când soare, când stea! Asta ar putea să ducă la nişte apropieri foarte fructuoase.

Şi ce părere aveţi despre „bomba” de pe placa cea mare?

(Savantul a luat o lupă şi a examinat îndelung fotografia. După un timp a răspuns:)

Nu ştiu ce să spun. Totul este complet nou pentru mine! Dar aş risca să presupun că s-a dorit exprimarea unei legături între cer – adică fiinţele radioase care ocupă partea de sus o compoziţiei – şi pământul reprezentat jos de motive simbolice evocând ideea de şarpe. Cu alte

cuvinte, s-ar stabili o legătură între fiinţele celeste şi locuitorii pământului.

Şi restul?

Nu văd cum l-aş putea interpreta! Singurul element cunoscut este roata solară, dar nu se poate şti dacă aici este vorba efectiv de o roată solară. Faţa din spatele roţii este cât se poate de neobişnuită. S-ar putea spune că toate aceste feţe, siluete, păsări, şerpi, fiinţe cu cască evocă o lume de vis, un univers mitologic.

Sigur, un univers mitologic, dar care reprezintă concordanţe extraordinare cu realitatea. Puteţi spune că nu?

(Profesorul a râs.)

Recunosc că argumentele cu care veniţi mă lasă perplex. Sunt motive suficiente ca să mă pună pe gânduri!

Cine va explora subteranele din Ecuador?

La ora actuală nu se întrezăreşte un arheolog bogat ca Heinrich Schliemann, care a finanţat şi a condus săpăturile arheologice de la Micene şi Troia.

Când a descoperit reţeaua de galerii, Moricz era un om sărac. Între timp s-a întâmplat să dea peste zăcăminte de fier şi argint, a vândut licenţa pentru exploatarea lor şi acum se bucură de o situaţie relativ confortabilă. Să spunem că, trăind modest, se poate consacra în exclusivitate pasiunii sale de arheolog. Dar de aici şi până la a putea începe lucrări importante, plătind un minimum de mână de lucru, este o distanţă ca de la cer la pământ!

Cunoscând existenţa acestor tezaure, a acestor extraordinare mărturii ale trecutului, aş vrea să fac aici următorul apel: „Hai să ne hotărâm să consacram un an arheologiei utopice! În cursul acestui an, arheologi, fizicieni, chimişti, geologi şi reprezentanţii unor tehnici înrudite acestor specialităţi să se aplece asupra unei singure probleme:

AU PRIMIT STRĂMOŞII NOŞTRI ÎNDEPĂRTAŢI VIZITA UNOR FIINŢE VENITE dE PE ALTE PLANETE?

Voi reproduce mai jos cartea de vizită a maestrului Pena, avocat la Guayaquil care, cu cea mai mare plăcere, îl

va pune în contact cu Moricz pe orice cercetător serios.

Fig. 19

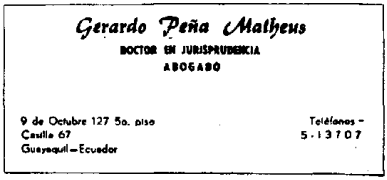

Nu departe de-aici, în Anzii peruvieni, căpitanul spaniol Francisco Pizarro (1475 – 1541) a descoperit în Huascaran, muntele incaşilor, la o altitudine de 6768 m, galerii subterane a căror intrare era astupată de pietre mari şi plate. Spaniolii au presupus că era vorba de depozite de alimente.

Abia în 1971 şi-au amintit arheologii de aceste grote incaşe. Revista „Bild der Wissenschaft" a publicat un articol despre expediţia care a pătruns sub pământ printr-o intrare situată în împrejurimile localităţii peruviene Otuzco. La o adâncime de şaizeci şi doi de metri, speologii au făcut o descoperire stupefiantă. S-au pomenit în faţa unei uşi etanşe formată din doi batanţi enormi din piatră. Totul avea o înălţime de opt metri, lăţimea de cinci metri şi o grosime de doi metri şi jumătate. Totuşi, eforturile conjugate a patru oameni au fost suficiente pentru a mişca din loc blocurile enorme care erau aşezate pe nişte sfere din piatră, permanent stropite de apa unei surse freatice care ţâşnea în locul acela.

Iată ce scrie „Bild der Wissenschaft":

De partea cealaltă a celor „şase porţi" se află un tunel adânc, capabil a-i face să pălească de necaz pe specialiştii moderni în construcţii subterane. Galeria subterană coboară abrupt – indicele de declivitate atinge adesea 14% – în direcţia coastei. Solul este acoperit cu dale zgrumţuroase, deseori cu rizuri, deci puţin alunecoase. Azi e o adevărată aventură să străbaţi acest tunel subteran lung de vreo sută de kilometri, pentru a coborî în cele din urmă, în apropierea coastei, la douăzeci şi cinci de metri sub nivelul mării. Dar cum să calificăm atunci deplasarea prin el a acelor oameni care, în secolele XIV şi *XV, au cărat de-a lungul acestui tunel bunurile care*

trebuiau sustrase cupidităţii lui Pizzaro şi a viceregelui Spaniei?

La extremitatea culoarelor subterane de la Guanape – numele unei insule apropiate de coasta peruviană unde se presupune că ducea pe vremuri tunelul – marele ocean se află într-o stare de somnolenţă. În măruntaiele întunecoase ale muntelui, culoarul subteran urcă şi coboară de mai multe ori şi, brusc, percepi un huruit înăbuşit, ca zgomotul valurilor lovind un obstacol scobit. La capătul de jos al ultimei pante a tunelului, în lumina reflectoarelor, clipoceşte o apă neagră ca smoala. E apă de mare. Tunelul se opreşte azi la marginea liniei de coastă subterane. Ducea mai departe pe vremuri?

Specialiştii consideră inutilă o cercetare aprofundată a insulei Guanape, pentru că nu s-a găsit nicio urmă a unei ieşiri de tunel. Dar nimeni nu ştie unde ducea acest itinerar subteran, opera incaşilor sau a predecesorilor lor, nimeni nu ştie dacă nu cumva ducea la vreo cameră izolată unde au fost strânse de secole comori necunoscute azi.

Francesco Pizzaro şi trupa sa de jefuitori au presupus că incaşii aveau comori ascunse. În 1532, nobilul spaniol i-a promis viaţa şi libertatea suveranului incaş Atahualpa dacă îi va umple cu aur două treimi dintr-o încăpere de 7 x5 x3 m. Atahualpa a avut încredere în cuvântul mesagerului maiestăţii sale creştine Ioana, zisă cea Nebună (1479 – 1555). Incaşii au adus aur în fiecare zi până când încăperea a fost într-adevăr umplută până la înălţimea stabilită. Dar Pizzaro nu s-a ţinut de cuvânt şi, în 1533, l-a executat pe Atahualpa.

În acelaşi an, guvernatorul spaniol l-a ridicat pe Manco Capac la demnitatea de rege. Într-un fel, un rege de paie. Manco Capac a fost şi el executat de către invadatorii creştini în anul 1544. Cu Manco Capac a luat sfârşit dinastia incaşă care intrase în legendă cu fondatorul ei legendar care purta acelaşi nume.

După spusele istoricilor, asupra imperiului incaş ar fi domnit treisprezece „Fii ai soarelui”, dacă ţinem cont de cei doi Manco Capac. A admite că începuturile istorice se

situează în jurul anului 1200 e.n. Şi că sfârşitul are loc în 1544, odată cu moartea lui Manco Capac, ultimul „Fiu al soarelui”, înseamnă să admiţi că acest prodigios imperiu – care se întindea din Chile până în Ecuador şi cuprindea Anzii de la nord de Quito până la sud de Valparaiso – a fost construit în mai puţin de trei sute cincizeci de ani!

În acest răgaz scurt de timp, incaşii ar fi dat formă şi viaţă primului imperiu precolumbian. Pentru că ei nu s-au mulţumit doar să transforme teritoriile cucerite în zone de ocupaţie şi să pună popoarele sub tutelă. Popoarele au fost integrate ordinii sociale incaşe, au profitat de perfecţionările aduse de funcţionarii incaşi instruiţi în materie de tehnici agricole şi au devenit parte integrantă din organizaţia comunitară a incaşilor.

Au reuşit incaşii, în acest răgaz de timp, să construiască o reţea de drumuri prin munţi însumând patru mii de kilometri? Au construit în acelaşi timp oraşele Cuzco, Tiahuanaco, Machu Picchu, fără a mai pune la socoteală fortăreţele ciclopice de la Oliantaytambo şi de la Sacsayhuaman? Iar între timp au elaborat tehnicile de irigaţie şi au exploatat nenumărate mine de argint, staniu şi cupru? Ca să nu mai vorbim despre orfevrărie, ţesături şi de ceramică! Şi despre înaltul grad de cultură pe care l-ar fi atins în trei sute cincizeci de ani! Dar dacă nu incaşii ci predecesorii lor au dus la bun sfârşit majoritatea acestor întreprinderi, n-ar trebui să admitem că popoarele preincaşe atinseseră un grad de cultură foarte ridicat şi că a intervenit un anumit regres odată cu începutul imperiului incaş propriu-zis?

Părerea mea este că n-ar trebui să se forţeze astfel cronologia doar pentru a păstra armonia (re) construcţiei arbitrare a trecutului, pe care se pare că o facem doar pentru a confirma o schemă adoptată o dată pentru totdeauna.

Eu cred că tunelurile existau deja de milenii, cu mult înainte de naşterea imperiului incaş. Probabil că o elită a incaşilor a cunoscut existenţa reţelei de tuneluri. După asasinarea lui Atahualpa, Manco Capac a ordonat probabil

strângerea tezaurelor din templele soarelui împrăştiate în tot imperiul şi ascunderea lor în subteranele cunoscute de el, pentru a fi sustrase cupidităţii albilor.

Părerea mea este că tezaurele acumulate în galeriile subterane din Perú şi Ecuador datează dintr-o vreme cu mult anterioară imperiului incaş şi a civilizaţiei care a înflorit sub domnia „Fiilor soarelui”.

Cam prin anul 1570, un cronicar spaniol, Padre Cristóbal de Molina, s-a arătat interesat de galeriile subterane şi de semnificaţia lor. În lucrarea sa *Ritos y fabulos de los Incas*, terminată în 1572, Molina povesteşte că „Tatăl omenirii” s-ar fi retras într-o subterană după ce şi-a îndeplinit opera, adică după Creaţie. Acest loc secret ar fi devenit locul de naştere a numeroase popoare, care au apărut ca din „noaptea veşnică”. Molina ne mai aduce la cunoştinţă faptul că aceste galerii şi săli subterane ar fi servit, de-a lungul secolelor, ca loc de adăpost pentru bogăţiile popoarelor când acestea se considerau ameninţate. O lege aspră îl pedepsea cu moartea pe cel care făcea imprudenţa de a vorbi despre subterane în afara cercului restrâns al iniţiaţilor.

În subteranele din Perú şi Ecuador se află trei categorii de obiecte:

1. Moştenirea celor ce au fost constructorii acestor fabuloase reţele de galerii subterane.

2. Pietre sculptate şi tăiate, operele primilor oameni inteligenţi care probabil că au fost elevii constructorilor de tunele.

3. Obiectele din aur şi argint ale incaşilor îngrămădite în subterane după anul 1532, pentru a preveni jafurile la care se dedau în permanenţă conchistadorii.

Dar întrebarea întrebărilor este:

CINE A CONSTRUIT ACESTE REŢELE ŞI ÎN CE SCOP?

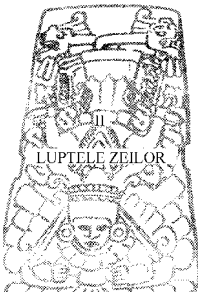

La şcoala primară, de la profesorul meu de religie, am auzit întâia dată despre povestea luptei cumplite care a avut loc în ceruri în vremuri memoriale. Într-o zi, arhanghelul Lucifer s-ar fi prezentat înaintea lui Dumnezeu Tatăl, Atotputernicul, şi i-ar fi spus direct: „Nu vrem să te mai slujim!” La care, Atotputernicul i-ar fi ordonat arhanghelului Gabriel, cel mai solid dintre supuşii săi, să-l nimicească pe Lucifer şi discipolii lui cu sabia lui de foc.

Astăzi ştiu că în Vechiul Testament nu se suflă nicio vorbă despre Lucifer. Nu poate fi vorba de aşa ceva. Personajul aproape legendar al lui Moise, de care sunt marcaţi toţi autorii Vechiului Testament, trăia cam pe la anul 1225 î.e.n. Or, numele lui Lucifer vine din latină, o limbă ale cărei origini datează cam din 240 î.e.n.

Lucifer (de la *lux fere*) înseamnă cel care face lumină, cel care aduce lumină. E totuşi curios să constaţi că religia catolică îi atribuie chiar Celui Rău numele de „purtător de lumină”!

Acestea fiind zise, Vechiul Testament relatează detalii precise despre această luptă celestă.

La profetul Isaia găsim mai multe pasaje consacrate acestei lupte. În capitolul XIV (versetele: 12, 13, 14) se poate citi:

Cum ai căzut din cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor!

Cum ai fost doborât la pământ, tu, biruitorul neamurilor!

Tu ziceai în inima ta: *„Mă voi sui în cer, îmi voi ridica scaunul de domnie mai presus de stelele lui Dumnezeu*;

Voi şedea pe muntele adunării dumnezeilor…

Dar şi în Apocalipsa lui Ioan se face aluzie la luptele cereşti. În capitolul XII (versetul 7) se poate citi:

În cer a fost război. Mihail şi îngerii lui au luptat împotriva balaurului. Iar balaurul şi îngerii lui au luptat şi ei, dar nu au fost cei mai tari şi nu a mai fost loc pentru ei în cer.

În multe scrieri vechi se aminteşte despre luptele cereşti.

Criptele tibetane au adăpostit vreme de milenii Cartea lui Dzyan. Textul original al Cărţii lui Dzyan, de nenumărate ori copiat şi recopiat de-a lungul generaţiilor, îmbogăţit cu adăugările copiştilor, adepţi ai doctrinei secrete, rămâne de negăsit şi se poate foarte bine să fi fost distrus de multă vreme.

Copiile incomplete ale cărţii lui Dzyan sunt pline de texte redactate în sanscrită pornind de la scrieri provenite din cele patru colţuri ale pământului, iar specialiştii sunt de acord în a considera că această Carte a lui Dzyan acoperă un segment de evoluţie care se întinde pe câteva milioane de ani.

Extras din strofa a şasea a Cărţii lui Dzyan:

În cea de a patra (lume) fiii primesc ordinul să creeze fiinţe după asemănarea lor. O treime dintre ei refuză, două treimi se supun. Se pronunţă blestemul… Roţile cele mai vechi încep să se învârtească în sus şi în jos. Zămislirile materne au umplut Totul. Au avut loc lupte între creatori şi distrugători, lupte pentru preponderenţa în univers; sămânţa a ţâşnit iar şi iar. Fă calculele, Lanoo, dacă vrei să cunoşti adevărata vârstă a roţii…

În *Cartea egipteană a morţii* – acea culegere de scrieri care era aşezată în mormânt, alături de mumie, şi care conţinea sfaturile ce trebuiau să-i permită mortului să se orienteze în noua lui viaţă – puternicul zeu al soarelui, Ra, luptă în univers împotriva copiilor revoltaţi. Se spune că în timpul bătăliei, Ra nu a părăsit deloc *oul său de monade*.

Poetul Ovidiu (43 î.e.n. -17 e.n.) este cunoscut mai mult pentru *Arta iubirii* decât pentru povestirile mitologice

din *Metamorfozele*. Totuşi, în această culegere, Ovidiu relatează povestea lui Phaeton (Cel Luminos) căruia tatăl, Helios, zeul soarelui, i-a dat voie odată să conducă carul soarelui. Phaeton nu a ştiut să păstreze controlul carului, s-a prăbuşit şi căderea lui a dat foc pământului.

În mitologia greacă, cei doisprezece fii ai lui Uranus (personificarea cerului) şi Gea (personificarea pământului) au jucat un rol foarte important. Cei doisprezece titani sunt într-adevăr nişte copii cumpliţi. Ei se răzvrătesc împotriva ordinii stabilite a lumilor, se ridică chiar împotriva lui Zeus şi pornesc cu o forţă teribilă la asaltul Olimpului, reşedinţa zeilor.

Hesiod, un poet grec mai vechi decât Ovidiu, în lucrarea sa *Teogonia* se ocupă de descendenţa zeilor şi de originea lumii. Astfel aflăm că titanul Prometeu, după o lungă ceartă cu Zeus, a coborât din cer pentru a aduce oamenilor focul. Zeus, puternicul rege al zeilor, a fost nevoit să-şi împartă puterea cu fraţii săi Hades şi Poseidon. Zeu al luminii, dacă ne luăm după numele său, Zeus apare la Homer ca zeul care îngrămădeşte norii, provoacă tunetul şi foloseşte trăsnetul împotriva duşmanilor.

Şi în *legenda maori* fulgerul este folosit ca o armă. Este vorba de o revoltă care a izbucnit în cer după ce Tane a rânduit poziţia stelelor. Legenda indică numele rebelilor care nu mai erau dispuşi să-l urmeze pe Tane. Dar Tane a aruncat trăsnetul asupra lor, revolta a fost strivită şi rebelii *aruncaţi pe pământ*.

Şi din ziua aceea omul luptă împotriva omului, animalul împotriva animalului, peştele împotriva peştelui.

Iar legenda indienilor payut din America de Nord ne spune că zeul *Hinuno* a fost alungat din cer după ce a pornit cu război împotriva celorlalţi zei.

Academia internaţională de studiu al limbii sanscrite din Mysore, India, a publicat un text de Maharshi Bharadwaja, un ghicitor din Antichitate, înlocuind termenii alegorici cu echivalenţe împrumutate din universul conceptual modern. Rezultatul a fost stupefiant. Legende imemoriale deveniseră anecdote încărcate de consideraţii

tehnice!

Adoptând cu prudenţă metoda, dacă înlocuim *cer* cu *spaţiu*, adică substantivul vechi cu conceptul modern, aceste legende, aceste fabule mitologice, în care este vorba despre lupte ale zeilor în cer, capătă imediat alura unor relatări aproape istorice, evocând ici şi colo bătălii cosmice furioase între clanuri opuse. În cerul naiv al religiilor instituite nu au existat niciodată certuri, Dumnezeu a domnit totdeauna ca suveran atotştiutor, drept şi de o bunătate infinită.

Şi totuşi, în Vechiul Testament este vorba de mai multe ori despre mai mulţi zei şi, chiar când e vorba de Dumnezeu, se vorbeşte de el la plural:

Să facem omul după chipul nostru, după asemănarea noastră; el să stăpânească peste peştii mari, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul şi peste toate târâtoarele care se mişcă pe pământ. (Pentateuh, 1, 26.)

Sau alt pasaj cel puţin ciudat:

Fiii lui Dumnezeu au văzut că fetele oamenilor erau frumoase; şi dintre toate şi-au luat de neveste pe acelea pe care şi le-au ales. (Pentateuh, 1, 6, 1.)

Helena Petrovna Blavatky (1831 – 1891), care a înfiinţat la Londra Societatea Teosofică, analizează în „Doctrina secretă" (1888) sensul unuia dintre numele evreieşti ale lui Iehova, *Sabaoth*.

„Sabaoth" sau „seniorul armelor" (Ţabaoth) vine de la sabeenii (sau ţabeenii) din Caldeea şi are drept rădăcină substantivul „ţab" care înseamnă „car" sau „navă" şi substantivul „baoth" care vrea să însemne „armată". Ţabaoth înseamnă deci literal „armata navei", „echipajul".

Eu cred că mai mulţi zei au avut un cuvânt de spus cu ocazia Creaţiei.

Popol-Vuh, mitul Creaţiei la mayaşi, ne spune cum a fost creat omul:

Se spune despre ei că au fose creaţi şi formaţi şi că nu au avut nici tată, nici mamă; totuşi au fost numiţi oameni. Nu s-au născut din femeie, ci au fost aduşi pe lume de mâna creatorilor şi formatorilor; Alom şi Caholom

înşişi nu au intervenit, ci au fost creaţi şi formaţi doar printr-un miracol şi prin magie…

*

Indienii maya, a căror intrare în istorie se situează în epoca lui Cristos, au trăit multă vreme în mod foarte primitiv în junglă, vânând animale sălbatice cu arme foarte rudimentare. În capetele lor nu sălăşluiau filosofii înalte şi totuşi ni se spune că povestirile mitologice din Popol-Vuh s-au născut chiar în acest moment. Cum ar fi putut ieşi din nişte capete primitive formulări ca cele din citatul de mai sus? Există în el contradicţii care sparg schema ideilor primite…

În cosmos au avut loc războaie, au existat învingători şi învinşi. Învingătorii au rămas pe planeta lor, dar învinşii au fost nevoiţi să plece. Singura lor şansă de salvare era să găsească o altă planetă la bordul unei nave intacte. Trebuiau să se grăbească „dacă nu voiau ca învingătorul să se debaraseze de ei o dată pentru totdeauna. La bordul navei lor spaţiale, fugarii puteau să ajungă rapid în afara razei sale de acţiune datorită dilatării timpului (fenomenul a fost dovedit ştiinţific), care a jucat în favoarea lor.

Învingătorul nu vrea supravieţuitori. E de ajuns ca doar câţiva învinşi să ajungă într-un loc sigur pentru ca ei să pună bazele unei noi rase şi să se răzbune, într-o zi sau alta, pentru umilirea suferită. Dispunând de un arsenal bun de cunoştinţe în biologie moleculară, învinşii sunt în principiu în stare să facă să evolueze rapid viaţa primitivă pe planeta unde vor găsi refugiu.

Învinşii cunosc mentalitatea învingătorilor. Au acelaşi „spirit” şi dispun de acelaşi arsenal de cunoştinţe tehnice. Luptând cu timpul, ei se îndreaptă în cea mai mare viteză spre planeta cea mai apropiată. Şi poate că astfel, după bătălia din cosmos, învinşii şi-au găsit refugiu la douăzeci şi opt de mii de ani-lumină de centrul galaxiei, pe a treia planetă pornind de la soare, şi anume pe Pământ!

Oare planeta noastră albastră a oferit adăpost zeilor învinşi într-o bătălie cosmică? Dacă admitem o astfel de ipoteză, trebuie să vedem şi consecinţele. Poate că planeta

originară a învinşilor prezenta condiţii de viaţă cel puţin asemănătoare cu cele de pe pământ. Asta ar însemna că ea să fie la aproximativ aceeaşi distanţă de soare ca şi Pământul, care probabil că avea oxigen în atmosferă şi o gravitaţie apropiată de cea a planetei noastre.

Să fie oare verosimilă existenţa unor astfel de planete şi faptul că nave spaţiale ar fi decolat de acolo cu destinaţia Pământ?

Gradul de verosimilitate este enorm dacă examinăm problema din punctul de vedere al calculului probabilităţilor.

Cine ştie câte stele sunt pe cer?

Se admite în general că există o sută de miliarde de stele fixe în galaxia noastră. Dacă numai o stea din zece are un sistem plantar, asta ridica la zece miliarde numărul de sisteme planetare care gravitează în jurul unei stele fixe. Admiţând că nu există decât o singură planetă care gravitează în jurul acestor stele fixe, asta ar duce la zece miliarde de planete (în realitate mult mai multe, pentru că fiecare sistem solar numără neapărat mai multe planete). Dar să rămânem la cifra de numai zece miliarde şi să presupunem acum că o planetă din zece prezintă condiţii asemănătoare cu cele de pe Pământ. În acest caz, ajungem la cifra uriaşă de un miliard de planete ale căror condiţii ar fi apropiate de condiţiile de pe Pământ. Să admitem în continuare, pe baza acestei ultime cifre, că o planetă din zece prezintă condiţii de temperatură propice pentru apariţia şi dezvoltarea vieţii, şi ne mai rămân încă o sută de milioane de planete posibile. Să mai reducem această cifră şi să spunem că numai o planetă din zece are o atmosferă formată din gaze nobile. Ajungem astfel la zece milioane de planete care ar putea reuni condiţii fizico-chimice favorabile vieţii organice!

Doctorul Hans F. Ebel, de la Heidelberg, scrie în eseul intitulat „Vieţi posibile în univers”:

Astronomii consideră că numai în Calea Lactee există câteva sute de milioane de planete locuibile.

Dacă se admite că viaţa inteligentă există pe milioane

de alte planete, oare trebuie neapărat să admitem că a apărut mai devreme departe de noi şi că a atins pe unul dintre aştrii îndepărtaţi, în trecut, un nivel de evoluţie superior nivelului nostru? Sigur că nu. Nu e decât o ipoteză, dar e o ipoteză mai mult decât valabilă.

N-ar trebui să terminăm odată cu imaginea lui Adam, adevărată încoronare a Creaţiei? Nu pot să „dovedesc" superioritatea teoriei mele, dar nu există argumente nici pentru a se „dovedi" contrariul.

Ipoteza este următoarea:

Clanurile care s-au înfruntat în cosmos se aflau la un stadiu de dezvoltare tehnică aproape asemănător. Clanul învins a putut scăpa de la distrugerea totală fugind la bordul unei nave spaţiale şi căutându-şi refugiu pe o planetă care să prezinte condiţii apropiate sau asemănătoare cu planeta natală. Învinşii au putut ajunge pe Pământ dar nu fusese înlăturat orice pericol, căci, în mod sigur, învingătorul avea să pună la bătaie toate mijloacele pentru a-i detecta şi nimici pe fugari. Trebuiau să dispară. Astronauţii s-au „îngropat". Au fost construite galerii şi săli subterane, adevărate căi de comunicaţii subterane, cu puncte fortificate din loc în loc, unde s-au instalat în siguranţă şi unde au fost elaborate planurile de colonizare ale noii planete.

Mi se va spune că munţii de pământ şi de pietre extrase din subterane pe măsura avansării lucrărilor nu aveau cum să treacă neobservaţi şi că în felul acesta constructorii nu aveau cum să nu fie reperaţi. Obiecţia nu mi se pare valabilă. Acei astronauţi puteau să aibă o tehnică cel puţin la fel de elaborată ca a noastră. De ce n-ar fi avut o maşină de forat la temperatură înaltă?

Această maşină de forat este realizarea laboratoarelor de cercetări atomice din Los Alamos, Statele Unite.

Maşina respectivă nu are nimic de-a face cu cele de forat tradiţionale. Vârful de foraj este din oţel wolfram adus la o temperatură foarte înaltă. Astfel nu mai e nevoie să se elibereze terenul pe măsură ce se sapă, maşina de

forat la temperatură înaltă topeşte solul prin care îşi croieşte drum. Materia este presată de pereţii tunelului şi rămâne lipită acolo răcindu-se. Prototipul acestei maşini de tip nou a străpuns aproape fără zgomot un strat de stâncă gros de patru metri. Se lucrează acum la punerea la punct a unei maşini de forat la temperatură înaltă acţionată de un mic reactor atomic, o maşină care va putea să pătrundă în pământ ca o cârtiţă. Scopul urmărit: „Străpungerea unei scoarţe terestre cu o grosime de vreo patruzeci de kilometri pentru prelevări din magma în fuziune”.

În această ordine de idei, nimic nu ne împiedică să credem că astronauţii au dispus, pentru construirea subteranelor, de mijloace tehnice foarte perfecţionate.

Pe lângă maşina de forat, ei se puteau servi foarte bine de raze electronice. Dintr-un catod cald sunt lăsaţi să „scape” electroni a căror cursă este accelerată sub influenţa câmpului magnetic dintre catod şi anod. Electronii „scăpaţi” sunt centralizaţi de un electrod de focalizare şi dau naştere unei raze. Această tehnică nu este produsul imaginaţiei mele.

Firma americană Westinghouse a pus la punct un generator de raze electronice care trebuie să permită astronauţilor moderni efectuarea unor lucrări de sudură în spaţiu. Dar raza electronică se pretează admirabil şi la lucrările de foraj. Nu-i rezistă nici roca cea mai dură. Sub acţiunea razei electronice şi a tensiunilor termice pe care le declanşează, rocile cele mai groase şi cele mai rezistente se sfărâmă.

Să fi deţinut constructorii tunelurilor o maşină care combina maşina de forat la temperatură înaltă şi tunul cu rază electronică? Orice e posibil. Dacă maşina de forat se blochează în straturi stâncoase deosebit de dure, atunci se apelează la tunul electronic pentru degajarea trecerii. În breşa creată astfel poate să pătrundă maşina de forat la temperatură înaltă. Vârful de forare topeşte masele stâncoase, pe care trunchiul puternic blindat al maşinii le lipeşte în trecere de pereţii puţurilor. Răcindu-se, aceste mase în fuziune vor forma o crustă de ceramică dură ca

diamantul, care va acoperi totalitatea pereţilor galeriei şi o vor proteja de infiltrările de apă.

Am ajuns la formularea acestor supoziţii plecând chiar de la subteranele ecuadoriene şi peruviene.

Juan Moricz declară că mai ales galeriile lungi şi rectilinii prezintă acest înveliş de ceramică. În schimb, în marile săli pare că s-a folosit explozibilul. La intrarea tunelurilor se pot vedea stratificări cu grijă egalizate cu explozibil iar deschiderile pătrund în stâncă sub forma unor spărturi largi şi dreptunghiulare.

Planurile labirintului subteran au fost trasate cu cea mai mare grijă, după cum o dovedesc puţurile de aerisire, amenajate la intervale regulate, breşe dreptunghiulare şi verticale ale căror dimensiuni în secţiune variază între 1, 80 m şi 3, 10 m lungime şi O, 80 m lăţime. În subterane şi-au stabilit domiciliul stoluri de păsări asemănătoare cu şoimii. Intră şi ies tot timpul prin puţurile de aerisire şi mor frecvent în adâncurile labirintului.

Aici, în aceste hăuri inviolabile, după mulţi ani, când teama de represalii s-a diminuat, „zeii” au hotărât „să-l creeze pe om după imaginea lui”.

Popol-Vuh, textul sacru al indienilor quiché din marea familie maya, care trăia altă dată în America Centrală, face aluzie la această „creaţie”:

„Dar numele locului unde s-au dus Balam-Quitz, Balam-Acab şi Iqui-Balam era grota din Tuia, şase grote, şase prăpăstii. Cei numiţi tamub şi iloca s-au dus şi ei în acel loc unde îi chemaseră zeii lor... Zeii i-au lăsat să vină înapoi unii după alţii şi Hacaviţ a fost primul care s-a întors... Mahucutah s-a întors şi el, lăsându-şi zeul în urma lui. Şi Hacaviţ nu s-a ascuns în pădure, nu, Hacaviţ a pătruns într-un munte arid...”

Şi mai este în Popol-Vuh acel pasaj deja citat, dar pe care ţin să-l reproduc aici în legătură cu cele prezentate:

Se spune despre ei că au fost creaţi şi formaţi şi că nu au avut tată, nici mamă; totuşi au fost numiţi oameni. Nu s-au născut din femeie, ci au fost aduşi pe lume de mâna creatorilor şi formatorilor; Alom şi Caholom înşişi nu

au intervenit, ci au fost creaţi şi formaţi doar printr-un miracol şi prin magic…

O tăbliţă cu caractere cuneiforme din Nuppur, oraş care a fost sediul zeului sumerian Enlil în cursul celui de al III-lea mileniu î.e.n., spune următoarele despre geneza omului:

Atunci Lahar şi Ashman au fost formaţi în atelierele zeilor, în casa lor de la Duku…

Să fie oare absurd să vrei să descoperi coincidenţe între Popol-Vuh şi o inscripţie cuneiformă de la Nippur? În linie dreaptă sunt treisprezece mu de kilometri între teritoriile mayaşilor şi ţara celor două fluvii, patria vechilor sumerieni dintre Tigru şi Eufrat!

Dacă examinezi textele, eşti forţat să faci paralele şi chiar să descoperi coincidenţe între lumile culturale cele mai îndepărtate în aparenţă unele de altele.

Vechiul Testament, în special cele cinci Cărţi ale lui Moise conţin o masă de idei luate din domeniul cultural sumerian. Asta este un lucru bine cunoscut. Mai puţin cunoscute sunt punctele comune evidente sau ascunse dintre Vechiul Testament şi Popol-Vuh. Iată câteva exemple:

Moise (I, 11, 1): *Tot pământul avea o singură limbă şi aceleaşi cuvinte…*

Popol-Vuh: *Atunci au văzut răsăritul soarelui. Aveau o singură limbă. Nu adorau lemnul şi nici piatra…*

M o is e (11, 14, 21): *Moise şi-a în tins mâna spre mare. Şi Domnul a pus marea în mişcare printr-un vânt dinspre răsărit, care a suflat cu putere toată noaptea; el a uscat marea şi apele s-au despărţit în două. Copiii lui Israel au trecut prin mijlocul mării ca pe uscat, iar apele stăteau ca un zid la dreapta şi la stânga lor.*

Popol-Vuh: *Abia dacă băgară de seamă că treceau marea. Ei au trecut-o de parcă n-ar fi fost apă; au mers pe pietre. Din nisipul de pe fund ieşeau pietre rotunde şi pe aceste pietre au mers. Locul acela a fost numit nisipuri mişcătoare. Numele i-a fost dat de către cei care au trecut marea despărţită în două. Şi astfel au ajuns în partea*

cealaltă.

Moise (I, 9, 12): *Şi Dumnezeu a zis*: „*Iată semnul legământului pe care-l fac între mine şi voi, şi între toate vieţuitoarele care sunt cu voi, pentru toate neamurile de oameni în veci*”.

Popol-Vuh: *Asta vă va fi de mare ajutor când veţi vrea să mă chemaţi. Acesta este semnul legământului. Acum, totuşi, trebuie să vă părăsesc, cu inima grea…*

Daniel (3, 21): *Oamenii aceştia au fost legaţi cu izmenele, cămăşile, mantalele şi celelalte haine ale lor şi aruncaţi în mijlocul cuptorului aprins…*

Daniel (3, 25): *El a luat iarăşi cuvântul şi a zis*: „*Ei bine, eu văd patru oameni umblând slobozi şi nevătămaţi în mijlocul focului; şi chipul celui de al patrulea seamănă cu al unui fiu de dumnezei*”.

Popol-Vuh: *Şi atunci aceia au intrat în foc, în casa focului. Înăuntru erau cărbuni aprinşi dar ei nu păţeau nimic. S-au arătat cu corpul nevătămat şi faţa senină în penumbră. S-ar fi dorit ca ei să moară în locurile pe unde au trecut. Dar acest lucru nu s-a întâmplat deloc. Şi cei din Xibalba au fost cuprinşi de o mare mirare*.

Poate că cititorul se va întreba unde vreau să ajung când, legat de constructorii subteranelor din Ecuador, citez dintr-o inscripţie cuneiformă, din Vechiul Testament şi din Popol-Vuh. Intenţia mea este să sprijin cu argumente solide convingerea profundă conform căreia apariţia lui homo sapiens s-a datorat iniţiativei creatoare a unor inteligenţe extraterestre. Abia mult mai târziu, cu mult după intervenţia acestor zei în cursul natural al evoluţiei, după ce homo sapiens s-a împrăştiat pe toată suprafaţa globului terestru, abia atunci fapte *noi* şi locuri *noi* au remodelat faţa tradiţiei primordiale.

Dar ici şi colo, în cadrul celor mai îndepărtate civilizaţii din punct de vedere istoric şi geografic, se găseşte urma unuia şi aceluiaşi nucleu mitologic central, şi acest nucleu este actul creator.

Peste tot este vorba de cei care l-au creat pe om după înfăţişarea lui!

Se pun două întrebări:

1. Ce eveniment a declanşat procesul de hominizare?

2. De ce, dintre toate speciile de hominide existente, numai homo sapiens a devenit inteligent?

Există numeroase răspunsuri, darnici unul dintre ele nu este cu adevărat satisfăcător. Cam cu un milion de ani în urmă, toate hominidele aveau un volum cerebral de aproximativ patru sute de centimetri cubi. Dacă variaţiile climatice le-au făcut pe maimuţe să coboare din copaci în cursul mileniilor, nu ştim de ce o anumită rasă de maimuţe ar fi coborât mai devreme decât o alta. În realitate, o singură rasă de maimuţe a părăsit copacii şi anume cea care a fost aleasă să dea corp lui homo sapiens. Şi să nu mi se spună că fabricarea uneltelor devenise necesară pentru supravieţuire! Dacă lucrurile ar fi stat aşa, atunci la ora actuală n-ar fi trebuit să mai existe nicio maimuţă.

„Trebuie neapărat să devii om ca să nu pieri?" Întreabă Oscar Kiss Maerth în cartea sa *începutul era sfârşitul*. Lui Maerth nu-i e teamă să pună câteva întrebări spinoase în legătură cu geneza omului:

Dacă teama de fiarele sălbatice şi nevoia de a se hrăni mai uşor au constrâns o rasă de maimuţe să se sprijine pe picioarele din spate, cum se face că nu s-au comportat în acelaşi fel toate maimuţele?

Toace maimuţele erau şi sunt esenţial vegetariene… Strămoşii omului erau la fel şi numai în urma procesului de hominizare au devenit carnivori… Se admite în general că a mânca carne este semnul unui progres spre un grad de inteligenţă mai ridicat şi al unei treceri la condiţii de existenţă mai bune. Mâncând carne, omul învaţă să se hrănească „mai bine" şi „mai uşor". Să sperăm că lupii şi pisicile sălbatice vor fi de acord în această privinţă! *Cum a facilitat mâncatul cărnii viaţa strămoşului omului*? *De când e mai uşor să ucizi o gazelă sau un bizon decât să culegi un fruct dintr-un copac*? *În câteva milioane de ani au existat mai multe perioade de ploi care au alternat cu perioade de secetă. În perioadele de secetă, maimuţele s-au retras în adâncul pădurilor şi au putut astfel să trăiască*

menţinându-şi modul obişnuit de viaţă. De ce toate maimuţele mari au urmat această mişcare de retragere, cu excepţia celor care trebuiau să evolueze spre forma umană?

*

Teoria evoluţiei nu explică formidabilul salt înainte datorită căruia, la un moment dat, homo sapiens se desprinde din familia hominidelor. Acest salt implică o dezvoltare bruscă a creierului. Homo sapiens se deosebeşte de „verii" lui prin anumite facultăţi; un anumit grad de tehnicitate, un interes deosebit pentru observarea cerului, simţul comunicării în interiorul comunităţii sociale.

Este un adevărat număr de mare echilibristică, care nu se potriveşte deloc cu încetineala evoluţiei filogenetice. Adică, o maimuţă antropoidă trece de azi pe mâine în stadiul de homo sapiens. O minune? Nu există minuni.

Unii pretind că inteligenţa s-ar fi manifestat deja în rândul celor mai îndepărtaţi strămoşi ai omului, în urmă cu aproximativ un milion de ani, şi că după aceea s-ar fi dezvoltat frumuşel sub influenţa benefică a a modului de viaţă în comun. Este un punct de vedere cu care nu sunt de acord.

Nu trăiesc toate mamiferele în grupuri, în cete, în turme? Nu se unesc, la nevoie, împotriva duşmanului comun? Şi totuşi au rămas animale. La ele nu s-a dezvoltat inteligenţa. Şi pe urmă mai e ceva. Un antropoid care fabrică unelte este neapărat un homo sapiens?

Descoperirile făcute de Leaky, directorul centrului naţional de cercetări paleontologice din Nairobi, dovedesc contrariul. Unele descoperiri făcute la Fort Ternan demonstrează că *kenyaphecus wickeri* fabrica unelte tăioase şi că homo habilis, în urmă cu două milioane de ani, se servea deja de unelte.

Leaky mai relatează şi faptul că Jean Godall a constatat, studiind cimpanzeii în mediul lor natural, că aceste rude îndepărtate ale omului fabricau şi se serveau de o mulţime de unelte rudimentare.

Cimpanzeii prezintă toate trăsăturile distinctive ale lui homo sapiens şi totuşi nimeni nu s-ar gândi să-i numească oameni, nici să le atribuie o inteligenţă umană.

Pe scurt, antropoidele fabrică şi se servesc de unelte, a căror prezenţă în trecutul cel mai îndepărtat a fost pusă în evidenţă cât se poate de clar. În schimb, de foarte multă vreme nu mai există antropoide care adoră zei, pictează fresce, cântă, cunosc ce e ruşinea, cultivă prietenia şi îşi îngroapă morţii.

Şi am toate motivele să cred că n-ar fi existat nici azi fără mutaţia artificială survenită în urma intervenţiei (în cursul natural al evoluţiei) unor vizitatori veniţi de pe o planetă îndepărtată. Voi risca deci să pretind că homo sapiens este produsul unei mutaţii artificiale, a unei manipulări a codului genetic, opera vizitatorilor veniţi de pe o planetă îndepărtată – poate refugiaţi pe Pământ pentru a scăpa de mânia unui adversar mai puternic, care voia să-i nimicească după ce-i învinsese în cursul unei bătălii memorabile în spaţiu.

III

URMELE ZEILOR ÎN CHINA

Aparatul Boeing al companiei China Airlines decolase de la Singapore cu o întârziere de o oră, dar a reuşit să mai recupereze pe drum. Astfel a aterizat la Taipeh la orele cincisprezece şi jumătate, doar cu o jumătate de oră întârziere. Eram puţin nervos pentru că aveam întâlnire la orele şaptesprezece cu doctorul muzeului naţional, domnul Chiang Fu-tsung.

Mi-am dus bagajele la hotelul Ambasador, de pe *Nanking East Road*, am oprit un taxi, am urcat lângă şoferul care m-a întâmpinat cu un zâmbet amabil şi i-am cerut să mă ducă la locul întâlnirii:

— *To the National Palace Museum, picase*!

Bărbatul mic şi slab a demarat cu un zâmbet încântat, dar am avut impresia că nu înţelesese unde voiam să merg. Am numit locul respectiv în câteva limbi care îmi sunt mai mult sau mai puţin familiare. Bărbatul de la volan a accelerat, mi-a zâmbit şi în curând a oprit în faţa

gării. A coborât repede din maşină, mi-a deschis portiera şi cu un gest al mâinii mi-a arătat ceea ce, fireşte, nu era National Palace Museum!

În holul gării am găsit un stand de ziare şi ilustrate. Am cumpărat ilustrate cu toate locurile unde trebuia să merg în zilele următoare. Şoferul taxiului nu a mai zâmbit când i-am arătat ilustrata care reproducea frumosul edificiu al muzeului. Chinezul a dat viguros din cap şi am parcurs traseul în sens invers, deoarece muzeul se află în imediata apropiere a hotelului Ambasador.

Cu domnul Chiang m-am înţeles fără probleme. Directorul muzeului a făcut studii la Berlin şi vorbeşte curent germana.

Informaţia o aveam de la domnul Chi, care ţine un restaurant la Lucerna. Domnul Chi şi-a petrecut cea mai mare parte a vieţii în serviciul diplomatic al lui Cian-Kai-şek, înainte de a se consacra artei culinare în Elveţia. Avusesem ocazia să-i vorbesc despre proiectul meu de călătorie şi ştia că mă interesam în special de descoperirile de la Baian Kara Ula.

Într-adevăr, acolo, la graniţa dintre Tibet şi China, arheologul chinez Ci Pu Tei a făcut în 1938 o descoperire extraordinară. Este vorba în principal de şapte sute şaisprezece farfurii de granit. Fiecare farfurie este groasă de doi centimetri şi are în mijloc o gaură de unde porneşte o dâră dublă în formă de serpentină care leagă centrul farfuriei de circumferinţă. Farfuriile de granit seamănă într-o oarecare măsură cu discurile noastre actuale.

Specialiştii s-au gândit ani în şir la semnificaţia acestor obiecte, dar a trebuit să se aştepte anul 1962 pentru a se obţine ceva lămuriri.

Profesorul Ţum Um Nu-i, de la Academia de Preistorie din Pekin, a reuşit să descifreze anumite caractere gravate în piatră. Natural, farfuriile au fost supuse la diferite examinări ştiinţifice. S-a ajuns la concluzia că granitul conţinea un procent ridicat de cobalt şi de corpuri metalifere; ritmul vibratoriu al farfuriilor era deosebit de ridicat, ceea ce dovedea că fuseseră supuse

îndelung unor tensiuni electrice puternice.

Descoperirea de la Bai an Kara Ula a făcut senzaţie când filologul rus W. Saizew a publicat diferite texte descifrate de pe farfuriile de piatră. Aceste texte spun că, în urmă cu douăsprezece mii de ani, nişte fiinţe extraterestre, cetăţeni ai unei naţiuni necunoscute, au putut să ajungă pe cea de a treia planetă. Şi s-au instalat aici pentru că maşinile lor zburătoare nu mai aveau forţa să se ridice.

Ştiam că la Moscova se publicase un raport de ansamblu despre farfuriile de granit. Un exemplar din acest raport ar fi trebuit să se afle la Academia din Pekin, iar altul la secţia istorică a muzeului din Taipeh.

Prietenul meu Chi îi scrisese directorului muzeului despre venirea mea şi chiar primise confirmarea acestuia din urmă înainte de plecare.

Speram să găsesc la muzeu multe lămuriri în privinţa descoperirii de la Baian Kara Ula. Fondul foarte bogat al muzeului – două sute cincizeci de mii de obiecte catalogate – fusese de mai multe ori transferat în afara Pekinului în cursul anilor. În 1913, în timpul revoltei lui Kuomintang; în 1918, în timpul războaielor civile; în 1937, în timpul războiului împotriva Japoniei care s-a soldat cu ocuparea Pekinului; în 1947, atunci când Mao, cu armata de eliberare populară, a pus bazele Republicii Populare Chineze cu capitala la Pekin. Din 1947 muzeul este instalat la Taipeh.

Ajuns la birou, am fost imediat îndrumat spre biroul directorului, fără să fie nevoie să deschid gura. Domnul Chiang m-a salutat în germană, dar când am vrut să-l rog să mă scuze pentru întârziere, mi-a tăiat vorba cu o formulă lungă de politeţe:

— Sunteţi un prieten al prietenului meu, deci sunteţi prietenul meu. Fiţi binevenit în China. Ce pot să fac pentru dumneavoastră? a zise el.

În timp ce ne îndreptam spre o masă joasă, l-am auzit dând un ordin cu glas tare. Destinat cui? Abia ne-am instalat şi servitori în livrea ne-au şi servit ceaiul în ceşti

fine de porţelan.

Nu am luat-o deloc pe ocolite şi i-am declarat direct că eram interesat în special de descoperirea de la Bai an Kara Ula şi că aş fi dorit să consult raportul de ansamblu despre farfuriile de piatră. Decepţia a fost brutală. Domnul Chiang mi-a adus la cunoştinţă că voluminosul raport nu fusese transferat odată cu ultima mutare a muzeului şi că nu mai exista decât un singur exemplar, care se afla la Academia din

Pekin. Eram foarte dezamăgit şi domnul Chiang şi-a dat imediat seama.

— Cunosc preocupările dumneavoastră, mi-a spus el, încercând să-mi calmeze decepţia. De interesat vă interesează preistoria, da? În acest caz poate v-ar plăcea să faceţi cunoştinţă cu sinantropul nostru descoperit în 1921, în valea Ghu-Ku-Tien, la 40 km sud-est de Pekin? După părerea antropologilor, sinanathropus pekinensis, omul de Pekin, ar fi foarte asemănător cu homo heidelbergiensis. E sigur însă că seamănă în toate privinţele cu omul chinez, aşa cum există azi, reprodus în opt sute de milioane de exemplare. Omul de Pekin ar data din Pleistocenul mijlociu, adică ar avea vreo patruzeci de mii de ani. După asta nu mai există nicio urmă a preistoriei chineze.

Directorul mi-a explicat că trebuia să se aştepte mileniul al III-lea î.e.n. Pentru găsirea unor mărturii ale acestei preistorii. În mileniul al III-lea î.e.n. Se situează civilizaţia Yang-Chao; în mileniul al II-lea, civilizaţia Mă-Ciang, civilizaţia ceramicii negre, civilizaţia pietrei şi a cuprului de la Ceang-Ţe-Ai, al cărei stil ornamental persistă până la începutul epocii bronzului; din secolul al XV-lea până în secolul al XI-lea î.e.n. Există o scriere deja foarte evoluată cu peste două mii de caractere ideografice. Un text din această epocă vorbeşte despre suveranii chinezi, „fiii cerului”, a căror misiune consta în păstrarea cursului natural al evenimentelor.

— După ştiinţa mea, în Imperiul de Mijloc nu există nimic care v-ar putea interesa: nici pietre cioplite, nici

unelte primitive, nici cea mai mică urmă de pictură rupestră. Cele mai vechi oase gravate datează din 3.000 î.e.n.

— Ce este gravat pe aceste oase?

— Inscripţiile nu au putut fi descifrate până în prezent.

— Şi altceva nu mai e nimic?

— Un singur obiect. E vorba de o vază dezgropată la Anyang, lângă Honon. Ar data din 2800 î.e.n.

— Asta mă miră foarte mult, domnule director! Nicio mărturie din preistoria chineză? Nicio verigă care să ne permită să urmărim firul care duce de la preistorie la istorie? Nici ruine misterioase, nici vestigiile unor fortăreţe ciclopice?

— Istoria chineză se lasă reconstituită fără probleme până la împăratul Huang-ti, care a ajuns la tron în anul 2698 î.e.n. În epoca aceea, compasul era deja cunoscut! Prin urmare e sigur că istoria noastră nu a început cu Huang-ti! Dar în privinţa a ceea s-a petrecut înaintea acestei epoci, ar trebui să putem citi în stele!

— Cum adică? am întrebat eu.

Domnul Chiang a zâmbit şi mi-a răspuns:

— Mă refer la legendele noastre despre dragonii zburători. Dragonul este simbolul chinezesc al divinităţii şi invincibilităţii. Cerul din legendele noastre este populat cu aceşti dragorii zburători. De altfel, dacă dăm crezare legendei, cerul joacă un rol capital în destinul omului. Una dintre figurile cele mai importante – în ordinea legendară – este P-An Ku, constructorul lumii la chinezi. P-An Ku a construit pământul din blocuri de granit pe care le-a adus dintr-o lume îndepărtată, din adâncurile cerului. El a despărţit apele şi a deschis o breşă enormă în cer. A tăiat lumea în două emisfere, şi a creat Estul şi Vestul…

— Poate un fel de regent al cerului. Nu apare în nicio legendă la bordul unei nave spaţiale?

— Nu. În legendele chinezilor nu e vorba de nave spaţiale. În schimb găsim dragoni, dragoni zburători. Iar despre P-An Ku se spune că a învins haosul în univers şi că

a creat Yin şi Yang, reprezentare a dualismului forţelor naturale. Yang este forţa masculină, adică cerul, iar Yin e forţa feminină, adică pământul. Tot ce se petrece în cosmos este trecut sub semnul unuia dintre aceste simboluri, care constituie ca să spun aşa nucleul central al cosmologiei chineze.

Conform legendelor, fiecare „fiu al cerului" ar fi trăit optsprezece mii de ani iar opera lui P-An Ku ar data de două milioane două sute douăzeci şi nouă de ani. Poate că astronomii s-au înşelat cu câteva secole în calculele lor, dar ce importanţă are când e vorba de un astfel de arbore genealogic!

P-An Ku, a cărui legendă este vie în toată China, este totuşi reprezentat diferit în funcţie de regiuni. Nu trebuie să ne mirăm de aceste diferenţe dacă avem în vedere distanţele enorme din această ţară de 9561.000 km²! Odată este o fiinţă cu două coarne care poartă un ciocan în mâna dreaptă; altă dată este reprezentat sub forma unui dragon stăpânind elementele dezlănţuite; într-un loc poate fi văzut ţinând soarele într-o mână şi luna în alta, în altul poate fi văzut sculptând stânca sub privirea unui şarpe.

Dar în realitate, legenda lui P-An Ku ar fi mult mai recentă decât personajul respectiv; ea ar fi fost adusă în China în secolul al VI-lea î.e.n. De călătorii venind din regatul Siamului (Thailanda).

— După mitologia chineză, „Părintele lucrurilor" ar fi Yan-Shih Tien-Ţun, îmi spune directorul. El este Fiinţa insondabilă, începutul şi sfârşitul lucrurilor, cel mai înalt personaj din cer. Mai târziu va fi numit şi Yu-Ching, a nu se confunda cu împăratul chinez mistic Yu, despre care se spune că s-a făcut stăpân al potopului. Cunoaşteţi legenda lui Yuan-Shih Tien-Wang?

Nu o cunoşteam. Directorul a luat de pe o etajeră un dicţionar al mitologiei chineze.

— Luaţi-l, veţi citi la hotel. Cineva care vede lucrurile ca dumneavoastră va găsi în el lucruri fascinante. De exemplu, legenda zeiţei Chih Nu, patroana ţesătorilor. Tatăl ei a trimis-o la un vecin care stătea de pază lângă

„Fluviul de argint al cerului”, probabil că e vorba de Calea Lactee. Chih Nu a crescut şi a devenit foarte frumoasă. Ea îşi petrecea zilele jucându-se şi veselindu-se. Se spune că niciodată n-a existat în cer o amantă mai pasionată ca Chih Nu. Zeul soarelui nu vedea cu ochi buni înflăcărarea ei amoroasă şi, când a aflat că Chih Nu aştepta un alt copil de la paznicul Fluviului de argint, el s-a hotărât să ia măsuri ca să pună lucrurile la punct. Iubitul ei a fost rugat să se ducă să facă de pază la celălalt capăt al Fluviului de argint şi pe viitor să nu o mai vadă pe Chih Nu decât o noapte pe an, adică a şaptea noapte din a şaptea lună a anului…

— Seamănă cu povestea copiilor de regi care erau împiedicaţi să se întâlnească!

— Legenda are un sfârşit fericit. Milioane de păsări strălucitoare au format un pod enorm pe deasupra Căii Lactee, permiţând astfel lui Chih Nu şi paznicului să se întâlnească după voia lor!

— Dacă păsările strălucitoare erau nave spaţiale, e foarte posibil ca îndrăgostiţii să fi putut să se viziteze când aveau chef.

Domnul Chiang s-a ridicat în picioare.

— Aveţi într-adevăr o imaginaţie bogată! Dar vă înţeleg. Nu e neapărat necesar să te laşi sufocat de respectul faţă de tradiţie. Poate că o interpretare modernă a miturilor şi legendelor ne va face să progresăm pe calea cunoaşterii şi a propriului nostru trecut. În fond, încă nu ştim mare lucru…

*

Domnul Wu, directorul secţiei săpături arheologice, mi-a fost repartizat drept ghid. Altul mai bun nici că s-ar fi putut. Muzeul era mult prea încărcat ca să te poţi orienta singur printre bogăţiile adunate acolo, iar fără domnul Wu, care a sesizat exact ce anume mă interesa, cu siguranţă că nu aş fi reuşit să-mi întocmesc catalogul de curiozităţi.

Urcior de bronz din epoca dinastiei Chang (1766 – 1122 î.e.n.)

Aceste urcioare îmi amintesc de obiectele văzute de

cealaltă parte a Pacificului. Mult mai recente, piesele de ceramică nazca, opere preincaşe, prezintă motive ornamentale asemănătoare cu cele care se pot vedea pe urcioarele chinezeşti; linii geometrice, pătrate, spirale.

Secure de jad. În piatra verde este gravat un dragon cu o dâră de foc în urma lui. Pe cer stau suspendate câteva sfere. Reprezentări perfect asemănătoare pot fi văzute pe sigiliile cilindrice asiriene.

Obiect ritual care servea la celebrarea cultului închinat zeului soarelui şi norilor, cel puţin asta e interpretarea arheologiei oficiale. Obiectul datează din anul 206 î.e.n. Şi reprezintă un munte, iar deasupra o sferă mare cu o dâră de foc în urma ei. Sfera enormă – ea însăşi având deasupra trei sfere mici – nu evocă nicio configuraţie astronomică. Obiect ritual? N-ar fi vorba mai curând de reprezentarea unei apariţii celeste de neînţeles a cărui amintire persistă, pentru vecie, în acest obiect ca în multe altele?

Discuri de jad (fig.20) cu un diametru de 7 – 16, 5 cm, cu o gaură mare în centru. Ele sunt fixate, la verticală, printr-un diblu, de un obelisc înalt de 20 cm. Şi despre ele se spune că sunt obiecte rituale. Discul ar fi simbolul cerului, iar obeliscul, fireşte, simbolul falic! Eu însă am fost fascinat mai ales de discurile de jad cu margini „dantelate”. Să existe vreo legătură între aceste discuri şi farfuriile de la Bai an Kara Ula? Dacă admitem că farfuriile de la frontiera sinotibetană au servit drept *modele* şi că discurile de jad sunt într-un fel nişte reproduceri mai târzii ale acestor „originale”, vălul misterului dispare. Astronauţii care au stat în regiunea Bai an Kara Ula au plecat. Au lăsat în urma lor colecţia de farfurii gravate care fixau pentru eternitate popasul lor pe Pământ. Oamenii pioşi au reprodus aceste obiecte pentru a le fi pe plac zeilor şi, poate, pentru a dobândi astfel o oarecare asemănare cu ei. Astfel cercul se închide şi discurile ar fi devenit într-adevăr accesorii de cult.

Doctorul W. Saizew, care a publicat articole importante despre farfuriile de piatră, este şi

„descoperitorul” unei extraordinare picturi rupestre, găsită la Fergana, în Uzbekistan, nu departe de frontiera chineză. Această pictură reprezintă un personaj cu cască (fig. 21) şi care poartă în mod incontestabil un combinezon prevăzut cu un aparat respirator. În mâini ţine o farfurie identică cu cele găsite la Baian Kara Ula!

La Taipeh, am citit într-o zi în dicţionarul de mitologie chineză împrumutat de domnul Chiang, legenda lui Yuan-Shih Tien-Wang, pe care o voi reproduce aici sub o formă ceva mai restrânsă.

„Într-o epocă îndepărtată trăia pe un munte înalt, ia marginea unor gheţuri veşnice, un om bătrân pe nume Yuan-Shih Tien-Wang. Bătrânul vorbea cu atâta convingere şi forţă evocatoare despre *timpurile originare încât cei care îl ascultau au început să creadă că Yuan-Shih asistase la faptele nemaipomenite pe care le relata. Unul dintre vizitatorii lui ocazionali, Chin Hung, l-a întrebat pe bătrân unde a trăit înainte de a veni să se instaleze pe acel pisc. Drept orice răspuns, bătrânul a ridicat braţele spre cer. Chian Hung a vrut să ştie cum fu*sese *posibil aşa ceva.*

Yuan-Shih nu a spus nimic. Dar lângă el au apărut brusc doi zei. Erau îmbrăcaţi în armuri strălucitoare şi unul dintre ei a spus: „Vino, Yuan-Shih, hai să mergem. Să trecem dincolo de tenebrele universului şi să ne întoarcem în patria noastră, de cealaltă parte a stelelor”.

*

Taipeh, capitala Formosei şi a Chinei naţionaliste, numără aproape două milioane de locuitori. Aici există o universitate, şcoli de prim ordin şi muzee excelent administrate. Tot comerţul se face prin portul Kilung. Principalele exporturi de produse naturale sunt zahărul, ceaiul, orezul, bananele, ananasul, lemnul şi camforul. De când Taiwanul (Formosa) este independent, adică din 1949, s-au pus pe picioare noi industrii şi insula exportă acum numeroase produse manufacturiere; textile, motoare de toate categoriile, maşini agricole, articole electromenajere etc. Exploatarea zăcămintelor de cărbuni, cupru, aur şi argint, plasate sub controlul statului, face să intre în Taiwan devize suplimentare care contribuie la a face din această insulă cu treisprezece milioane de locuitori un loc relativ privilegiat din Asia.

De unde şi când au venit paiwanezii, locuitorii primitivi ai insulei?

Încă o întrebare care nu se lasă uşor rezolvată.

Paiwanezii sunt astăzi în jur de două sute cincizeci de mii şi trăiesc grupaţi în şapte triburi distincte în inima masivului muntos care ocupă centrul insulei. Valurile succesive de imigranţi chinezi i-au împins în aceste regiuni retrase. În urmă cu o generaţie, războinicii paiwanezi îşi arătau ocazional talentele de vânători de capete. Azi se mulţumesc să vâneze animale pe muntele care le serveşte drept fortăreaţă. Paiwanezii au rămas neatinşi de civilizaţia occidentală şi trăiesc tot după legile naturii eterne. Noţiunea lor despre timp este la fel de simplă ca şi modul lor de viaţă. Ziua începe când cântă cocoşul, ora se poate citi în orice moment după lungimea umbrelor; anul nou se anunţă când muntele se acoperă de flori, atinge apogeul când fructele sunt coapte şi se sfârşeşte când

începe să ningă, izolând poporul paiwanez de restul lumii. Monogamia a fost dintotdeauna regula generală la paiwanezi. Nu are importanţă cum îşi găseşte bărbatul femeia – poate s-o cucerească prin luptă, poate s-o cumpere sau s-o fure de la părinţi – principalul e să nu se despartă de ca toată viaţa. Paiwanezii sunt mari amatori de betel.

Muzeul Provinciei din Taipeh deţine o colecţie unică de sculpturi paiwaneze din lemn. Aceste sculpturi sunt considerate ultimele mărturii ale unei arte populare imemoriale dar pe cale de dispariţie. În aceste opere supravieţuiesc motive legendare din cea mai veche antichitate.

Caută zei şi îi vei găsi!

Se află acolo o plachetă lungă de 72 cm şi lată de 25 cm, un fel de firmă care probabil că semnala casa unui şef. La stânga a patru cercuri, *plutesc* două personaje care poartă „şorţul" clasic al astronauţilor preistorici aşa cum pot fi văzuţi, de exemplu, pe monoliţii tolteci de la muzeul din Berlin. Cele două personaje sunt îmbrăcate într-un fel de combinezon şi au încălţări; personajul din stânga poartă o cască cu antene.

Una dintre sculpturile în lemn reprezintă o fiinţă cu organe genitale remarcabil de bine dezvoltate purtând pe cap o cască îngustă. În jurul căştii se înfăşoară un şarpe şi pe ea e gravat un triunghi mic, poate insigna astronauţilor! Simbol al urâţeniei şi al vieţii târâtoare, şarpele biblic se ridică în aer în legendele mayaşe unde este numit „fiinţa înaripată". Şi iată că îl regăsim la aceste popoare uitate din munţii Taiwanului!

Dar nu e deloc uimitor. În toată lumea găsim aceşti şerpi zburători dacă ne oprim puţin să examinăm artele tradiţionale.

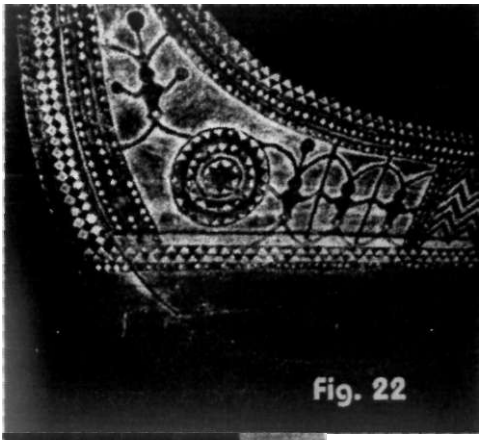

Fig. 22

Fig. 23

De ce-şi decorează paiwanezii bărcile cu aceleaşi imagini de şerpi? De ce personajele reprezentate pe aceste bărci (fig.22) au capete rotunde, de parcă ar purta căşti? Şi de ce acele antene de contact care leagă personajele între ele pentru a ajunge în cele din urmă la un soare „dinţat”? Şi ce înseamnă şerpii înfăşuraţi în jurul stelelor, ale căror capete triunghiulare par că pândesc cerul? Şi de ce acel zeu paiwanez purtător de cască (fig. 23) apare ca şi cum ar fi încoronat de un şarpe care într-un fel îi încadrează capul? Şi de ce acea zeiţă este ascunsă în spatele unei măşti şi adăpostită şi ea sub corpul arcuit al unui şarpe pe care îl ţine în mâini (fig.24)? Nu se poate spune că arată prea elegant. Dar poate că o astfel de

mască îşi avea utilitatea ei în spaţiu. Iar şarpelui i se cunoaşte semnificaţia. El este simbolul stăpânirii aerului…

Toate acestea – spune arheologia tradiţională – merită să fie considerate din unghiul religiilor primitive. Şerpii n-ar fi decât „simbolurile divinului" şi reprezentarea lor doar un mod de a face un act de pietate. Dar, în acest caz, de ce nu şi-au ales paiwanezii, pentru a-şi decora pirogile, alte simboluri ale divinului precum peştii, broaştele ţestoase etc? De ce tocmai şerpi?

Sculpturile paiwaneze, aflate deseori într-o stare foarte proastă, sunt totuşi de o frumuseţe fascinantă.

Toate prezintă cercuri concentrice, spirale şi peste tot poţi vedea intimul şi enigmaticul raport om/şarpe, acesta din urmă fiind totdeauna întors spre cer.

Uneori personajele nu stau în picioare sprijinite pe pământ, ci suspendate în aer de parcă n-ar cunoaşte gravitaţia. Nu consider aceste reprezentări drept rodul imaginaţiei creatoare a paiwanezilor. Dacă o fiinţă este reprezentată plutind în aer, asta înseamnă că vechii paiwanezi au văzut o fiinţă plutind în aer şi au reprezentat-o aşa cum au văzut-o.

Paiwanezii au rămas până azi un popor primitiv. Sculpturile lor reprezintă lucruri văzute, realităţi cu care au fost confruntaţi. Astfel, sculpturi recente înfăţişează soldaţi japonezi în uniformă. Ei au văzut aceşti soldaţi, după care i-au reprezentat aşa cum i-au văzut.

O operă paiwaneză deosebit de remarcabilă reprezintă o fiinţă cu trei capete zburând într-un şarpe. Acest motiv îl regăsim într-un manuscris al civilizaţiei Chou (1122 – 236 î.e.n.).

La muzeul istoric din Taipeh, directorul Y.C. Wang mi-a făcut onoarea de a-mi arăta colecţia personală de fiinţe mitologice, jumătate oameni, jumătate animale, deseori cu capete de păsări şi aripi, în felul fiinţelor înaripate de origine asiriană sau babiloniană. Sigiliile din epoca Chou sunt la fel de numeroase precum inelele din vitrina unui bijutier de renume. Se spune că sunt ornate cu motive decorative, dar sub lupa mea ele seamănă în mod ciudat cu

nişte circuite integrate actuale (fig.25). Simboluri şi caractere gravate în „oglinzi de bronz”.

au fost parţial descifrate.

O inscripţie gravată în una dintre aceste oglinzi din timpul dinastiei Chou spune următoarele:

„Unde există stele, există viaţă”.

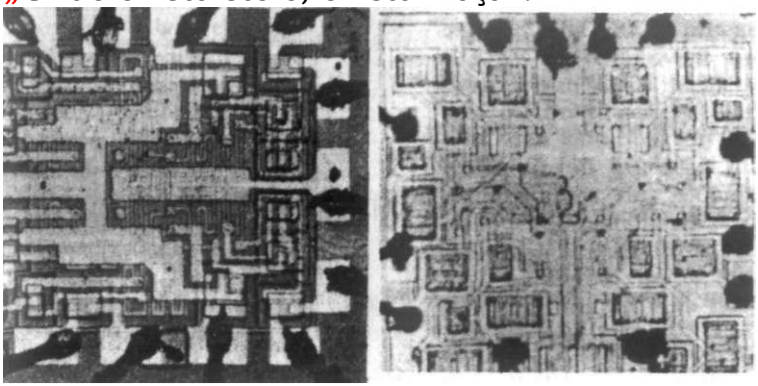

Geologul Thuinti Lynn mi-a vorbit despre o descoperire necunoscută de lumea occidentală.

În iulie 1961, arheologul Ci Pen-Lao, profesor de artă şi arheologie la universitatea din Pekin, a descoperit elementele dintr-o reţea de tuneluri subterane cu ocazia săpăturilor arheologice efectuate în „valea pietrelor”. La început a dat peste nişte intrări de labirinturi situate la adâncimea de treizeci şi doi de metri în contraforţii masivului Honan, pe malul meridional al lacului Tung-Ting.

Arheologul a reuşit să localizeze galerii care coborau drept sub lac. Pereţii galeriilor sunt netede şi parcă lăcuite. La intersecţiile galeriilor, precum şi într-o mare sală subterană, se află fresce care reprezintă animale fugind, urmărite de oameni dintre care unii au în gură tubul care probabil servea la lansarea proiectilelor. Dar faptul de-a dreptul remarcabil, în afară, fireşte, chiar de aceste galerii subterane, este că deasupra animalelor hăituite se vede un „scut zburător”, pe care stau oamenii care ţin îndreptate spre animale nişte arme asemănătoare cu puştile.

Profesorul Ci Pen-Lao spune că personajele de pe scutul zburător au pantaloni şi gieci aşa cum se poartă azi.

Deocamdată nu se ştie de când datează construcţia acestei reţele de subterane.

Totuşi, povestea scutului zburător de pe care nişte oameni vor să împuşte nişte animale care fug, îmi aminteşte un lucru extraordinar pe care l-am văzut în muzeul de paleontologie de la Moscova. Acolo am putut admira craniul unui bizon preistoric al cărui os frontal era găurit de o gaură perfectă, identică cu cea pe care o face un glonţ tras de o armă de foc (fig.26).

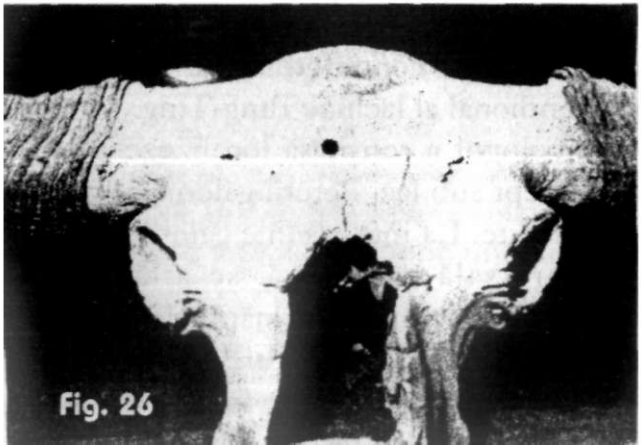

Patria originară a bizonului este Asia rusească. Craniul respectiv datează din paleoliticul superior (8.000 – 2700 î.e.n.), adică dintr-o epocă în care armele şi uneltele erau din piatră cioplită. Arma cea mai evoluată în vremurile acelea era toporul de piatră. Atunci?

Oricum, craniul de bizon găurit expus la muzeul din Moscova poate fi examinat oricând de specialiştii sceptici.

Carolinele reprezintă grupul de insule cel mai important din arhipelagul micronezian. Aceste insule sunt în număr de aproximativ cinci sute şi reprezintă o suprafaţă totală cam de o mie trei sute patruzeci de

kilometri pătraţi.

Având o suprafaţă de cinci sute patru kilometri pătraţi, Ponape, cea mai mare dintre aceste insule, numără optsprezece mii de locuitori. Climatul e tropical şi cea mai mare parte a insulei este muntoasă şi nelocuibilă. Ponape are de jur-împrejurul ei o centură formată din insule coraliene şi atoli mici. Una dintre cele mai mici insule este Temuen, a cărei suprafaţă este cam tot atât de mare cât cea a cetăţii Vaticanului.

În insula Temuen se află ruinele de la Nan Madol care în cele din urmă au dat numele insulei, cunoscută azi mai mult sub numele de Nan Madol decât sub cel de Temuen. Ruinele acoperă aproape întreaga insulă. Este sigur că e vorba de un sit preistoric, dar vechimea nu i-a fost determinată nici până azi şi nu ştim cine au fost constructorii acestei cetăţi uimitoare.

Iată câteva date istorice privitoare ia Ponape şi la insulele din jurul ei:

1595 – Portughezul Pedro Fernandez de Quiros soseşte în Temuen la bordul vasului *San Jerónimo*. Omul alb pune pentru prima dată piciorul pe insulă… unde descoperă ruinele de la Nan Madol.

1686 – Grupul de insule cade sub ocupaţia Spaniei şi este botezat „Insulele Garoline”, un omagiu adus regelui Carol al II-lea.

1826 – Împreună cu alţi supravieţuitori ai unui naufragiu, irlandezul James O’Conell este foarte bine primit de locuitorii din Ponape şi se căsătoreşte cu o femeie indigenă.

1838 – Începând din acest an, analele insulei menţionează diferite vizite ale oamenilor albi în arhipelag.

1851 – Indigenii masacrează un echipaj de marinari britanici. O expediţie de pedeapsă se soldează cu o baie de sânge la Ponape.

1880 – Misionarii creştini vin ca lăcustele în arhipelag. Mărturiile trecutului sunt în parte arse şi indigenii sunt constrânşi să-şi abandoneze obiceiurile.

1899 – Spania vinde insulele Caroline şi Mariane

imperiului german.

1910 – Insularii se debarasează de misionarii şi de funcţionarii albi. Puţini colonişti scapă de la masacru.

1911 – Crucişătorul german *Emden* bombardează insula. Revolta este înăbuşită iar conducătorii ei sunt spânzuraţi în piaţa publică.

1919 – Carolinele, inclusiv Ponape, trec sub mandat japonez.

1944 – În timpul războiului din Pacific, americanii ocupă arhipelagul.

1947 – Insulele trec sub tutela Statelor Unite.

Acestea sunt, în principal, faptele care jalonează istoria arhipelagului Carolinelor.

Un fapt este însă indubitabil. Ruinele misterioase de la Nan Madol existau deja de multă vreme atunci când albii au pus pentru prima dată piciorul în Temuen, în anul 1595.

Istoria nu ne spune nimic despre originea cetăţii de la Nan Madol, aşa că prefer să caut unele lămuriri în legendă.

Când am aterizat în Ponape, nu bănuiam dificultăţile şi surprizele care mă aşteptau la Nan Madol.

De la hotelul Kasehlia am plecat spre Temuen la bordul unei bărci cu motor doar cu puţin mai mare decât pirogile indigenilor. Am străbătut canalele înguste mărginite de o vegetaţie luxuriantă care despart insulele unele de altele. Aerul era atât de greu şi atât de încărcat de umiditate încât respiram cu greutate. În sfârşit am ajuns la Nan Madol, o insulă care nu se deosebeşte de surorile ei decât prin „încărcătura" ciudată pe care o duce în spate. Căci pe această mică bucată de pământ se înalţă vestigiile unui oraş de bazalt doar cu puţin mai mare decât un teren de fotbal, dar încărcat de mistere, de întrebări rămase până astăzi fără răspuns.

După primul moment de confuzie, natural când pătrunzi pe un câmp de ruine necunoscut, am putut să-mi dau seama foarte clar de alcătuirea generală a cetăţii antice. E o îngrămădire uimitoare de coloane de bazalt,

aşezate aici într-o ordine impecabilă, aruncate dincolo parcă la întâmplare, unele peste altele, un gigantic joc de maroco ale cărui beţişoare cântăresc câteva tone. „Specialiştii” pretind că ar fi vorba de scurgeri „de lavă răcită”. Eu însă nu pot lua în seamă această explicaţie, când constat la fiecare pas că coloanele hexagonale şi octogonale au aproape toate aceeaşi lungime, fără a mai pune la socoteală că ordinea generală a grămezilor n-ar putea să fie un efect al hazardului (fig. 27 şi fig. 28).

Fig. 27

Fig. 28

Pe coasta de nord a insulei Ponape se extrage bazaltul. Se poate deci admite că bazaltul a fost extras şi cioplit pe coasta de nord. Dar pe urmă? Cum au fost

transportate aceste blocuri – lungi de trei până la nouă metri şi cântărind uneori peste zece tone – până la Temuen prin labirintul canalelor? Transportul pe uscat până pe coasta de sud a insulei Ponape este exclus, pentru că jungla deasă este inundată de câteva ori pe zi de averse violente iar coasta de sud este separată de coasta de nord de înălţimi abrupte.

Şi chiar dacă, împotriva oricărei logici, am admite că s-a trecut peste munţi şi peste miaştinile din jurul lor, tot ar mai trebui să se explice cum au fost transportate blocurile la Temuen de pe coasta de sud-est a insulei Ponape.

La faţa locului mi se spune că transportul s-ar fi putut face cu pluta, explicaţie care contrazice altă părere „autorizată" conform căreia indigenii ar fi legat coloanele de fundul pirogilor. Cufundate în apă, blocurile de bazalt erau mai uşoare şi ar fi putut fi duse astfel din insulă în insulă, până la Temuen.

Mi-am dat osteneala să număr coloanele de bazalt care formează una din faţadele construcţiei principale de la Nan Madol. Faţa respectivă are o lungime de şaizeci de metri şi numără o mie optzeci şi două de coloane. Construcţia pătrată numără deci, numai în cazul faţadelor, vreo patru mii trei sute douăzeci şi opt de coloane. Dar interiorul este format dintr-o îngrămădire de coloane identice. Dacă se ţine cont de volumul total al construcţiei şi de volumul fiecărei coloane, atunci reiese, matematic, că numai construcţia acestei clădiri „principale" a „înghiţit" treizeci şi două de mii de coloane de bazalt, fiecare dintre ele cântărind câteva tone.

Evident că nu e numai clădirea principală şi numărătoarea ar putea să continue (vezi harta, fig. 29). Există canale pavate cu coloane, şanţuri, tuneluri şi un zid lung de opt sute şaizeci de metri, ridicându-se până la 14, 20 m în partea lui cea mai înaltă. De jur-împrejurul construcţiei principale se află o terasă cu mai multe nivele, făcută tot din coloane şi blocuri de bazalt. În jur se află optzeci de construcţii mai mici. Dacă luăm ca referinţă

construcţia principală cu cele treizeci şi două de coloane şi dacă după aceea se ţine cont de celelalte edificii, se obţine un număr total minim de patru sute de mii de coloane de bazalt.

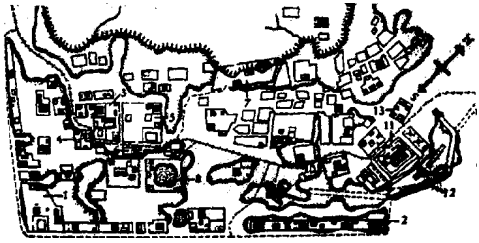

Fundaţii Construcţii ale construcţiilor neterminate
I [Fundaţii Canal
1 cu cămin
IIHBBSI Turnul principal

Deşi nu se ştie exact când a fost construit Nan Madol, este sigur (şi specialiştii sunt de acord în această privinţă) că Ponape număra atunci mult mai puţini locuitori decât azi. Or, munca în cariera de pe coasta de nord era grea şi lungă. Transportul unui singur bloc prin junglă pretindea eforturile unui număr important de oameni, ca şi transportarea blocurilor de pe coasta de sud spre Nan Madol – dacă admitem că blocurile de bazalt au fost legate de fundul pirogilor şi deplasate astfel, cufundate în apă, de la insulă la insulă, până la Temuen.

Acolo, pentru stivuirea coloanelor era nevoie de o altă trupă importantă de oameni. Acum dacă admitem că o parte din populaţie trebuia să se ocupe de muncile cotidiene şi fixând în mod arbitrar la patru numărul de blocuri transportate zilnic de la carieră pe coasta de sud şi de pe coasta de sud la Nan Madol, ne apare clar, ţinând cont de mijloacele tehnice foarte rudimentare de care dispuneau aceşti oameni, că transportarea a patru blocuri pe zi este deja o ispravă fantastică. Asta ar însemna că la Nan Madol s-au transportat în acest fel o mie patru sute şaizeci de blocuri de bazalt pe an (pornind de la principiul că se lucra trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an). În concluzie, dacă acceptăm aceste premize, pentru construirea citadelei Nan Madol ar fi fost nevoie de două

sute nouăzeci şi şase de ani!

Curios mai este şi faptul că citadela nu s-a construit pe Ponape, deşi acolo se găseşte bazalt şi este de departe cea mai importantă insulă a arhipelagului. Pentru ce să fie transportaţi acei monştri de bazalt spre o insuliţă îndepărtată?

Chiar nu există nicio explicaţie convingătoare?

Nan Madol nu este un oraş „frumos”. Nu are basoreliefuri, nici sculpturi, nici fresce. Este o arhitectură rece, goală, austeră. Faptul e mai curând surprinzător, pentru că popoarele din Pacificul de Sud îşi „încarcă” În mod voit operele arhitecturale cu motive ornamentale. Nimic de felul acesta la Nan Madol, unde blocurile de bazalt goale sunt stivuite unele peste altele, conferind ansamblului o alură aproape spartană.

Prin urmare, nu poate fi vorba nici de palat, nici de templu, căci acestea sunt locurile care se doresc a fi făcute agreabile zeilor şi unde decorarea, cel puţin în această parte a lumii, joacă totdeauna un rol principal.

Atunci?

O fortăreaţă?

Ideea pare absurdă, dat fiind faptul că terasele sunt poziţionate în aşa fel încât să facă uşor accesul spre vârful ansamblului arhitectural. Dar tocmai aici găsim un element de explicaţie. Terasele facilitează accesul spre centru, adică la „puţ”.

Acest puţ nu e un puţ, ci intrarea unui tunel. Faptul că această intrare sau ieşire de tunel este azi plină cu apă nu schimbă nimic. La fel stau lucrurile şi cu construcţiile de la Nan Madol, care se întind până dincolo de limitele insulei, sub apa oceanului.

Acolo unde apa nu e adâncă, se pot vedea masele de piatră stivuite sub suprafaţa apei şi ar fi greu să spui până unde se întinde „citadela”, până la ce adâncime coboară.

Dar la ce putea să servească un tunel subteran într-o insulă atât de mică?

Am citit pentru prima dată despre această curiozitate în cartea lui Herbert Rittlinger, „Oceanul nemăsurat”.

Rittlinger, care a parcurs Pacificul de sud în toate sensurile, a aflat la Ponape că Insulele Caroline formau, în urmă cu multe milenii, centrul unui imperiu important. Pescuitorii de perle şi negustorii chinezi se interesaseră de bogăţiile ce se presupunea a fi acumulate sub apă, în jurul insulei Ponape. Scufundătorii exploraseră fundul apei şi relataseră nişte lucruri extraordinare. Văzuseră drumuri, arce de piatră, construcţii ruinate, monoliţi acoperiţi de corali şi de scoici.

Dar ceea ce n-au găsit aceşti scufundători şi aceşti negustori de demult, au găsit scufundătorii japonezi cu echipament modern. Pe fundul marin se aflau bogăţii inestimabile şi legenda era confirmată astfel de fapte.

Sub „casa morţilor”, adică sub clădirea principală a „citadelei”, legenda spune că se află îngropate cadavre. Scufundătorii japonezi spun că sub apă s-ar afla sicrie de platină. Adevărul e că aduceau la suprafaţă în fiecare zi bucăţi de platină! Platina a devenit principalul articol de export al insulei Ponape sub dominaţia japoneză, eclipsând chiar şi articolele de export tradiţionale precum copra, vanilia, perlele!

Pescuitul platinei a continuat până în ziua în care doi scufundători nu au mai revenit la suprafaţă. Acest incident aproape că a corespuns cu intrarea în război a Japoniei, ai cărei cetăţeni au părăsit atunci Insulele Caroline.

Rittlinger conchide:

Cu siguranţă că indigenii au tendinţa de a confunda legenda cu realitatea, dar nu e mai puţin adevărat că japonezii au exportat din insulă o cantitate incredibilă de platină, deşi subsolul insulei Panope şi al celorlalte insule nu prezintă nici cea mai mică urmă din acest metal.

Eu nu cred deloc în existenţa unor sicrie de platină. Coloanele hexagonale şi octogonale încărcate de scoici şi corali pot fi luate foarte uşor drept sicrie sub apă. Totuşi nu se poate nega faptul că nişte cantităţi incredibile din acest metal preţios au fost scoase din apă de scufundătorii niponi din 1919 până în 1939.

Dar de unde putea să provină această platină?

Prezenţa sub apă a unor sicrie de platină poate fi pusă la îndoială, în schimb se cuvine să dăm crezare celor care au vorbit despre drumuri şi edificii submarine, căci aceste edificii le vedem „urcând” spre mai la Nan Madol, acolo unde apa nu e foarte adâncă, şi convergând spre „puţul” central care este în realitate intrarea unei reţele de tuneluri care împânzesc toată insula.

Dar ce spune legenda despre ruinele misterioase de la Nan Madol?

Cercetătorii stabiliţi la faţa locului, K. Masao Hadley, Pensile Lawrence şi Carole Jencks au strâns informaţii în această privinţă fără să rişte totuşi o interpretare.

Construcţia principală este numită în legendă „Templul porumbelului sacru”. În urmă cu trei sute de ani, cultul porumbelului era încă foarte viu. Se povesteşte că marele preot Nanusunsap parcurgea atunci canalele la bordul unei pirogi. În faţa lui stătea un porumbel şi el trebuia să-l privească drept în ochi pe toată durata traseului.

Totuşi, la origine, simbolul divinităţii nu era porumbelul, ci un dragon care scotea foc pe gură. Şi acest dragon apare în toate povestirile care se referă la originile insulelor şi la construirea „citadelei”.

Mama dragonului ar fi săpat canalele numai cu suflul ei de foc şi astfel s-ar fi format insulele. Dragonul avea un „slujitor” care era considerat vrăjitor. Vrăjitorul cunoştea o frază pe care era destul să o pronunţe pentru ca imediat blocurile de bazalt să înceapă să zboare prin aer ca nişte marionete din paie. Apoi pronunţa o altă formulă magică şi blocurile se stivuiau singure la Nan Madol fără ca locuitorii să intervină.

Există o interpretare a legendei dragonului care trebuie să recunosc că m-a amuzat.

Conform acestei interpretări, formulată de un grup de arheologi, dragonul nu era un dragon, ci un crocodil care se rătăcise la Nan Madol, stârnind oarecare emoţie în rândul populaţiei. În unele insule din Pacificul de Sud se află într-adevăr crocodili, la trei mii de mile de Caroline. S-

a putut rătăci un crocodil la Nan Madol? De ce nu? Eu nu văd niciun inconvenient. Dar de ce a intrat crocodilul în legendă sub formă de dragon? Şi ce lucruri noi rezultă de aici? Crocodilul rătăcit ar fi fost mai priceput să construiască citadela decât dragonul din legendă?

În toate insulele din Pacificul de Sud unde se află opere arhitecturale şi sculpturale, adevărate mărturii ale unui trecut îndepărtat, legendele ne vorbesc despre pietre gigantice zburând prin aer spre locul lor de destinaţie. Exemplul cel mai frapant, fiind cel mai cunoscut, este cel al Insulei Paştelui. Din mitologia acestei insule aflăm că cei două sute de coloşi de piatră au venit prin aer şi s-au aşezat în picioare „singuri” În locul unde îi putem admira azi.

Nu există legende în lume unde să nu fie vorba de dragoni (balauri), chiar de şerpi zburători. Peste tot găsim amintirea unor războaie, a unor lupte cereşti, a unor evenimente fericite şi nefericite despre care se întâmplă să găsim urme chiar în istoria propriu-zisă. Asta pentru că miturile şi legendele se sprijină pe fapte reale, după cum imaginaţia omului are nevoie de un substrat material pentru a se manifesta. Realitatea alimentează visul. Imaginarul îşi înfige rădăcinile în cele trăite.

Oare nu e ciudat, nu e tulburător că găsim aceşti dragoni şi aceşti şerpi zburători atât la vechii chinezi cât şi la mayaşi sau la popoarele polineziene? Oare nu e tulburător că ici şi colo li se atribuie capacitatea de a putea conduce şi aşeza în locuri precise mase enorme?

Am spus care e părerea mea despre construcţiile de la Nan Madol. Am spus că ar fi fost nevoie de cel puţin trei sute de ani pentru ridicarea acestei citadele. Generaţii întregi de insulari ar fi trudit din greu pentru a reuşi să construiască acest ansamblu monumental. Dacă aşa au stat lucrurile, cum se face că nu găsim deloc în istorie ecoul acestei munci uriaşe? După părerea arheologilor, Nan Madol n-ar data de mai mult de cinci sute de ani. Or, istoria ultimilor cinci sute de ani este perfect cunoscută. Nu se găseşte nicăieri urma acestui efort uimitor, a acestei

munci îndârjite.

Dar pe ce se bazează arheologii când fixează la numai cinci sute de ani vechimea construcţiilor de la Nan Madol? „Dovada” este destul de şubredă. Cu puţin timp în urmă s-a găsit nu departe de „puţul” central, sub un bloc de bazalt, o bucată de cărbune de lemn, care a fost supus testului de datare cu C^{14}. În urma testului a rezultat că bucata de cărbune data de prin anul 1300 e.n.

Lăsând la o parte faptul că metoda nu este nici pe departe infailibilă, nu trebuie să credem cu orice preţ că vechimea bucăţii de carbon coincide cu cea a construcţiilor de la Nan Madol. De ce să nu admitem că cineva ar fi putut foarte bine să vină şi să aprindă un foc de lemne pe blocurile de bazalt aflate acolo de multă vreme?

Dovada este deci cam „subţirică”, dar astfel de concluzii peremptorii permit mascarea realităţii. Iar realitatea este că nu se ştie nimic despre Madol…

Grupul de insule care formează Oceania de Est se situează în interiorul unui triunghi mare cuprins între Hawaii, Insula Paştelui şi Noua Zeelandă. Locuitorii insulelor polineziene, repartizaţi pe o suprafaţă de 43700 km^2, au legende şi zei comuni; vorbesc limbi provenite dintr-un trunchi comun şi prezintă caracteristici rasiale comune.

Specialiştii în problemele Polinezici – arheologi, antropologi şi filologi – cred că limba şi civilizaţia acestor popoare s-au născut în Polinezia de Est. Dacă acceptăm această versiune, limba şi civilizaţia ar fi fost „exportate” de la un grup de insule care ar cuprinde cele nouă insule ale lui Cook şi numeroşii atoli din vecinătatea marii insule Tahiti, insulele Tuamotu cu cei optzeci de atoli ai lor şi insulele Mangarewa.

N-am să critic aceste concluzii ştiinţifice, totuşi persistă câteva întrebări care nu pot fi eludate.

Dacă această versiune este bună, ne putem întreba cum au putut polinezienii orientali să străbată distanţele considerabile care îi despart de insulele occidentale?

Există teoria că s-ar fi urcat în pirogi şi s-ar fi lăsat

duşi de curenţii marini.

Numai că ştim de multă vreme cum se mişcă curenţii marini şi, dacă examinăm harta lor, constatăm că, pentru a ajunge la Noua Zeelandă, insula cea mai mare din Pacificul de Sud, polinezienii din est s-ar fi lăsat purtaţi în bărcile lor primitive *împotriva* curenţilor marini!

Se spune frecvent că navigatorii înaintau spre nord sau spre sud – fără busolă şi motor – până când ajungeau la est sau la vest de ţinta lor. După care era destul să se strecoare în curenţii potriviţi şi să se lase duşi spre obiectiv.

Dar asta ar însemna să admitem faptul că polinezienii cunoşteau foarte exact aceşti curenţi şi că aveau o tehnică de navigaţie extrem de evoluată! Iar asta înseamnă că ştiau în mod foarte precis când trebuiau să cotească spre vest sau spre est. La urma urmelor, de unde ştiau că mai existau şi alte insule şi unde se aflau aceste insule?

Pe scurt, aceste schimburi între estul şi vestul polinezian şi mai ales această „diseminare" culturală pe direcţia est-vest presupun o artă a navigaţiei şi cunoştinţe foarte evoluate. Eu vreau să accept teoria, dar în cazul ăsta trebuie să mă întreb de unde aveau aceşti oameni atâtea cunoştinţe.

Pentru că din estul până în vestul polinezian sunt distanţe considerabile, şi voi da câteva exemple:

Insula Paştelui-Tahiti = 3700 km

Tahiti-Fidji = 4300 km

Fidji-Australi a = 3.000 km

Californi a-Hawaii = 4.000 km Hawaii-insulele Marshall = 3800 km

Să admitem acum că întâmplarea chiar a făcut ca o plută sau o pirogă să ajungă în felul acesta la o insulă occidentală. În cazul ăsta, cum au putut îndrăzneţii navigatori să revină – împotriva curentului – la insula lor? Dacă ar fi ieşit din nou în larg ar fi fost duşi şi mai departe spre vest, adică s-ar fi îndepărtat tot mai mult de punctul de plecare.

Dacă dăm crezare acestei teorii ştiinţifice, navigatorii

din Polinezia Orientală au făcut şi mai mult decât atât. Deşi probabil nu au luat cu ei femei pentru a le ţine de urât în cursul acestor lungi şi periculoase expediţii, ei au conceput totuşi copii în aceste îndepărtate insule occidentale pe atunci pustii, iar aceşti copii au crescut şi s-au înmulţit cu o silinţă surprinzătoare.

Se mai spune că polinezienii din est navigau orientându-se după stele! „Când *Crucea Sudului* se află la orizont, toamna la miezul nopţii, trebuie să virăm la babord pentru a ajunge la Bora Bora”.

De unde puteau să ştie „civilizatorii” din estul polinezian unde este situată Bora Bora? Cineva vizitase înaintea lor toate aceste insule şi făcuse harta?

Azi marinarul îşi cunoaşte ţinta; ştie unde se situează şi ce „rută” trebuie să urmeze ca să ajungă la ea. Dar polinezienii primitivi nu aveau toate aceste cunoştinţe, şi nu puteau să ajungă la vreo insulă decât din întâmplare.

Maorii, primii locuitori ai Noii Zeelande, au în această privinţă o legendă care îndeamnă la reflecţie.

Conform acestei legende, era pe vremuri un rege pe nume Rupe. Acest rege întreprinsese o expediţie în compania celor două fiice ale lui şi a doua păsări. Kupe a descoperit coasta de est a Noii Zeelande, a tras la mai şi şi-a trimis cele două păsări în recunoaştere. Una dintre păsări avea drept misiune să măsoare debitul fluviilor şi forţa curenţilor marini, cealaltă având sarcina să testeze plantele şi bacele sălbatice, pentru a le încerca proprietăţile.

Prima pasăre şi-a frânt aripile măsurând înălţimea unei cascade. A doua a descoperit şi a gustat din bace atât de savuroase încât s-a hotărât să rămână în pădurile zeelandeze şi regele nu a mai văzut-o niciodată. Şi astfel, spune legenda, Kupe a fost constrâns să-şi stabilească domiciliul în Noua Zeelandă căci nu se mai putea întoarce în ţara natală fără păsări.

Prin urmare, ambarcaţiunea nu-i era de ajuns pentru a se orienta pe mare. Iar păsările ştiau mult mai multe lucruri decât păsările obişnuite. O legendă ciudată care

stârneşte întrebări ce vor rămâne fără răspuns.

Dar există o legendă maori şi mai veche decât saga regelui Kupe şi mult mai remarcabilă. Această legendă spune că Noua Zeelandă ar fi fost pescuită din apele Pacificului de zeul Maaui!

Zeul Maaui avea un peşte în cârlig. Dar peştele nu se lăsa deloc, se zbătea viguros, cu furia disperării. Supărat de această împotrivire, zeul a tăiat peştele în bucăţele mici. Şi din această cauză ar fi Noua Zeelandă atât de îmbucătăţită.

Maorii de azi – asemenea strămoşilor lor îndepărtaţi – numesc insula cea mai nordică Te Ika-a-Maaui, adică peştele lui Maaui. Tot conform acestei reprezentări, insula cea mai sudică (Stewart Island) ar fi barca zeului. Peninsula Mahia – Te Matau-a-Maaui – ar fi cârligul undiţei. Peştele s-ar subîmpărţi în cap (format de teritoriul Wellington) – Te upoko o te ika – şi coadă (formată de peninsula North-Auckland) – Te hiku o te ika.

Ciudată poveste! În vremea când zeul Maaui a pescuit pământul în această parte a Pacificului, încă nu exista vreo hartă care să-ţi permită să-ţi dai seama de conturul Noii Zeelande. Şi totuşi reprezentarea maori este cât se poate de fidelă realităţii geografice. Peştele seamănă cu un calcan, cu gura deschisă spre sud, coada lungă spre nord şi o înotătoare laterală prinsă în cârlig.

Există multe variaţii pe tema legendarului Maaui, dar zeul este prezentat totdeauna cu aceleaşi trăsături de caracter. Maaui este un personaj violent, combativ, cu o forţă enormă, dar mai ales – peste tot şi totdeauna – el este „pescuitorul de pământ”. Asta poate să pară ceva ciudat. Pescuitor de pământ? Ce vrea să însemne asta?

Cu o îndrăzneală pe care unii o vor considera excesivă, îi vom împrumuta un moment zeului Maaui trăsăturile lui Charles Lindbergh care, după cum ştim, a zburat de la New York la Paris în zilele de 20 şi 21 mai 1927, parcurgând în treizeci şi trei de ore o distanţă de şase mii de kilometri deasupra oceanului. Ne putem imagina scena. De jur-împrejur, cât vezi cu ochii, numai

apă! Un adevărat coşmar! Lindbergh scrutează valurile oceanului de sub el. Zăreşte un punct întunecat, o pată. Un peşte mare? O insuliţă? Un banc de peşti? Un grup de insule? Coboară încet spre ocean şi identifică cu certitudine petele din Atlantic. Este vorba de un grup de insule. Aviatorul se destinde, tensiunea dispare. A reuşit să „pescuiască" puţin pământ în imensitatea oceanului.

Veţi spune că e foarte amuzant, dar că polinezienii din timpurile de demult nu ştiau să zboare.

Ei bine, ştiau! După toate probabilităţile, polinezienii primitivi ştiau să zboare. Aceasta este convingerea mea, şi această convingere se bazează pe fapte concrete.

Oricine e capabil să privească anumite „descoperiri" făcute în insulele polineziene (şi în alte părţi) cu alţi ochi, oricine refuză să identifice – iar şi mereu – după nevoile momentului, cutare obiect ca fiind o mască „rituală", altul ca fiind o podoabă „rituală", un altul ca fiind un „accesoriu de cult", va recunoaşte cu uşurinţă în anumite „măşti" aparate de zbor individuale mai mult sau mai puţin „copiate". „Masca" din imaginea prezentată de mine (fig. 30) se bagă pe cap, aripile fiind formate din două scândurele rabatabile. La baza scândurelelor se văd găurile prin care se bagă braţele. Dar artiştii polinezieni au păstrat şi amintirea întregului corset pe care îl îmbrăcau aviatorii înainte de a-şi lua zborul.

Fireşte, azi ei nu mai ştiu de ce „echipează" reprezentările zeilor şi regilor lor cu aparate atât de complicate. Nimeni nu mai ştie să *zboare* de multă vreme. Dar în trecut, în epoca în care Maaui a pescuit Noua-Zeelandă, existau specialişti care *zburau* cu aparate asemănătoare acestora!

La Bishop Museum din Honolulu, instituţia cea mai bogată în obiecte arheologice polineziene, există culoare pline cu aparate de acest fel.

Şi în Auckland la fel. Aceste copii – destul de proaste – de aparate de zbor individuale mai vechi, sunt considerate obiecte rituale.

Fiinţele cu patru aripi din Assur sunt fiinţe rituale.

Vasele decorate cu sfere zburătoare sunt obiecte rituale.

Astronautul de pe placa tombală de la Palenque este un indian într-o poziţie rituală.

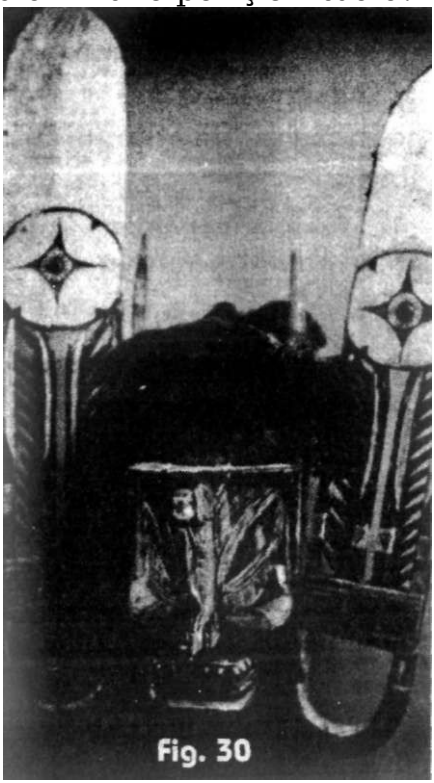

Fig. 30

Instrumentele de măsură pe care le ţin în mâini statuetele de la Tula sunt instrumente rituale.

Rucsacurile şi ţevile purtate pe spate de preoţii mayaşi sunt accesorii rituale.

Şi, natural, copiile de aparate polineziene de zbor individual sunt măşti rituale.

Chiar e posibilă atâta încăpăţânare? Fireşte, nu polinezienii au inventat această tehnică de zbor. Au avut profesori veniţi din altă lume, profesori care au venit pe planeta noastră în timpuri îndepărtate.

Sunt cunoscute aparatele de zbor individual moderne sau *rocket-belts* (fig. 31). Americanii şi ruşii au pus la punct diferite tipuri de acest fel.

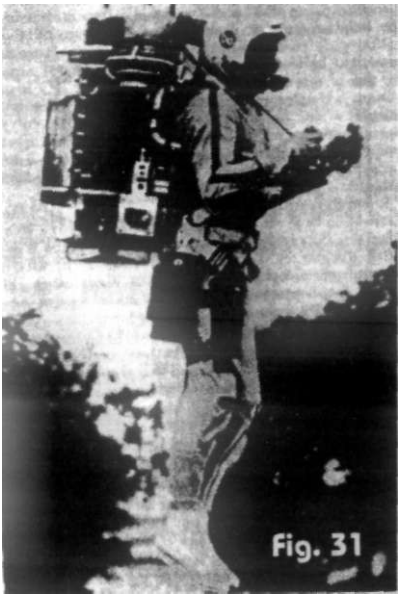

Concepute iniţial pentru zborurile spaţiale, aceste maşini îi permit omului să treacă fără greutate un fluviu sau o colină pentru a îndeplini rapid şi discret o misiune militară de recunoaştere sau de sabotaj. Astfel, există elicoptere individuale (elicea e montată pe spatele omului iar pe piept are o cutie de comenzi). Un copil care „ar meşteri" o maşină zburătoare de acest fel, văzută la cinematograf sau la televizor, ar fabrica ceva ca o „mască rituală". Dar pentru el masca ar fi într-adevăr o maşină zburătoare.

Ar fi excesiv şi chiar ilegitim să pretindem că strămoşii îndepărtaţi ai polinezienilor au avut profesori veniţi de pe o altă planetă şi că ajunseseră la un nivel de evoluţie tehnică extrem de ridicat, dacă acest fapt n-ar fi amplu atestat de legendele popoarelor din Pacificul de Sud.

John White a strâns multe legende din Pacificul de sud în lucrarea sa *Ancient History of the Maori*. Enunţarea temelor din primul volum al lucrării lui White este suficientă pentru a ne face o idee despre evenimentele ciudate care jalonează istoria maorilor:

Genealogia zeilor Istoria creaţiei Război în univers

Crearea omului şi a femeii Potopul şi povestirile despre Arcă Căsătorii între zei şi oameni Călătorii între pământ şi stele Hrana care cade din cer

Legenda lui *Rongamai* ne vorbeşte despre războaiele tribale. Aflat în luptă împotriva unui adversar foarte puternic, tribul Nga-ţi-hau găseşte refugiu într-un sat fortificat. Inamicul ameninţându-i în continuare cu distrugerea, cei din tribul Nha-ţi-hau au cerut ajutorul regelui Rongamai. Zeul şi-a făcut apariţia în momentul în care soarele atingea zenitul:

A apărut ca o stea strălucitoare ca un foc cu flăcări mari ca un soare.

Rongamai survolează piaţa satului şi se lasă la pământ:

Pământul a fost zguduit nori de praf au întunecat privirea s-a auzit zgomot ca de tunet apoi a urmat un murmur ca într-o scoică.

Tribul capătă curaj văzând că zeul a răspuns chemării sale şi adversarul este zdrobit.

În legenda lui Tawhaki, a femeie tânără pe nume Hapai coboară din al şaptelea cer pentru a se uni cu un „bărbat frumos”. Alesul nu ştie nimic despre originea tinerei femei; abia după ce rămâne însărcinată află că ea venea dintr-o lume îndepărtată şi necunoscută unde avea rang de zeiţă. Şi zeiţa se întoarce în lumea ei după ce naşte o fetiţă.

Uimitor este numărul şi varietatea de mijloace de care dispun extratereştrii pentru a se reîntoarce în patria lor.

Odată se folosesc de scări imense, altă dată de turnuri înalte, în alte dăţi de o pânză de păianjen sau de o viţă sălbatică agăţătoare, care constituie nişte trambuline suficiente. Dar altă dată este vorba de păsări sau de dragoni zburători care îi urcă la cer.

Indiferent de metodă, totdeauna cineva asistă la plecare, în general o femeie bătrână… stând pe vine şi numărând cartofi! Ea le anunţă pe fiinţele misterioase dacă există vânturi care „suflă spre pământ”, apoi azvârle

cartofii în foc, unul câte unul, numărând: nouă, opt, şapte, şase, cinci... E greu să nu te gândeşti la o numărătoare inversă.

În lucrarea *Polynesian Mychology* (Wellington, Noua Zeelandă, O.J.) se află o legendă pe care şi-o povesteau pescarii polinezieni.

Conform acestei legende, războinicul Uenuku trecea pe malul unui lac când a văzut o coloană de ceaţă suspendată în aerul limpede, la marginea întinderii de apă. Şi-a luat inima în dinţi şi s-a apropiat ca să vadă despre ce era vorba. A zărit atunci două femei tinere nemaipomenit de frumoase care coborâseră din cer ca să se scalde în lac. Împins de o forţă irezistibilă, războinicul s-a apropiat de cele două creaturi splendide şi le-a salutat cu multă curtenie. Fermecat de aspectul lor, el a rugat-o pe una dintre femei să-l însoţească şi să devină nevasta lui. Frumoasa i-a răspuns:

Îmi place această r lume.

Nu e rece şi goală aşa cum e spaţiul acolo sus.

În aceeaşi lucrare mai găsim şi altă legendă:

„Rupe, uneori numit şi Maui Mua, pleacă în căutarea surorii lui Hinaura. Nu dă de urma ei şi atunci se duce să ceară sfatul străMoşului său Rehua care trăieşte în cer, într-un loc numit Te putahi hui o rehua. Rupe şi-a legat curelele, şi-a aşezat pe cap masca şi s-a ridicat în cer”.

Rupe ajunge într-un loc unde locuiau nişte oameni, şi a întrebat:

„— Oare cerurile de deasupra acestui cer sunt locuite?

— Da, sunt locuite, i s-a răspuns.

— Pot să ajung la aceste ceruri? a vrut el să ştie.

— Nu, i s-a răspuns. Nu poţi ajunge la ele pentru că aceste ceruri au fost făcute de Tane”.

Rupe nu ia în seamă cele spuse şi se ridică spre cel de al doilea cer unde găseşte un alt loc locuit de oameni. Şi din nou întreabă:

„— Oare cerurile de deasupra acestui cer sunt locuite?

— Da, dar nu poţi merge la ele pentru că au fost făcute de Tane”.

Rupe îşi încearcă iar norocul şi se înalţă spre un loc unde locuiesc oameni.

„— Oare cerurile de deasupra acestui cer sunt locuite?

— Da, dar nu poţi merge acolo, *pentru că masca ta nu este cea a lui Tane*”.

Rupe se hotărăşte să rişte din nou, urcă iar şi iar. În cele din urmă, la capătul puterilor, reuşeşte să ajungă la al zecelea cer unde îl găseşte pe Reuha (şi pe Hinaura).

Despre atotputernicul Tane *Ancient History of the Maoris* ne spune că era zeul pădurilor şi animalelor. Dintr-o legendă aflăm că Tane a creat femeia şi în alta acest zeu i-a constrâns pe ceilalţi zei, *după un mare război în ceruri*, să-şi stabilească domiciliul *în alte lumi şi să trăiască acolo în îndoială*, *din veşnicie în veşnicie*. /nainte de a-i exila, Tane le-a transmis cunoştinţele şi aparatele necesare exodului.

*

Oare nu sunt destul de transparente aceste legende?

Acum aş vrea să mă refer la opera principală a Cabalei, adică la cartea numită Zohar, şi în special la o convorbire dintre un cetăţean al pământului şi un naufragiat de pe planeta Arqua, convorbire relatată de Rabbi Simeon Bar Jochai.

Conduşi de Rabbi Yosse, supravieţuitorii unui cataclism planetar s-au pomenit deodată faţă în faţă cu un străin care stătea ascuns într-o grotă. Yosse l-a întrebat pe străin de unde venea, iar acesta i-a răspuns:

„Sunt un locuitor al planetei Arqua”.

Atunci, surprins, Rabbi Yosse a vrut să ştie:

„— Prin urmare există fiinţe vii pe Arqua?”

„— Da, i-a răspuns străinul. Şi când v-am văzut venind, am ieşit din grotă ca să aflu de la voi numele planetei pe care am eşuat”.

Străinul povesteşte după aceea că în lumea lui anotimpurile nu trec aşa ca pe pământ. El le spune că, pe

Arqua, trec mai mulţi ani între fiecare recoltă. Iar locuitorii de pe Arqua *vizitează toate lumile şi vorbesc toate limbile*.

Conform Cabalei, există şapte lumi diferite, dar numai Arqua a trimis mesageri pe pământ.

În multe legende găsim aluzii la fel de precise, la fel de directe despre alte lumi şi despre „trimişii" delegaţi de aceste lumi pe pământ.

Natural, „specialiştii spun că dacă vrem să înţelegem aceste legende trebuie să le *interpretăm*. Şi ei spun că pentru asta trebuie să ne punem în locul strămoşilor noştri, să adoptăm într-un fel modul lor de gândire.

Absurd!

Să adopţi modul de gândire al unor popoare dispărute!

Adevărul e că orice interpretare actuală a textelor sacre, a legendelor, a scrierilor vechi, rămâne neapărat tributară dacă nu prizonieră modului de gândire al oamenilor din timpul nostru. Ceea ce spun nu e o critică, e o realitate.

În al optsprezecelea volum al almanahului societăţii inginerilor germani, Berlin 1928, profesorul Richard Hennig analizează un anumit număr de texte care ilustrează, după expresia lui, *preistoria aeronauticii*.

Profesorul citează mai ales un pasaj din legenda lui *Etana*, a cărei reprezentare vizuală o găsim pe un cilindru-sigiliu datând cam din anul 3.000 î.e.n. Textul, scris în cuneiforme, nu s-a păstrat decât parţial. Iată pasajul citat de Hennig:

Etana este dus spre cerul stelelor fixe, nu pe spatele vulturului ci unit cu el, piept lângă piept... Vulturul atrage de şase ori atenţia lui Etana asupra pământului care, sub ochii lor, devine din ce în ce mai mic.

Descrieri precise, reprezentări vizuale evocatoare!

Exegezele miturilor şi legendelor, interpretările arheologice sunt în întregime condiţionate de o mulţime de idei preconcepute, cel puţin când e vorba de preistorie.

Multe dintre legendele maori ne vorbesc despre zeul Purangahua (fig. 32), care a zburat pe pasărea lui magică

de la Hawaiki, reşedinţa sa obişnuită, până în Noua Zeelandă. *Hawaiki* este un cuvânt compus care înseamnă *venind din Calea Lactee*. Cea mai veche dintre rugăciunile maorilor îi este atribuită lui Purangahua:

— Vin, şi sub mine se întinde un pământ necunoscut.

Vin, şi sub mine se roteşte un cer nou. Vin pe acest pământ şi el este un loc de repaus pentru mine. Oh, spirit al planetei!

Străinul îţi oferă, cu modestie, inima lui ca să te hrăneşti cu ea.

În fine, ca o ultimă curiozitate, trebuie să spun ca *Nan Madol* este o compunere de cuvinte care înseamnă „interlumea”.

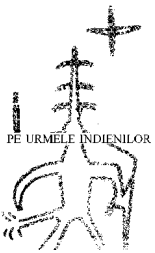

De la punctul cel mai sudic al Siciliei şi până la Hammerfest, oraşul cel mai nordic al Europei, survolezi opt ţări pe un traseu de patru mii de kilometri. De la Moscova până în sudul Yemenului, un alt traseu aerian de aproximativ patru mii de kilometri, survolezi şapte. Dar dacă te deplasezi cu avionul de la Cacipore la Rio Grande – ceea ce reprezintă un zbor nord-sud de vreo patru mii cinci sute de kilometri – treci pe deasupra unei singure ţări: Brazilia.

De la est până la vest la fel, de la frontiera peruviană la Recife, pe malul Atlanticului, un singur teritoriu, o singură ţară: Brazilia. Având o suprafaţă de 8 511 965 km², gigantul sud-american nu e depăşit – din punct de vedere al întinderii – decât de alte patru ţări: URSS, China, Statele Unite şi Canada.

Această ţară imensă este o mină inepuizabilă de enigme arheologice.

Un pilot al companiei aeriene VASP zăreşte în cursul

unui zbor „obişnuit” un turn, un sat sau nişte ruine care nu figurează pe hartă, localizează poziţia geografică respectivă şi-şi informează şefii. După aceea, când se trece din nou prin acel loc peste câteva zile, pentru a se verifica indicaţiile, exista toate şansele să nu se mai zărească nimic. Un incendiu în pădure, un vânt favorabil sau condiţii atmosferice excepţionale au putut „degaja” o zonă necunoscută până atunci. Dar jungla şi-a reluat drepturile după câteva zile.

În mod paradoxal – în ciuda dificultăţilor de acces – în Brazilia se fac zilnic descoperiri extraordinare referitoare la trecutul îndepărtat al omenirii. Numai că, din păcate, aceste descoperiri nu sunt decât rareori „exploatate”.

În ceea ce priveşte arheologia, multe dintre descoperiri sunt făcute de geniştii armatei în timpul construirii unor drumuri prin care guvernul brazilian vrea să „reducă” distanţele şi să facă posibile comunicaţiile. Nu se va şti niciodată câte situri au fost îngropate pentru totdeauna sub pământul cărat la marginea acestor căi de comunicaţii, construite cu mare osteneală prin teritorii cu acces foarte dificil.

În Brazilia toată lumea e pasionată de arheologie. Dar arheologii profesionişti sunt rari. Nicăieri în lume nu există asemenea bogăţii arheologice şi nicăieri în lume nu e mai greu să organizezi o expediţie în toată regula, atât din cauza naturii terenului cât şi din lipsa creditelor.

Astfel se poate spune că, în general, descoperirile au rămas în seama amatorilor luminaţi care îşi conduc cercetările singuri, pe propria cheltuială. Dintre aceştia se cuvine să-l citǎm mai ales pe austriacul Ludwig Schwennhagen, care a fost profesor de filosofie şi a trăit multă vreme la Teresina, capitala statului Piaui, în extremitatea de nord a Braziliei. În cartea sa intitulată *Antiga Historia de Brasil*, Schwennhagen studiază, pentru prima dată, situl misterios *Sete Cidades*.

Am ajuns în Brazilia la invitaţia guvernatorului statului Piaui, pentru a vizita acest sit faimos.

— Unde se află aceste Sete Cidades? l-am întrebat eu pe doctorul Branco.

— La trei mii de kilometri nord de Teresina, între oraşul Piripiri şi Rio Longe. Putem fi acolo poimâine.

De la Teresina ajungi la Piripiri pe un drum de o sută şaizeci de kilometri care trece prin junglă. Deşi te afli doar puţin mai jos de ecuator, clima este suportabilă datorită unei uşoare brize marine care bate dinspre coasta aflată la vreo trei sute de kilometri de acolo. De la Piripiri ajungi la Sete Cidades pe un drum de pământ de şaisprezece kilometri accesibil vehiculelor pentru orice teren. Şi te pomeneşti brusc în faţa primelor ruine (fig. 33).

Dar se poate vorbi de ruine? Nu există cu adevărat vestigiile unor edificii, nici monoliţi cu forme bine conturate, despre care s-ar putea spune cu certitudine că au fost ciopliţi de mâna omului, ca pe

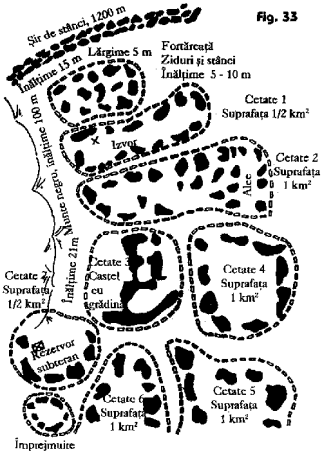

Fig. 33

platourile înalte de la Tiahuanaco. Nu poţi recunoaşte – chiar dacă ai căuta bine şi ai face un efort de imaginaţie – urme de trepte, de scări, de străzi, de case.

Sete Cidades este un vast peisaj haotic, un sit care probabil că a fost distrus de foc precum biblica Gomora. Piatra a fost literalmente trăsnită de o putere apocaliptică.

Nimeni nu a făcut aici săpături arheologice.

Niciodată ştiinţa nu s-a ocupat de acest sit pentru a încerca să dezlege enigma cataclismului care probabil că a avut loc cândva în noaptea timpurilor.

Spre cer se ridică mase de piatră cu forme ciudate, asemenea unor mari puncte de întrebare.

Ghidul – un om cu formaţie ştiinţifică – care mi-a fost repartizat obligatoriu de guvernatorul statului, îmi spune că peisajul „chinuit” de la Sete Cidades se formase în mod natural prin depozite glaciare. Eu însă nu pot să cred într-o astfel de interpretare. Gheţarii lasă în retragerea lor urme uşor de recunoscut care aici nu există deloc.

Sete Cidades se află în interiorul unui cerc cu un diametru de aproximativ douăzeci de kilometri. O altă interpretare spune că acest loc a fost pe vremuri un golf şi cele „şapte cetăţi” ar fi resturile unei coaste erodate apoi modelate, după retragerea apelor, de vânt şi de variaţiile de temperatură.

Mi-ar fi greu să dovedesc contrariul.

De altfel, natura a demonstrat în multe locuri că are o imaginaţie bogată şi capacităţi cratoare. Am putut să mă conving de asta admirând *Valea Morţii* din Statele Unite, catedralele de sare din Columbia, cuveta de granit boliviană şi fanteziile arhitectonice la care s-a dedat pe coasta Mării Moarte.

Numai că, dintr-un motiv obscur, Sete Cidades nu mi se pare rodul unor astfel de jocuri.

Pe harta „administrativă” a locului se pot recunoaşte cu claritate şapte zone de „ruine”. Efectul întâmplării? Fantezie naturală? Îmi vine greu să cred că o ordine atât de „strictă” poate să fie rezultatul unui joc al forţelor naturale. În spatele acestui haos, rămâne perceptibil un plan.

Şi pe urmă există câteva detalii care uimesc. Astfel, acele scurgeri de metal care ies dintre pietrele stivuite şi care se întind de-a lungul pereţilor în dâre lungi şi ruginite. Această particularitate este prea frecventă în siturile „haotice” de tip Sete Cidades pentru a putea fi atribuită întâmplării. Este posibil ca geologii să fie în măsură să dea o explicaţie plauzibilă formării „carapacei de broască ţestoasă” care este unul dintre detaliile cele mai frapante de la Sete Cidades. Până în prezent nu a fost

formulată nicio părere pertinentă.

Originea sitului se pretează la discuţii, la fel ca şi picturile şi figurile rupestre, aflate din abundenţă pe „zidurile” de la Şapte Cetăţi. Natura nu pictează!

Apoi un lucru este în afara oricărei îndoieli. Picturile sunt cu mult mai recente decât „construcţiile”.

Sete Cidades are două trecuturi distincte. Un trecut foarte vechi, pe care nu-l vom putea reconstitui probabil niciodată, şi un altul, mai „modern”, deşi se situează în preistorie, mărturie fiind picturile.

Şi, firește, nimeni nu ştie cine sunt autorii acestor opere picturale!

Un lucru este însă sigur. Motivele şi simbolurile reprezentate de artiştii prestorici la Sete Cidades sunt, în marea lor majoritate, identice cu cele care pot fi văzute în cazul tuturor siturile preistorice de pe tot globul: cercuri, roţi (cu spiţe), sori, circumferinţe duble, pătrate înconjurate de cercuri, reprezentări variate de cruci şi stele. Ai zice că pictorii din preistorie au mers toţi la aceeaşi şcoală!

Această extraordinară înrudire dintre picturile descoperite în Africa, în Asia, în Europa, în America, a fost scoasă în evidenţă de Oswald O. Tobisch într-o carte intitulată *Cult, simbol, scriere*. La capătul acestui studiu comparativ bogat ilustrat, autorul pune următoarea întrebare:

Oare e posibil să fi fost atunci – oricât de incredibil ar putea să pară contemporanilor noştri – un concept divin unic care să fi dus la o „internaţionalitate” profundă? Cu alte cuvinte, este oare posibil ca omenirea din acea epocă îndepărtată să fi trăit încă în câmpul „revelaţiei primordiale” a unui unic şi atotputernic creator căruia îi erau şi îi rămâneau supuse materia şi spiritul, întreg universul, corpurile cereşti şi fiinţele care le populează?

*

Voi da aici doar câteva exemple dintre invenţiile „extravagante” ale pictorilor de la Sete Cidades, dar pun la dispoziţie cu dragă inimă cercetătorilor interesaţi

importanta mea colecţie de fotografii în culori.

Ceea ce frapează în primul rând sunt cercurile *roşii* şi *galbene* care ar putea să fie semnale. Trebuie amintit că foarte rar se găsesc picturi rupestre executate în două culori. Este clar că acest motiv avea o semnificaţie deosebită.

Remarcabilă (şi, după ştiinţa mea, inedită) mi se pare o *schemă tehnică care* arată cam ca o eprubetă. În partea inferioară se pot recunoaşte două fanioane de semnalizare iar de-a lungul unei bare roşii ca sângele, de treizeci şi doi de centimetri, sunt dispuse cinci ovale. Nimic comun cu reprezentările obişnuite ale oamenilor preistorici – motivul nu e împrumutat nici din lumea vegetală, nici din lumea animală.

Şi pe urmă există o linie de care sunt suspendate patru sfere, ca nişte note. Dar nu poate fi vorba de asta, oamenii din preistorie nu cunoşteau scrierea muzicală. Atunci ce poate fi? Poate e interesant să amintim în această privinţă o reprezentare grafică similară provenind din India. Este vorba de un basorelief pe care apar nouă „capete de note" sub linie şi două pe linie. Specialiştii în preistoria indiană au identificat acest basorelief cu ajutorul unor texte sanscrite ca fiind o *Vimaana*, adică un aparat zburător.

La fel de remarcabilă mi se pare şi *maşina zburătoare* ce pare desenată de mâna unui copil.

Pictorii preistorici stilizau tot ce vedeau. Dar ce a putut servi drept „model" În acest caz?

Un ansamblu pictural deosebit de original şi impresionant mi se pare *zidul care reprezintă astronauţi*. Se pot vedea două personaje cu căşti rotunde pe cap, iar deasupra lor planează un obiect pe care unii l-ar putea identifica cu o farfurie zburătoare. Între personaje şerpuieşte o spirală, iar alături un obiect a cărui semnificaţie poate stârni tot felul de presupuneri.

Un rebus dificil. Despre ce poate fi vorba? De o staţie spaţială orbitală? Un cerc dublu cu nişte excrescenţe ciudate – una ca o pungă mare, iar altele două ca nişte

ramificaţii nervoase în partea de sus şi de jos a cercului dublu, de jur-împrejurul căruia se deschid un fel de hublouri.

În sfârşit, mai există un desen reprezentând un astronaut echipat din cap până în picioare.

Oare zeii să fi fost astronauţi?

O particularitate până acum neexplicată este faptul că toate motivele picturale găsite la Sete Cidades figurează pe marginea de sus a unui zid înalt de opt metri! În cazul în care artiştii nu au fost nişte giganţi, atunci pictorii probabil că le-au executat cu ajutorul unei schele de piatră din care nu a mai rămas nicio urmă…

În Arizona şi în New Mexico (Statele Unite) se află rezervaţiile indienilor hopi. Azi nu au mai rămas decât vreo optsprezece mii de indieni hopi, a căror cultură milenară a rămas vivace în ciuda vicisitudinilor şi a „binefacerilor" cu care i-au copleşit albii.

Artizanatul hopi – esenţialmente ţesături şi olărit – „vorbeşte" despre un trecut care poate fi cu uşurinţă urmărit până în pragul erei noastre. În rezervaţiile actuale din sud-vestul Statelor Unite, riturile, obiceiurile, legendele imemoriale rămân cât se poate de vii. Tradiţia hopi s-a transmis până în zilele noastre păstrându-şi puritatea originară.

Actualul şef al tribului se numeşte White Bear (urs alb). Acest personaj este capabil să „citească" majoritatea picturilor rupestre în care este atât de bogat trecutul indienilor pueblos (grup din care fac parte şi indienii hopi). Astfel, White Bear ştie că *palma deschisă cu cele cinci degete întinse*, care apare în apropierea unui grup de picturi, înseamnă că tribul care executa operele era încă în posesia „cunoaşterii" În momentul în care au fost create. White Bear este în stare să interpreteze de la prima privire reproducerile provenind din situri îndepărtate de rezervaţie şi pe care nu le-a vizitat niciodată. Din păcate, marele şef nu e prea vorbăreţ şi e foarte bănuitor faţă de albi, ceea ce nici nu e de mirare.

În rezervaţia hopi se pot vedea petroglife (fig. 34)

care acoperă porţiuni întregi de ziduri.

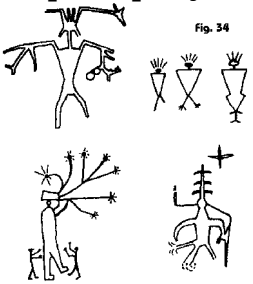

Ce ne spune legenda hopi? Ea vorbeşte mai ales de existenţa unei prime lumi numite Toktela, ceea ce literal înseamnă *univers infinit*. Această primă lume era locuită de Taiowa, creatorul. Legenda mai spune că vechii indieni hopi au trăit în mai multe lumi înainte de a se stabili pe planeta noastră. Regula de aur impusă de Taiowa indienilor hopi era să nu ucidă. De fiecare dată când apăreau neînţelegeri interne în rândul naţiunii hopi, grupurile antagoniste se separau şi se stabileau pe noi teritorii de vânătoare. Deşi trăiau separate, aceste clanuri continuau să respecte cu stricteţe legea tradiţională şi semnalau etapele succesive ale migraţiilor lor prin simboluri picturale invariabile.

În *Book of the Hopi* putem citi legenda oraşului roşu din sud:

A fost pe vremuri o mare bătălie pentru stăpânirea oraşului roşu din sud. Trebuie să se ştie că toate clanurile hopi erau totdeauna însoţite în migraţiile lor de aşa numitele *kaşina*, adică nişte fiinţe care se considera că nu fac parte din „a patra lume”, care e pământul. În realitate, aceşti *kaşina*, care nu erau propriu-zis oameni, făceau oficiul de sfătuitori şi apărători ai clanurilor hopi. În cursul istoriei hopi, aceşti *kaşina* şi-au dovedit de mai multe ori puterile lor extraordinare, scoţându-i pe indieni din situaţii disperate. Ceea ce s-a întâmplat şi cu ocazia asediului oraşului roşu din sud. Indienii hopi fuseseră atacaţi de un inamic superior numeric şi se aflau blocaţi în oraş. Fiinţele *kaşina* au săpat atunci tunele subterane care le-au permis indienilor s-o şteargă pe furiş şi să dispară în spatele

frontului asediatorilor. Dar fiinţele *kaşina* au rămas în oraş. Ele s-au adresat şefilor clanurilor cu următoarele cuvinte: „Rămânem să apărăm oraşul. Încă n-a sosit timpul ca să *ne întoarcem pe îndepărtata noastră planetă*!”

Conform tradiţiei hopi, picturile rupestre roşii ar fi semnale destinate şefilor de clanuri, în sensul: aici e un tunel – duce în cutare sau cutare direcţie – am avut contacte cu mesagerii zeilor – aici a fost ascuns material…

*

M-am întors la Teresina şi am aşteptat cu nerăbdare data întâlnirii mele cu Felicitas Barreto, antropolog brazilian de prim plan, a cărei carte mă impresionase puternic şi cu care mă aflam în corespondenţă de mai mulţi ani.

Felicitas Barreto trăieşte de douăzeci de ani complet retrasă pe teritoriul sălbatic străbătut de *Rio Păru*, la graniţa Braziliei cu Guyana Franceză. Aviaţia militară braziliană i-a asigurat transportul până la Belem, iar eu însumi m-am ocupat de traseul Belem-Teresina şi retur.

— Dumnezeule mare, ce zgomot e în aceste oraşe! a exclamat doamna Barreto. Aproape că nu-ţi vine să crezi!

Am cerut să mi se pună la dispoziţie camera cea mai liniştită de la hotelul Nacionál. Am transcris aici extrase din convorbirea noastră, aşa cum am înregistrat-o pe magnetofon.

— *De cât timp n-aţi mai venit în oraş*?

— Se împlinesc exact douăzeci de luni. Şi, după această şedere, cred că voi fi din nou vaccinată pentru multă vreme! Iubesc pădurea şi apropierea de indieni mi-a devenit indispensabilă…

— *Da*, *înţeleg*. *Natura*, *nu-i aşa*?

— Exact. Am învăţat să vorbesc în tăcere cu copacii şi cu pietrele, cu animalele şi cu picăturile de rouă. La indieni se vorbeşte puţin, ceea ce nu înseamnă că nu ne înţelegem.

— *Trăiţi printre indieni sălbatici*. *Nu aveţi necazuri cu ei*?

— Ceea ce cred albii despre indieni nu reprezintă

neapărat realitatea. Şi pe urmă sunt femeie, adică, pentru indieni, un şarpe fără venin, o lance fără vârf. Părul blond i-au făcut să-mi spună *palida semilună*. Toate triburile din regiune mă cunosc sub acest nume şi când mă mut pe alt teritoriu sunt totdeauna bine primită.

— *Cum sunteţi îmbrăcată în pădure*? *Cu blugii*?

— Nici vorbă! Mă plimb goală sau cu o bucată de pânză în jurul taliei. Şeful tribului în care trăiesc acum m-a invitat să devin cea dea treia nevastă a lui…

— *Să nu-mi spuneţi că aţi acceptat*!

— Încă nu! Dar n-ar fi chiar atât de rău să fii a treia nevastă a şefului. Aş munci mai puţin, iar în trei i-am putea trage o chelfăneală şefului, dacă ar fi necesar…

— *Serios*?

— Da. De de nu? Când un indian nu se poartă corect cu nevestele lui, sau când nu le tratează cu politeţea cuvenită, acestea se coalizează ca să-l bată! Când un indian a fost bătut de nevestele lui, el trebuie să părăsească casă, să se ducă pe malul fluviului şi să stea acolo pe vine. Dacă niciuna dintre nevestele lui nu vine după el până seara, atunci nu-i mai rămâne decât să-şi petreacă noaptea în casa bărbaţilor şi să-şi găsească alte neveste. Poate că din cauza severităţii acestor obiceiuri indienii se poartă în general ca nişte adevăraţi gentlemani cu femeile… Trebuie să se ştie că tribul nu părăseşte niciodată un individ bolnav sau aflat în pericol, chiar dacă acest individ nu este prea iubit. Eu am fost muşcată de două ori de şerpi veninoşi. De fiecare dată am stat câteva zile în comă. Indienii m-au îngrijit cu plante pe care le mestecau şi cu care ungeau apoi muşcăturile…

— *Îmi cunoaşteţi cărţile*. *Oare indienii în mijlocul cărora trăiţi cred că specia umană este de origine extraterestră*? *Care ar fi, după concepţiile lor*, *legăturile dintre om şi cosmos*?

— Am să vă răspund povestindu-vă o legendă care încă mai circulă printre indienii din tribul kaiato. Este un popor care trăieşte în regiunea superioară a fluviului Xingu, în statul Mato Grosso. Aceeaşi legendă poate fi

întâlnită şi la alte triburi indiene, în alte variante…

Departe de-aici, pe o planetă îndepărtată, un Sfat al Bătrânilor s-a adunat într-o zi şi a hotărât să trăiască pe altă planetă. Indienii au început să sape o groapă în sol. Au săpat atât de mult încât au ieşit în partea cealaltă a planetei. Şeful tribului s-a aruncat primul în groapă şi, după o noapte lungă de frig, a ajuns în apropierea Pământului. Dar aici, rezistenţa aerului a devenit atât de mare încât şeful a fost ridicat în sus cu brutalitate şi aruncat înapoi, pe planeta natală. Şeful le-a vorbit Bătrânilor despre cele întâmplate. Le-a spus că văzuse o lume albastră, foarte frumoasă, cu multă apă şi păduri mari, iar părerea lui era că indienii ar fi făcut bine să se poată duce acolo. Bătrânii au hotărât să urmeze sfatul şefului şi li s-a ordonat oamenilor să împletească frânghii lungi din bumbac. Când treaba a fost terminată, oamenii s-au lăsat să alunece de-a lungul acestor frânghii în groapă, dar încet, cu prudenţă, pentru a nu păţi ca şeful lor. Călătoria a reuşit, au pătruns încet în atmosfera terestră şi de atunci trăiesc pe pământ. La început, emigranţii au rămas în legătură cu fosta lor patrie dar, într-o zi, un vrăjitor rău intenţionat a tăiat frânghiile. De atunci, indienii kaiato aşteaptă ca fraţii şi surorile lor, rămaşi pe astrul natal, să-i găsească şi să restabilească puntea dintre cele două lumi.

— *Indienii vorbesc de stele*?

— Nu de stele, ci cu stelele! Petrec ore întregi aşezaţi în cerc, ţinându-se de umeri, fără să schimbe o vorbă. Dacă îi întrebi, după una dintre aceste şedinţe, ce s-a întâmplat, nu obţii niciun răspuns. Dar am aflat de la femeie că în cursul acestor reuniuni bărbaţii vorbesc cu cerul.

— *În fond, e vorba de rugăciuni.*

— Nu, nici vorbă. Nu se roagă, poartă nişte conversaţii tăcute cu cineva de acolo de sus!

Felicitas Barreto arată cu un gest spre tavanul camerei.

— *Dar mai există la indieni rituri sau obiecte rituale*

având o legătură cu cerul, chiar cu cosmosul?

— Oh da! Există de exemplu oameni păsări. Cu ocazia anumitor ceremoniii, bărbaţii îşi pun pene pe tot corpul şi mimează zborul păsării. Şi mai sunt şi numeroase măşti care se pot cu uşurinţă interpreta conform concepţiilor pe care le aveţi. Unele dintre aceste măşti au înfipte în ele crengi ramificate, cam ca antenele care se găsesc atât de frecvent pe capul personajelor pictate pe pereţii stâncilor şi grotelor. Uneori indienii se înfăşoară, ca nişte mumii, în combinezoane de paie împletite, pretinzând că îmbrăcaţi astfel seamănă cu strămoşii lor îndepărtaţi!

João Americo Peret, unul dintre cei mai buni specialişti ai noştri în domeniul obiceiurilor şi riturilor indiene, a publicat recent fotografii cu indieni kayapos îmbrăcaţi în acest soi de costum. Trebuie subliniat că fotografiile au fost făcute în 1952, adică cu mult timp înainte de zborul spaţial al lui Gagarin! Gând vezi fotografiile, nu poţi să nu te gândeşti la astronauţi. Dar nu trebuie confundaţi indienii kaiatos, despre care v-am vorbit adineauri, cu indienii kayapos! Aceştia din urmă trăiesc în sudul statului Para, pe malurile fluviului Rio Fresco…

João Americo Peret mi-a pus cu multă amabilitate la dispoziţie fotografiile cu indienii kayapos în „costume rituale”. Cu voia lui, public una în această carte (fig.35).

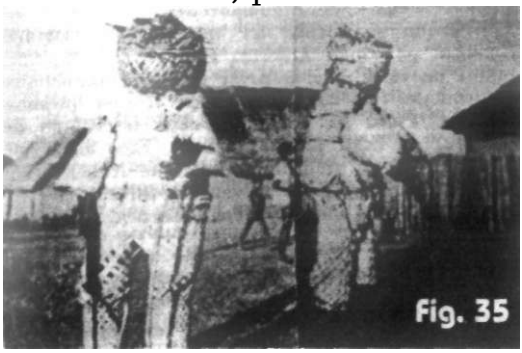

Fotografiile au fost făcute în 1952 şi îmi permit să insist asupra acestei date. După cum s-a amintit mai înainte, combinezoanele astronauţilor noştri nu ne erau cunoscute în acea perioadă, cu atât mai puţin indienilor primitivi de pe Rio Para!

Primul zbor spaţial a fost efectuat de Iuri Gagarin, la bordul navei Vostok I, în ziua de 12 aprilie 1961, şi abia din momentul acela am început să ne familiarizăm cu ţinutele ciudate ale astronauţilor moderni. Dar indienii kayapos nu aveau nevoie să cunoască ţinuta astronauţilor contemporani. „Costumele rituale" respective sunt purtate de aceşti indieni din timpuri imemoriale cu ocazia anumitor ceremonii la fel de imemoriale.

Voi reproduce mai jos o legendă a indienilor kayapo, culeasă de João Americo Peret. După cum vom vedea, această legendă nu are nevoie de niciun comentariu. Peret a auzit-o în satul Gorotire, pe malul lui Rio Fresco. Ea i-a fost povestită de un indian bătrân pe nume Kuben-Kran-Kein, căruia înţelepciunea i-a adus titlul de Gway-Baba, adică „om de cunoaştere".

Iată legenda:

Poporul nostru locuia altă dată departe de-aici, într-o savană întinsă de unde se vedeau lanţurile muntoase Pukato-ţi, ale căror piscuri erau înconjurate de o ceaţă de neclaritate care nu s-a împrăştiat în ziua aceea. Soarele, ostenit de atâta drum, se culca pe păşunile verzi, acolo, în spatele desişurilor care mărginesc orizontul, iarmem-Baba, cel care a inventat toate lucrurile, îşi desfăşura pe cer mantia lui înstelată.

Când o stea cade, Memi-Keniti se repede şi o readuce la locul ei. Aceasta este sarcina lui Memi-Keniti, veşnicul păzitor.

Într-o zi, Bep-Kororoti, a coborât din munţii Pukaro-ţi, şi a ajuns în sat. Era îmbrăcat cu un Bo (*ţinuta de paie prezentată în fig. 35*) *care îl ascundea de la cap până la picioare. În mână ţinea un* Kop, o *armă tunătoare.*

Înspăimântaţi, oamenii din sat au fugit în savană. Bărbaţii au protejat femeile şi copiii, iar unii s-au luptat cu intrusul, dar fără succes, pentru că armele lor erau prea slabe. Când armele lor atingeau veşmântul lui Bep-Kororoti, ele se transformau în pulbere. Războinicul venit din cer a început să râdă de slăbiciunea celor care voiau să-l înfrunte. Ca să-şi arate forţa, el a ridicat arma Kop, a

arătat spre un copac, apoi spre o stâncă şi le-a pulverizat pe amândouă una după alta. Toată lumea şi-a zis atunci că Bep-Kororoti voia să arate astfel că nu venise ca să se războiască.

A trecut multă vreme.

Era o harababură cumplită. Războinicii cei mai valoroşi ai tribului au încercat să opună rezistenţă, dar în cele din urmă au fost nevoiţi să se obişnuiască cu prezenţa invincibilului Bep-Kororoti, care nu voia să facă rău nimănui. Datorită frumuseţii, a albului strălucitor al pielii, a tandreţei şi a dragostei pe care a arătat-o faţă de toată lumea, el a reuşit să-şi atragă treptat îngăduinţa celor mai reticenţi. Toţi au devenit prieteni cu el şi considerau prezenţa lui liniştitoare.

Bep-Kororoti se folosea cu plăcere de armele noastre şi voia să devină un vânător priceput. S-*a antrenat atât de bine, încât în curând a devenit mai îndemânatic în mânuirea armelor noastre decât cei mai îndemânatici şi mai curajos decât cei mai curajoşi.*

Bep-Kororoti a fost admis destul de repede în rândul războinicilor tribului. O tânără din sat s-a îndrăgostit de el, s-au căsătorit şi au avut fii şi fiice pe care i-a numit Nio-Puti.

Bep-Kororoti ştia mai multe decât ceilalţi şi de aceea a putut să-i înveţe lucruri necunoscute lor. I-a pus pe oameni să construiască un Ng-obi, şi astfel a luatfiinţă prima casă a bărbaţilor, aşa cum o putem vedea azi în toate satele noastre. Acolo bărbaţii povestesc tinerilor aventurile lor şi aceştia află astfel cum trebuie să gândească şi să se comporte în faţa primejdiei. Prima casă de acest fel a fost cu adevărat o şcoală a bărbaţilor iar Bep-Kororoti a fost profesorul lor.

În această primă Ng-obi, uneltele şi armele au fost perfecţionate, iar oamenii au datorat toate aceste progrese războinicului venit din cer. El a făcut „Marea cameră", unde se discuta despre problemele şi dificultăţile tribului, şi astfel s-a ajuns la o mai bună organizare, ceea ce a făcut munca şi viaţa mai uşoare.

Deseori tinerii se revoltau şi refuzau să meargă la Ng-obi. Bep-Kororoti îşi îmbrăca atunci veşmântul Bo *şi se ducea după aceşti tineri care, firește, nu-i puteau rezista şi reveneau repede la Ng-obi.*

Când vânătoarea era dificilă, Bep-Kororoti îşi lua veşmântul Bo şi omora animalele fără să le răneasscă. Vânătorul are dreptul la cea mai bună parte din vânat, dar Bep-Kororoti nu lua decât strictul necesar pentru el şi familia lui. Prietenii săi nu erau de acord cu acest fel de a proceda, dar Bep-Kororoti a rămas neclintit.

Treptat, de-a lungul anilor, comportamentul său s-a schimbat. Nu mai pleca cu ceilalţi şi-şi petrecea tot timpul în coliba lui. Iar când ieşea din colibă, se ducea în munţii Pukato-ţi, de unde venise.

Într-o zi, îşi urmă propriile îndemnuri sufleteşti şi hotărî să părăsească satul. Îşi adună întreaga familie, cu excepţia fiicei sale Nio-Puti, care nu se afla în sat. Plecarea a avut loc foarte repede, zilele au trecut şi Bep-Kororoti nu s-a mai ivit.

Dar iată că a reapărut pe neaşteptate în piaţa satului şi a scos un ţipăt de luptă cumplit. Toţi au crezut că şi-a pierdut minţile şi au vrut să-l calmeze. Dar când au încercat să se apropie de el, s-a pornit o luptă fără milă. Bep-Kororoti nu şi-a folosit arma de temut, dar corpul său a fost cuprins de tremurături, iar cei care îl atingeau căzeau morţi la picioarele lui. Atunci au murit mulţi războinici.

Lupta a durat zile în şir, căci războinicii care căzuseră puteau să se ridice şi se încăpăţânau să pună mâna pe Bep-Kororoti. Ei l-au urmărit până pe creasta muntelui. Atunci s-a produs un lucru cumplit care i-a ţintuit locului pe toţi urmăritorii. Retrăgându-se cu spatele, Bep-Kororoti s-a apropiat de munţi. A pulverizat cu arma sa Kop *tot ce i se ivea în cale. Când a ajuns pe culme, toţi copacii şi toate tufişurile erau transformate în pulbere.*

Şi, deodată, s-a auzit un zgomot teribil care a zguduit toată regiunea şi Bep-Kororoti a dispărut în cer într-un nor de foc şi fum. Pământul s-a cutremurat încât copacii şi

tufişurile au fost scoase din rădăcini în toată regiunea. N-au mai fost fructe sălbatice, vânatul a devenit rar iar tribul a început să sufere de foame.

Nio-Puti – fiica lui Bep-Kororoti – care se căsătorise cu un luptător şi născuse un fiu, i-a spus soţului ei că ştia unde să găsească hrană pentru tot satul dacă voia s-o însoţească până la munţii Pukato-ţi. Soţul s-a lăsat înduplecat, şi-a luat inima în dinţi şi a urmat-o pe Nio-Puti până la munţii Pukato-ţi.

Soţii au ajuns în regiunea membaba-Kent-Kre şi acolo Nio-Puti a început să caute un copac dintr-o specie deosebită. După ce l-a găsit, ea s-a aşezat pe o ramură a copacului ţinându-şi fiul pe genunchi. Apoi i-a cerut soţului ci să aplece crengile până când acestea vor atinge solul. În momentul în care crengile au intrat în contact cu solul, s-a produs o explozie şi Nio-Puti a dispărut printre nori şi fum, printre praf şi fulger.

Soţul a aşteptat câteva zile. Deja îşi pierduse curajul şi era gata să moară de foame când s-a produs o explozie foarte puternică. Soţul lui Nio-Puti a ridicat capul şi a constatat că arborele revenise la locul lui.

Războinicul a fost foarte surprins pentru că nevasta lui se întorsese împreună cu Bep-Kororoti, şi aduceau coşuri pline cu alimente cum nu mai văzuseră niciodată oamenii din sat. Apoi, omul din cer a urcat din nou în copac, crengile au fost aplecate până când vârfurile lor au atins solul, s-a produs o explozie şi copacul a dispărut din nou în cer.

Nio-Puti s-a întors în sat împreună cu soţul ei şi le-a transmis oamenilor ordinul lui Bep-Kororoti. Toată lumea trebuia să părăsească locul acela şi să ridice un alt sat lângă membaba-Kent-Kre unde avea să primească hrana.

Nio-Puti a mai spus că trebuiau să păstreze seminţele fructelor şi legumelor până la perioada ploilor. În momentul acela trebuiau puse în pământ şi astfel se va putea obţine o recoltă.

Şi aşa s-a născut la noi agricultura... Poporul nostru s-a stabilit la Pukato-ţi şi a trăit în pace. Colibele satului

nostru s-au înmulţit şi în curând s-au întins de la munţi până la orizont...

Am pus să mi se traducă din portugheză, cuvânt cu cuvânt, aceasta legendă a indienilor kayapo, culeasă de João Americo Peret.

Costumul de astronaut din paie pe care îl poartă şi azi indienii în amintirea lui Bep-Kororoti este la fel de vechi ca şi legenda.

LUCRURI CIUDATE ŞI IDEI NOI

Diplomatul american E.G. Squier a găsit în 1863, nu departe de Cuzco, în Anzii peruvieni, un craniu de om a cărui vârstă poate fi fixată la 2000 î.e.n. În cutia craniană fusese practicată o tăietură dreptunghiulară. Squier a transmis descoperirea antropologului francez Paul Broca (1824 – 1880), savant care, după cum se ştie, a descoperit centrul limbajului într-o circumvoluţiune frontală care a şi fost numită circumvoluţiunea Broca.

În craniul gol pe dinăuntru, Broca a descoperit şase fire de fier fine ca părul. Atunci a tras concluzia că se încercase o operaţie cerebrală şi că pacientul decedase foarte probabil din cauza urmărilor unei infecţii osoase.

Aşadar, operaţiile craniene nu datează de azi!

Profesorul Robert Y. White este neurochirurg la *Metropolitan General* Hospital din Cleveland (Statele Unite). Acest celebru specialist în chirurgie cerebrală urmăreşte înlăturarea consecinţelor atacului de apoplexie prin intervenţie chirurgicală directă pe creierul pacienţilor. White se ghidează după cercetările efectuate de neurochirurgii japonezi, care practică intervenţii asupra unor creiere aduse în prealabil la o temperatură de şase grade sub zero. Trebuie amintit că, la temperatura normală de treizeci şi şapte de grade, o intervenţie chirurgicală la nivelul creierului n-ar putea dura mai mult de trei minute. Depăşirea acestei durate scurte de timp ar duce la moartea sigură a pacientului.

White face de mai mulţi ani experienţe pe creiere

congelate de maimuţe. El a reuşit să menţină în viaţă vreme de trei zile un creier de maimuţă despărţit de corp. Irigarea regulată a creierului respectiv a fost asigurată prin branşarea directă a vaselor sanguine la aorta altei maimuţe vii.

Herbert L. Schrader, care a urmărit experienţa a scris următoarele:

Creierul izolat al maimuţei trăieşte. El emite pulsaţii electrice ca oricare alt creier viu. Poate că doarme sau visează. Ceea ce a rămas din personalitatea maimuţei nu poate totuşi nici să vadă, nici să audă, nici să simtă. Creierul nu poate recepţiona informaţii din lumea exterioară pentru că toţi nervii senzitivi au fost întrerupţi. Nu poate nici să fugă pentru că nu mai are corp care să execute ordinele pe care le distribuie. Şi totuşi poate să dea ordine întrucât centrala nervoasă este intactă şi bine irigată cu sângele unei alte maimuţe.

Nimeni nu ştie ce se petrece într-un creier despărţit astfel de corpul lui căci încă nu am reuşit să descifrăm pulsaţiile electrice pe care le emite. De aceea, el nu este pentru cercetători decât o masă organizată cu milioane de celule nervoase, între care există schimburi şi care emit pulsaţii.

Colaboratorii profesorului White cred că un creier despărţit de corpul său reacţionează mai rapid şi cu mai multă precizie decât un creier „încărcat" cu greutatea întregului organism. Despărţit de corp, creierul nu mai este decât un centru de prelucrare a informaţiilor dar, cu toate astea, el rămâne capabil să conceapă acţiuni noi bazate pe stocul de informaţii de care dispune.

Urmarea logică a acestui fel de experienţe ar consta în branşarea unui astfel de creier despărţit de corp la un computer. Neurologul californian Lawrence Pinneo a înlocuit cu un computer o parte a unui creier de maimuţă şi a reuşit să ghideze membrele anterioare ale animalului datorită acestei proteze.

Profesorul José Delgado, de la Universitatea Yale, a făcut un pas mai departe. Delgado a instalat câteva sonde

în centrul agresivităţii unei maimuţe, o femelă pe nume Paddy, şi a fixat sub pielea craniului un emiţător minuscul. Când Paddy se înfuria, Delgado apăsa pe câteva butoane şi maimuţa se liniştea imediat.

La Londra, profesorul Giles Brindley, specialist în chirurgie cerebrală, lucrează deja pe creiere umane.

Brindley a implantat vreo patruzeci şi doi de electrozi în creierul unei bătrâne oarbe şi a obţinut rezultate încurajatoare. După intervenţie, pacienta a început să distingă contururile lucrurilor, deşi suferea de cecitate totală!

Biotehnica este o ramură nouă a ştiinţei medicale, dar se poate conta pe dezvoltarea rapidă a acestei specialităţi. Ar fi posibil să se construiască un ciborg, adică una dintre acele fiinţe rezultate din combinaţia savantă dintr-un creier legat la un computer? Sunt sigur că răspunsul îl vom primi mai curând decât ne închipuim.

Ce crede despre asta profesorul Robert L. Sinsheimer de la *California Institute of Technology*? Răspunsul acestui specialist este un răspuns generic care se referă la ritmul evoluţiei cercetării în ansamblul ei:

Istoria ştiinţei şi tehnicii ne învaţă că oamenii de ştiinţă se înşală totdeauna – mai ales cei mai moderaţi – când li se cere să prevadă cât timp va trece până la punerea în practică a noilor cunoştinţe achiziţionate în urma cercetării pur ştiinţifice.

Posibilităţile aflate în stare latentă în 1300 – 1800 grame de materie cerebrală nu se vor manifesta cu adevărat decât atunci când cercetările asupra creierului se vor înscrie în practică.

Numai un ciborg este în măsură să demonstreze că până acum omul nu a făcut apel decât la o infimă parte din posibilităţile intime ale materiei sale cenuşii.

Importanţa capitală a cercetării asupra creierului şi a chirurgiei cerebrale poate fi legată şi de cercetarea spaţială, al cărei progres este atât de tributar noilor tehnici din toate domeniile.

Chiar dacă în următoarele decenii se va reuşi

construirea unor nave spaţiale care să se deplaseze cu viteza luminii (300.000 km/s), omul nu va ajunge foarte departe. Cea mai apropiată dintre stelele fixe (Proxima Centauri) este situată la 4, 3 ani-lumină de Pământ, iar o călătorie spaţială de trei mii de ani este un lucru de neconceput. Factorul *timp* este obstacolul major al explorării cosmice. Numai un ciborg ar fi apt să-l depăşească. Creierul singur (*solo-brain*), branşat la un ordinator, va pilota nava spaţială de mâine.

*

Prima „maşină" spaţială construită de pământeni în perspectiva unei expediţii până în afara sistemului

Roger A. Macgovan, eminent cibernetician şi specialist în probleme spaţiale, este de părere că ciborgul se va dezvolta într-o adevărată „fiinţă" electronică ale cărei funcţii vor fi programate într-un creier, care le va transforma în ordine. Ciborgul nu îmbătrâneşte, nu se îmbolnăveşte şi nu uită. E comandantul ideal al unei nave spaţiale plecată să treacă dincolo de bariera timpului…

Nostru solar, sonda americană Pioneer F, a părăsit rampa de lansare de la Cape Kennedy în martie 1972. După trei sute şaizeci de zile, Pioneer F a trecut pe lângă Jupiter şi şi-a continuat drumul mai departe, părăsind sistemul nostru solar.

Las la o parte premierele tehnice de care a beneficiat această sondă spaţială şi mă opresc asupra plăcii de aluminiu şi aur pe care o transportă la bord.

Astrofizicienii şi exobiologii Carl Sagan (Universitatea Cornell) şi Frank Drake (Centrul de cercetări astronomice al Statelor Unite) au determinat NASA să fixeze pe sondă o placă de aluminiu acoperită cu aur (dimensiuni: 15, 20 X 29 X 1, 27 cm). Această placă conţine un anumit număr de informaţii pentru inteligenţele extraterestre care s-ar putea eventual afla pe traiectoria sondei, undeva în străfundurile universului (fig. 36).

Mesajul înscris pe placă nu putea fi scris în nicio limbă, trebuia să se găsească un cod ca să zicem aşa universal. Sagan şi Drake au elaborat o serie de simboluri

care, după părerea lor, ar fi trebuit să fie accesibile oricărei inteligenţe extraterestre străine planetei noastre.

La ce întrebări trebuia să răspundă placa?

De unde vine Pioneer F? Cine a trimis Pioneer F în spaţiu? Când a fost lansată Pioneer F?

La baza plăcii a fost reprezentat soarele cu cele nouă planete. Distanţele dintre aceste nouă planete

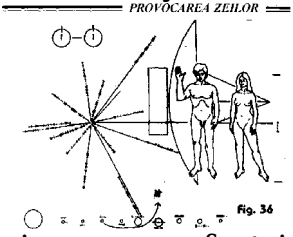

Fig. 36

şi soare au fost indicate de simboluri binare cifrate. De exemplu, dacă Mercur se află la o distanţă de soare care se cifrează la zece unităţi binare – exprimate prin 10 10 – Pământul se va afla la o distanţă de douăzeci şi şase de unităţi binare, adică 11 O 10.

Sistemul de calcul binar fiind principiul de bază al tuturor computerelor, Sagan şi Drake au considerat că el trebuie să fie cunoscut de toate inteligenţele evoluate.

În partea dreaptă a plăcii au fost gravate contururile lui Pioneer F pe traiectoria Pământ-Jupiter. În faţă au fost reprezentaţi un bărbat şi o femeie goi, bărbatul având mâna dreaptă ridicată în semn de pace. Jumătatea stângă a plăcii reprezintă soarele a cărei poziţie este figurată pe paisprezece linii cuprinzând noţiuni binare din care se pot deduce data lansării sondei şi locul de unde a fost lansată.

Drept „cheie” de acces la ansamblul informaţiilor înscrise pe placă, pe marginea din stânga sus a fost figurat un atom de hidrogen, dat fiind că structura atomului de hidrogen este aceeaşi peste tot în cosmos. De la această figurare, o inteligenţă extraterestră poate să deducă chiar şi înălţimea femeii desenate pe placă. Lungimea de undă a atomului de hidrogen în analiza spectrală (reprezentată pe placă de o linie simbolică lungă de 20, 3 cm pornind de la soare) trebuie să fie înmulţită cu cifra binară 10 00 care apare lângă femeie şi care corespunde cu un „8”. 20, 3 cm

X 8 = 162, 4 cm!

M-am întâlnit la New York pe doctorul Frank Drake şi l-am întrebat de ce a fost acoperită cu aur placa de aluminiu.

— *Teoretic, sonda este capabilă să parcurgă 3.000 de ani-lumină (un an-lumină corespunde cu distanţa parcursă de lumină într-un an, cam 9, 461 bilioane de kilometri). Dacă vrem ca placa să rămână lizibilă după o călătorie atât de îndelungată, trebuia ferită pe cât posibil de coroziune. Se impunea folosirea unui metal nobil. Aluminiul placat cu aur este cea mai bună combinaţie – şi cea mai ieftină – care se poate concepe.*

— Ce destinatar au informaţiile de pe placă?

— *Orice inteligenţă care ar putea să se afle pe parcursul sondei şi care ar vrea s-o examineze. Eu şi Sagan suntem întrucâtva optimişti pentru că sonda a putut fi echipată cu un astfel de mesaj. Asta e semnul că trăim într-o civilizaţie interesată de viitor, o civilizaţie care şi trimite nu numai aşteaptă mesaje din univers.*

Dar ce se va întâmpla dacă mesajul lui Pioneer F nimereşte peste o civilizaţie care nu cunoaşte nici sistemul de calcul binar, nici computerele? Poate că fraţii noştri necunoscuţi din univers vor considera placa de aluminiu aurită drept un dar extraordinar al zeilor ascunşi în cer. Poate că fraţii noştri îndepărtaţi se vor strădui să reproducă obiectul ceresc şi să-l atârne în templele lor? Poate că nişte arheologi vor dezgropa mai târziu obiectul aflat într-un templu uitat şi vor declara că e vorba de un accesoriu ritual. Cine ar putea să ştie ce soartă va avea placa trimisă de la Cape Kennedy la bordul lui Pioneer F?

Dacă în 1972 savanţii au trimis în spaţiu o astfel de placă, de ce să considerăm imposibil ca nişte fiinţe inteligente, locuind la 3.000 de ani-lumină sau chiar mai mult de Pământ, să fi avut aceeaşi idee? Când compar o placă încă cu cea care călătoreşte la bordul lui Pioneer F, când examinez cu lupa cercurile, liniile, elipsele, careurile, liniile punctate care apar pe ele, mă întreb de ce nu studiem aceste „comori arheologice" din puntul de vedere

pe care trebuie să-l avem în zorii erei spaţiale. Poate că vom reuşi chiar să le descifrăm (fig. 37).

În „Amintiri despre viitor” am formulat cu prudenţă ipoteza conform căreia viteza luminii s-ar putea să nu fie neapărat cea mai mare viteză posibilă. Această afirmaţie frivolă a fost primită cu o tăcere de gheaţă. Oare nu ştiam că Einstein în persoană a demonstrat că lumina e o constantă universală? Fireşte, nu aveam cum să nu ştiu.

Dar formula lui Einstein ţine cont de factorul Timp = t. Iar acest factor e variabil. Limita superioară a vitezei este deci relativizată prin factorul t. Astfel timpul se scurge mai repede şi mai lent într-o navă spaţială, şi asta în legătură directă cu mişcarea care o afectează. Astfel distanţa se lungeşte sau se reduce şi tot astfel variază limita superioară a vitezei luminii.

Asta nu infirmă cu nimic teoria relativităţii care demonstrează că un corp ce se deplasează cu o viteză

fig. 37

mai mică decât viteza luminii şi este pus în mişcare de o cantitate de energie „limitată” n-ar putea în niciun caz să depăşească viteza luminii. Dar ce s-ar întâmpla cu un corp pus în mişcare de o cantitate de energie „nelimitată”?

În momentul de faţă, fizicienii şi astronomii au căzut de acord că viteza luminii nu este limita superioară a mişcării.

Profesorul Y. Wheeler de la Universitatea Princeton (Statele Unite), un domn care ştie totul despre teoria generală a relativităţii şi care a fost unul dintre coinventatorii bombei cu hidrogen, a conceput un model de „superspaţiu" unde timpul şi spaţiul îşi pierd valoarea tridimensională. În acest superspaţiu, navele spaţiale pot să se afle în acelaşi timp în punctul lor de plecare şi în punctul de sosire.

Odată cu particulele subnucleare *tahion*, *luxon şi tardion*, câmpul de viziune al fizicii a fost invadat de o adevărată lume subnucleară. Toate aceste particule se deplasează mai repede decât lumina în sistemul lor inerţial (sistemul „inerţial" este un sistem de referinţă unde forţele de inerţie nu joacă niciun rol; nicio forţă nu se exercită asupra maselor, cele nemişcate rămân nemişcate; cele aflate în mişcare nu suferă nicio accelerare).

Tahionii, luxonii şi tardionii se mişcă constant cu o viteză mai mare decât viteza luminii. Astfel, calculele referitoare la energia atomică nu se mai aplică acestor particule deoarece, prin definiţie, ele se deplasează mai repede decât viteza luminii.

Lumea noastră este un sistem inerţial în cadrul căruia nicio mişcare nu poate să depăşească viteza luminii. Există sisteme inerţiale unde mişcarea este, prin definiţie, mai rapidă decât lumina. De unde se poate trage concluzia că viteza luminii nu este o limită imposibil de depăşit.

Astronomia confirmă în această privinţă ceea ce ne învaţă fizica.

Un grup de savanţi de la Universitatea Oxford, condus de Y.S. Allen şi Geoffroy Endaen, au ajuns la concluzia, în urma studiului întreprins, că în constelaţia Taurului, câmpurile electromagnetice se deplasează cu o viteză de aproximativ 600.000 km/s, adică de două ori viteza luminii.

Cazul energiei atomice demonstrează rapiditatea cu care nişte descoperiri pur ştiinţifice îşi găsesc astăzi aplicarea practică în domeniile cele mai diverse. În ceea ce priveşte descoperirea particulelor mai rapide decât

lumina, ele nu au dus deocamdată la astfel de aplicaţii practice, dar datorită lor distanţele până la stele ni se par azi mult mai scurte…

Autorii de povestiri utopice descriau până nu demult fiinţe cu arme ce foloseau raze ucigătoare cu care se putea decupa o bucată de zid, se putea pulveriza un tanc şi transforma în pulbere un om.

După cum se ştie, astfel de raze există. Orice şcolar cunoaşte în momentul de faţă ce este o rază *laser*. Raza este obţinută prin amplificarea cuantică a radiaţiilor emise de un cristal. În centrul unei lentile plasate pe traiectoria unei raze luminoase se creează intensităţi de câmp atât de mari încât metalele rezistente la cele mai mari tpmperaturi se topesc.

Lăsând de-o parte aplicaţiile „pozitive” ale laserului, trebuie să spunem că militarii lucrează la punerea la punct a unei puşti şi a unui tun cu laser.

Dar poate că arma cu laser nu este chiar atât de inedită pe cât credem?

În cartea a doua a lui Moise, cap. 17, versetele 10 – 11, mi se pare că el face aluzie la o armă de acest tip:

Iosua a făcut ce-i spusese Moise şi a ieşit să lupte împotriva lui Amalec. Iar Moise, Aaron şi Hur s-au suit pe vârful dealului.

Când îşi ridica Moise mâna, era mai tare Israel; când îşi lăsa mâna în jos, era mai tare Amalec.

Mâinile lui Moise fiind obosite, ci au luat o piatră, au pus-o sub el şi el a şezut pe ea. Aaron şi Hur îi sprijineau mâinile, unul de-o parte, iar altul de alta; iar mâinile lui au rămas întinse până la asfinţitul soarelui.

Ce s-a întâmplat acolo?

În bătălia împotriva poporului lui Amalec, Israel avea avantaj atâta timp cât Moi se urcat pe colină, ridica braţele. Când le cobora, Amalec recăpăta imediat curaj. Dar iată că sărmanul Moise nu mai poate să-şi ţină braţele ridicate; se aşază pe o piatră şi însoţitorii lui îl susţin.

Părerea mea este că, ridicate singure sau susţinute de Aaron şi Hur, mâinile lui Moise nu puteau să facă nimic

pentru războinicii lui Israel. Trebuie să admitem că Moise avea în mână o armă a cărei intervenţie sau neintervenţie putea să întoarcă bătălia în avantajul unora sau altora dintre adversari. Gând Moise trăgea – adică atunci când avea braţele ridicate – Israel era în avantaj. Când lăsa braţele în jos, războinicii lui Amalec contraatacau cu succes cu armele lor „convenţionale”.

Această ipoteză se bazează pe versetul 9, unde se spune că Moise, în picioare pe colină, ţinea în mână „toiagul lui Dumnezeu”!

Insula Paştelui rămâne în continuare un loc plin de mistere.

În „Fantastica insulă a Paştelui”, Francis Mazière relatează extraordinara dezgropare a unui cap sculptat care nu seamănă cu niciunul din insulă. Contrar tuturor capetelor de statui descoperite în acel loc, acest cap are barbă şi ochii cu faţete aşa cum se poate vedea la statuile japoneze *dogu*. Şi, un alt fapt nu mai puţin remarcabil, două-bare ies literalmente din cap.

*

Într-o altă parte a lumii, Jacques Bergier şi Louis Pauwels relatează şi ei despre imaginile preistorice ale unor fiinţe umanoide echipate cu accesorii având o aparenţă tehnică.

În munţii Hunan (Republica Populară Chineză) au fost descoperite reliefuri sculptate în granit reprezentând fiinţe îmbrăcate cu combinezoane de scufundători şi de astronauţi, ale căror capete se prelungesc în formă de trompă de elefant. Oare aceste trompe nu sunt nişte aparate de respirat?

Datarea fiinţelor cu trompă a fost stabilită la 45.000 î.e.n.

*

La Kottenforst, o pădure situată la câţiva kilometri de Bonn, se află un stâlp metalic pe care oamenii îl numesc de secole *omul de fier*. Nimeni nu ştie de când datează această denumire şi nimeni nu a reuşit să explice originea acestui stâlp. Trebuie să spunem că se ridică la 1, 3 în

deasupra solului dar – conform estimărilor şi măsurătorilor efectuate cu magnet – intră în pământ până la o adâncime de 28 m. Partea vizibilă prezintă o uşoară coroziune superficială, dar nici cea mai mică urmă de rugină.

— Acest stâlp (fig. 38) este amintit prima dată într-un document din secolul al XIV-lea. Era considerat drept bornă de delimitare pentru un sat. În imediata apropiere a stâlpului există un sistem de galerii subterane şi se observă vestigiile unui apeduct roman. E ciudat faptul că apeductul nu este îndreptat în sensul obişnuit Eifel-Bonn sau Eifel-Koln, ci e orientat exact spre stâlpul misterios.

Părerea mea e că stâlpul a servit doar într-o anumită epocă drept „bornă", fără ca asta să fie destinaţia iniţială. Nu prea văd o bornă vârâtă douăzeci şi opt de metri în pământ!

La Salzburg a existat mai demult o ciudăţenie, despre care J.V. Butlar spune:

Cine cunoaşte secretul zarului Gurit? Cel mai ciudat lucru care a fost găsit vreodată într-un bloc de cărbune din terţiar, închis în acel bloc de milioane de ani! Acest zar aproape perfect a fost găsit în 1885. O dâră adâncă pleca din centru peste patru faţete. Celelalte două faţete erau uşor bombate. Zarul era

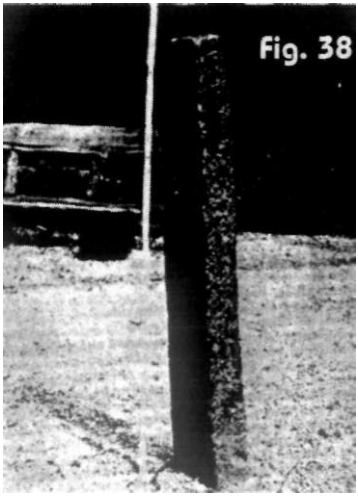
Fig. 38

făcut dintr-un aliaj de oţel pe bază de carbon şi nichel şi cântărea 785 grame. Conţinutul mic de sulf anula

posibilitatea de a fi fost rodul unui fenomen natural. Savanţii nu au căzut niciodată de acord asupra posibilei origini a acestui obiect. El a fost expus până în 1910 în muzeul din Salzburg, după care a dispărut în împrejurări destul de neclare.

Dacă zarul respectiv data din terţiar, atunci mă întreb: ştiau maimuţele să fabrice oţel?

*

În 1972, arheologul englez Walter Bryan Emery a găsit într-o galerie subterană de lângă Sakkara (Egipt) o bucată mare de calcar. A început să spargă cu prudenţă blocul şi a găsit în interior o statuetă a zeului-soare Osiris. În momentul acela lui Emery i s-a făcut rău şi a căzut jos. Arheologul englez a murit două zile mai târziu într-o clinică din Cairo. Cauza decesului: infarct. Profesorul Emery era cea de-a douăzecea victimă a „blestemului faraonilor".

Ce forţe misterioase au provocat atâtea morţi inexplicabile? S-ar putea ca aceste vestigii din vechiul Egipt să poată elibera forme de energie neidentificate până azi imediat ce te apropii de ele, imediat ce le atingi?

Examinarea cu raze X a mumiilor din Cairo a dus la descoperirea unor obiecte ciudate. *United Press International a* publicat raportul unui grup de arheologi care s-au ocupat de această activitate sub conducerea lui James Harris.

Razele X au scos la iveală prezenţa unui *ochi sacru* sub braţul stâng al lui Seti i (decedat în 1343 î.e.n.); Tutmes al III-lea (decedat în 1447 î.e.n.) poartă sub braţul drept un aparat despre care cercetătorii spun că ar fi o *broşă de aur*, regina Notmet poartă pe piept patru statuete mici şi o piatră ovală. Existenţa acestor „accesorii" nu a fost bănuită niciodată întrucât mumiile sunt unse cu o pastă răşinoasă cu aspect negricios care formează în jurul lor un strat gros.

Încă nu s-a permis prelevarea acestor obiecte...

*

În epoca în care faraonii îşi construiau piramidele pe

malul Nilului, istoria încă nu începuse în Europa. Primele edificii europene sunt megaliţii, cei mai celebri fiind megaliţii de la Stonehenge (Anglia).

Profesorul Alexander Thom (Oxford), specialist în edificii megalitice, a publicat un articol în care sublinia cunoştinţele astronomice şi geometrice extraordinare ale oamenilor din neolitic. Aceste cunoştinţe, uitate după aceea, vor fi reinventate trei mii de ani mai târziu!

Concluziile lui Thom sunt confirmate de lucrările altor savanţi, specializaţi în aceste epoci îndepărtate. Doctorul Rolf Müller a demonstrat că oamenii din neolitic construiau în general în funcţie de observarea aştrilor.

Dar ce ni se spune nouă în general despre oamenii din neolitic? Păi ei au început să şlefuiască piatra, să-i dea o formă mai rafinată, s-o găurească ca să facă topoare. Ei au fabricat primele cuţite din piatră şi din obsidian, au început să domesticească animalele şi să practice agricultura. Ei au riscat să părăsească grotele şi să-şi construiască primele locuinţe fragile.

Atunci cum să explicăm simultaneitatea contradictorie a unor tehnici atât de primitive şi a unei ştiinţe astronomice şi matematice atât de evoluată? Probabil că strămoşii noştri au avut nişte profesori excelenţi! Şi de unde veniseră aceşti profesori? Şi dacă erau autohtoni, de unde deţineau, astfel de cunoştinţe?

Paradoxuri şi enigme insolite!

Dacă ne gândim numai la banană! Nu, nu este nici pe departe o glumă! Banana pune mai multe probleme decât ne-am închipui.

Ştim că acest fruct este răspândit de milenii în toate regiunile tropicale şi subtropicale ale globului. Legenda indiană vorbeşte despre „minunatul kandali” (tufişul de banană) pe care numiţii „manu”, adică spiritele superioare protectoare ale omenirii, l-au adus pe pământ şi l-au „implantat” cu ocazia uneia dintre vizitele lor. Numai că banana nu se prezintă nici sub forma unui tufiş, nici sub cea de copac. Banana este o plantă anuală care se reproduce numai prin lăstari (nu prin însămânţare, căci

banana nu are seminţe). Dar atunci nu este extraordinar că o găsim în cele mai mici insule din Pacificul de Sud? Cum s-a „născut” această plantă atât de utilă nutriţiei oamenilor? Cum s-a putut răspândi de jur-împrejurul Pământului de vreme ce nu are seminţe? Oare să fi fost adusă pe Pământ de acei „manu” despre care ne aminteşte legenda indiană, pentru ca strămoşii noştri să beneficieze de ea peste tot acolo unde clima permitea acest lucru?

Indienii uro, care trăiesc în aşezările lacustre de pe lacul Titicaca (Bolivia), pretind că poporul lor este mai vechi decât incaşii şi că exista deja înainte de Ţi-To-Tu, tatăl cerurilor, care l-a creat pe omul alb. Indienii uro susţin sus şi tare că ei nu sunt oameni. Spun că au sângele negru şi că trăiau deja în vremurile în care pământul era cufundat în întuneric. *Nu suntem ca ceilalţi oameni pentru că venim de pe o altă planetă*.

Rarii supravieţuitori ai poporului uro evită orice contact cu lumea exterioară. Ei invocă, cu încăpăţânare şi mândrie *diferenţa* lor, pe care o revendică şi o apără ca moştenirea pe care au adus-o cu ei atunci când s-au instalat pe Pământ...

*

În templul cu fresce de la Tulum (Mexic), arheologii, specialişti în civilizaţia maya (Redfield, Landa, Cogolludo, Roys) au descoperit ceea ce au numit *zeii-albină*! *În* literatura referitoare la mayaşi, noţiunea de societate de albine, de stup este total inexistentă şi totuşi, ici şi colo, se afirmă că numiţii „ah-muzencab” erau marile albine care le conduceau pe celelalte. Reliefurile reprezentând personaje denumite zei-albină nu prezintă nici cea mai mică asemănare cu insecta care poartă acest nume! Se poate vedea o fiinţă culcată pe burtă, cu coatele depărtate, cu braţele sprijinite pe sol, părând că ţine cu mâinile o cârmă sau levierele unor comenzi. Picioarele *încălţate* par că acţionează nişte pedale. În jurul personajului se distinge un întreg ansamblu de elemente tehnice care nu şi-ar găsi locul în niciun stup! (fig. 39).

La familia Springensguth din San Salvador (El

Salvador), am putut examina în voie o cupă maya (fig. 40) pe care este reprezentată o femeie purtând pe spate un aparat individual de zbor. Aparatul este fixat pe spate cu o curea lată care înconjoară toracele şi bazinul femeii.

La muzeul marin din Madrid se poate admira un vas atribuit civilizaţiei nazca, care reprezintă un personaj asemănător. De data asta este vorba de o zeiţă-mamă. Ea poartă o centură lată şi două curele care îi strâng coapsele şi umerii, iar pe spate poartă un aparat de zbor.

La cererea autorităţilor spaţiale americane, profesorul Ruth Reyna a întocmit un raport care se bazează pe interpretarea unor texte sanscrite. Conform acestui raport, indienii ar fi efectuat zboruri spaţiale în jurul anului 3.000 î.e.n. Ar fi fugit de potopul care ameninţa Pământul şi s-ar fi refugiat pe Venus. Textele sanscrite respective su fost studiate şi interpretate la universitatea din Punjab...

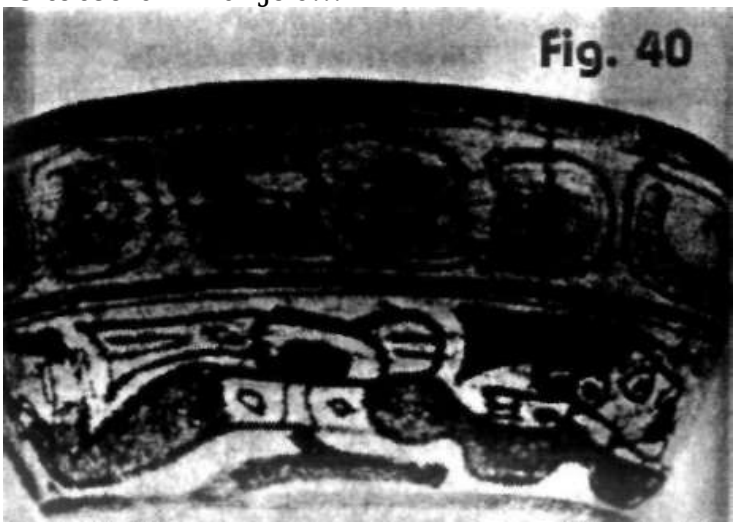

Ciuwasii – un trib tătar de origine finică care trăieşte pe malurile fluviului Volga – mai numără azi cam 1, 5 milioane de persoane. Limba uzuală este o ramură autohtonă provenită din turcă. Lingvistul brazilian Lubomir Zaphyrof, specialist în limba încă, a constatat că limba ciuwasă actuală a păstrat folosirea a vreo sută douăzeci de cuvinte compuse incaşe! E vorba în principal

de cuvinte care se referă la mitologia încă. Câteva exemple:

Wiracocha: spiritul binefăcător care locuieşte în cosmos.

Kon tiksi illa Wiracocha: suveran de cea mai înaltă origine, strălucitor ca fulgerul, spiritul bun al universului.

Şuvash: zeul luminii.

Celor care vorbesc cumva limba ciuwas şi ar fi interesaţi de incaşi, le dau cu dragă inimă adresa profesorului Zaphyrof: Caixa Postai 6603 São Paulo (Brazilia).

*

UNESCO înştiinţa în 1972 despre descoperirile senzaţionale făcute de arheologul american Manson Valentine şi scufundătorul Dimitri Rebikoff în imediata apropiere a ţărmurilor insulelor Bimini şi Andros, două insule din arhipelagul Bahamas.

Cei doi au putut să exploreze acolo locuinţe submarine cu ziduri având o lungime cuprinsă între şaptezeci şi două sute cincizeci de metri! Construcţiile, ale căror culmi ajung la vreo şase metri de suprafaţa apei, se întind pe vreo sută de kilometri pătraţi! Pietrele zidurile cântăresc fiecare în medie douăzeci şi cinci de tone!

Specialişti de la universitatea din Miami au evaluat vârsta acestor oraşe între şapte şi zece mii de ani. Asta înseamnă că aceste oraşe au văzut lumina zilei cu mult înainte de a fi construite piramidele de la Gizeh, cu mult înainte de epopeea sumeriană a lui Ghilgameş!

*

Cu ocazia lucrărilor de exploatare a aluviunilor aurifere, efectuate cu ajutorul unor pompe de mare presiune şi a dragoarelor, în nordul localităţii Fairbanks din Alaska şi în valea râului Yukon, s-au extras din sol mamuţi cu părul lung perfect congelaţi. Stomacul animalelor conţinea frunzele şi iarba pe care acestea le mâncaseră exact înaintea morţii. Puii erau culcaţi alături de părinţi, claie peste grămadă.

Părerea arheologului Frank C. Hibben, de la

universitatea din New Mexico: „este absolut imposibil ca un număr atât de mare de animale să moară împreună de moarte naturală!”

Cercetătorii au descoperit că toate animalele au murit de la un minut la altul, înţepenite pe loc şi congelate simultan. Niciunul dintre animale nu prezenta nici cea mai mică urmă de început de descompunere. Lângă Fairbanks au fost găsite 1766 de maxilare dintr-o singură rasă de bizon preistoric.

Cine a putut să organizeze o astfel de vânătoare? Care a fost cauza schimbării bruşte de climat care a congelat ca să spunem aşa pe loc o turmă de mamuţi care păşteau în linişte?

*

Când am vizitat cele optzeci şi trei de grote stâncoase, din apropiere de Bombay, numite şi „temple” În ghidurile turistice, am înţeles foarte clar că aceste grote săpate în stâncă (e vorba în special de granit) cu ajutorul unor materiale explozive, etajându-se unele peste altele, fiecare având o înălţime de cincisprezece metri, nu puteau să fi servit numai la ceremonii religioase. Nu e neapărat nevoie să te vâri sub pământ ca să te rogi zeilor, nici să ridici altare în grote adânci.

Aceste construcţii seamănă mai mult cu nişte adăposturi fortificate decât cu nişte temple…

Pe pereţii acestor „grote” sunt reprezentate scene din viaţa lui Shiva. Shiva înseamnă în sanscrită „credinciosul”. Simbol al distrugerii precum şi al mântuirii, Shiva formează împreună cu Brahma – Forţa care creează lumile – şi cu Vișnu (reprezentat în Vede ca cel care trece pe oriunde) trinitatea hinduşilor, *Trimurti*.

În trecere prin sălile mari, am admirat tavanele înalte susţinute de coloane de granit şi acoperite cu reliefuri splendide. Am aflat că vârsta acestor construcţii săpate în stâncă este foarte controversată, dar că diferiţi specialişti cred că au fost realizate cam cu o jumătate de mileniu î.e.n. De vechii reprezentanţi ai *jainismului*, *o* religie mai veche decât budismul şi care se mai practică şi acum.

Ce i-a putut împinge pe *jaini* să realizeze nişte lucrări atât de titanice?

Ca de obicei, la întrebările noastre nu pot răspunde decât miturile şi legendele. Şi, în acest caz, legenda ne spune că nişte fii de zei învinşi de aşa numiţii *Kuru*, poporul cel mai vechi din vestul Indiei, s-au retras în aceste fortificaţii după înfrângere. Jain înseamnă învingător în sanscrită. Oare învinşii dintr-o bătălie au câştigat până la urmă războiul pentru că şi-au construit fortăreţe sigure? Eu sunt înclinat să cred că mitologia indiană insistă asupra faptului că grotele au fost săpate în stâncă pentru a-i adăposti pe cei în viaţă de puterile cereşti care îi ameninţau.

În cartea „Când zeii erau încă numeroşi", doctorul Bernhardt Jacobi face inventarul acestor fortificaţii preistorice indiene. El semnalează în special un grup de o sută cincizeci de grote aflate lângă Junnar, pe platoul Dekkan, un alt grup de douăzeci şi şapte de grote la Adjanta şi un altul de treizeci şi trei de grote la El lora.

Propun mai jos un scenariu bazat pe indiciile adunate în această lucrare:

1. În timpuri îndepărtate, în străfundurile galaxiei, a avut loc o bătălie între fiinţe inteligente apropiate de om.

2. Învinşii au bătut în retragere la bordul unei nave spaţiale.

3. Cunoscând mentalitatea învingătorilor şi ştiind că aceştia nu vor avea linişte până când nu-i vor nimici, învinşii au recurs la un vicleşug, constând în faptul că nu s-au dus să se instaleze pe planeta care le oferea de departe cele mai bune condiţii de supravieţuire, acolo unde învingătorii vor crede că s-au refugiat neapărat.

4. Învinşii au ales Pământul, planetă ale cărei condiţii, departe de a fi ideale, sunt totuşi „acceptabile". În această atmosferă nouă, învinşii vor purta multă vreme aparate de respirat, pentru că au nevoie de timp pentru a se adapta la amestecul de gaze din care e formată atmosfera terestră (de unde toate acele reprezentări de

personaje cu măşti de pe pereţii grotelor).

5. Temându-se să nu fie descoperiţi de adversarii lor, ei „intră sub pământ”. Astfel iau naştere diferite reţele de tuneluri subterane.

6. Pentru a-i înşela definitiv pe duşmanii lor necruţători, „refugiaţii” fixează pe cea de a cincea planetă a sistemului nostru solar (deci nu pe Pământ!) diferite instalaţii tehnice ale căror emiţătoare trimit în cosmos mesaje codificate.

7. Învingătorii cad în capcannă şi aruncă în aer cea de a cincea planetă ale cărei rămăşiţe vor forma centura de asteroizi. Dacă ne uităm pe harta sistemului solar, vom vedea că între planetele a patra şi a cincea (cele de-acum) – Marte şi Jupiter – există un spaţiu de patru sute optzeci de milioane de kilometri. Această „lacună” nu este „goală”. În acest spaţiu se mişcă în permanenţă fragmente de materie, unele mai mari, altele mai mici, formând ceea ce numim în mod obişnuit centura de asteroizi. De secole în şir astronomii se întreabă de ce şi cum a putut să „explodeze” o planetă între Marte şi Jupiter. (Îmi place să cred că această planetă nu a „explodat” de la sine, ci prin intervenţia „cuiva”…)

8. Învingătorii cred că învinşii au fost în sfârşit distruşi şi se întorc la ei acasă la bordul navelor lor spaţiale.

9. Distrugerea brutală a celei de a cincea planete provoacă perturbări importante în interiorul sistemului nostru solar. Axa de rotaţie a Pământului se deplasează cu câteva grade şi inundaţii formidabile afectează toată suprafaţa planetei. (Povestea potopului apare în legendele celor mai diferite popoare, aproape peste tot în lume.)

10. După un anumit timp, învinşii ies din catacombele lor concepute atât de remarcabil şi încep să recreeze inteligenţa pe planeta noastră. În virtutea cunoştinţelor lor în domeniile biologiei moleculare (cod genetic etc), învinşii „creează omul după chipul şi asemănarea lor” pornind de la primatele pe care le au la îndemână. (Legende referitoare la crearea omului, promisiune a lui

„Dumnezeu” făcută lui Avraam – şi multe altele – privitor la descendenţa lor, care va fi la fel de numeroasă ca „stelele cerului” etc.)

11. Vechii învinşi deveniţi suveranii Pământului – şi consideraţi drept zei – consideră prea lentă dezvoltarea rasei umane. Sigur, creaturile „sunt după chipul şi asemănarea zeilor” dar e necesar să se intervină des pentru accelerarea procesului. Astfel citim în Geneza Îl, 6: „Asta e doar începutul lucrării lor. De acum nimic nu-i va mai împiedica să facă tot ce-şi vor pune în gând”. Zeii nerăbdători au dese accese de mânie. Îi lovesc şi îi extermină – de exemplu – pe cei care critică şi nu vor să se supună legii lor – care este esenţialmente biologică. Simţindu-se răspunzători – nu fără motive – de evoluţiile viitoare ale umanităţii, zeii nu au niciun scrupul moral pentru a duce la bun sfârşit sângeroasele lor epurări.

12. Dar oamenilor le e frică de zei şi de expediţiile lor punitive. Cu atât mai mult cu cât timpul a trecut şi nu mai sunt zeii din prima confruntare, ci copiii şi nepoţii lor. Foarte repede omul se simte mai mult sau mai puţin egal cu aceşti fii sau fiice de zei (vezi mitologia familiilor divine).

13. Grupuri importante de oameni intră şi ei sub pământ pentru a scăpa de represaliile zeilor. Poate că aceste grupuri dispuneau încă de instrumente perfecţionate, pe care zeii îi învăţaseră să le fabrice – scule cu care lucrau piatra mult mai uşor decât îşi închipuie arheologii de azi.

14. Faptul este de netăgăduit, în fiecare an se descoperă ici şi colo pe glob noi şi deseori gigantice complexe de locuinţe subterane. Se cuvine să subliniem că aceste construcţii nu sunt deloc identice cu reţelele subterane din Ecuador şi din Perú. Este vorba de cetăţi construite de nenumărate mâini şi fără mijloace tehnice perfecţionate precum maşina de forat la temperatură înaltă. În multe locuri se află astfel de adăposturi „antiaeriene” construite de oamenii preocupaţi să se apere de mânia zeilor. Voi cita din memorie numai trei locuri:

San Augustin, *Columbia*: sanctuare subterane legate prin galerii.

Cholula, *Mexic* temple subterane legate prin galerii (să nu se confunde cu galeriile săpate de arheologi în acelaşi loc).

Derinkuyu, *Anatolia*: oraşe subterane cu case având mai multe etaje şi mari săli de reuniune (fig. 41).

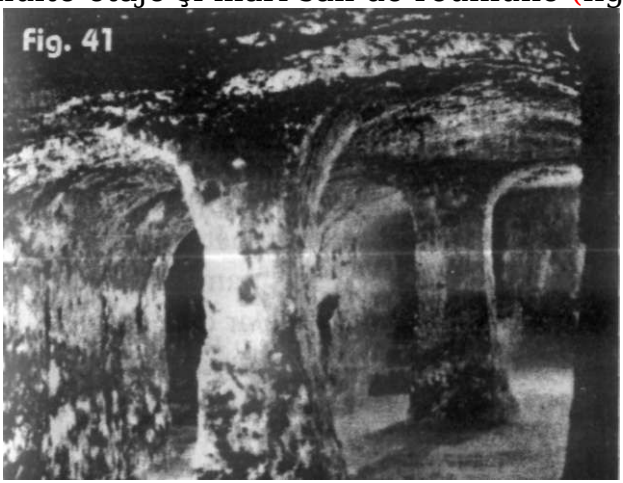

15. Dacă nişte oameni, anume strămoşii noştri îndepărtaţi, au construit adăposturile subterane, cu siguranţă că nu au făcut-o din plăcere, pentru că acest soi de lucrări probabil că au necesitat multe osteneli şi multe griji – fără a mai pune la socoteală timpul de care ar fi avut nevoie pentru a duce la bun sfârşit nişte sarcini de o asemenea amploare. Aceste fortăreţe nu au fost săpate în stâncă şi în pământ nici pentru a-i apăra pe oameni de animalele sălbatice, nici dintr-un ideal religios. După cum e neverosimil ca aceste lucrări să fi fost concepute şi realizate pentru a servi drept refugiu în caz de agresiune străină. Era suficient ca invadatorii să blocheze intrările subterane pentru a-i înfometa pe refugiaţi şi a-i constrânge să se predea. Atunci?

16. Singurul motiv care a putut să-i împingă pe strămoşii noştri să construiască astfel de fortăreţe subterane este teama de a nu fi ţinta unor agresiuni aeriene! Dar cine îi putea ataca pe oameni din aer? Zeii,

natural! Aceiaşi zei care îi mai vizitaseră în timpurile vechi…

VII

SĂ TERMINĂM CU MITUL LUI DUMNEZEU

Cine sau ce a creat universul?

Cine sau ce a adus stelele în cosmos?

Cine sau ce mânuieşte „comenzile” şi „se distrează” să arunce astrele unele împotriva altora, să facă sorii să explodeze, să lase să se topească galaxii întregi unele în altele?

Cine sau ce a „insuflat” viaţă materiei neînsufleţite?

Cine sau ce a vrut să se nască viaţă inteligentă şi să devenim ceea ce suntem?

Dacă tot ce există a fost creat de un singur şi adevărat Dumnezeu, acest Dumnezeu trebuie să fie drept, atotputernic şi bun întrucât totul ar fi apărut din voinţa lui.

Atunci de ce acest Dumnezeu atotputernic lasă să se aprindă războaie, să curgă sânge şi lacrimi?

De ce acest Dumnezeu ai dreptăţii permite asasinarea unor copii nevinovaţi?

Dacă acest Dumnezeu al înţelepciunii vrea ca toţi oamenii să-l „servească” cum spun religiile, de ce lasă să înflorească pe o singură planetă douăzeci de mii de religii şi secte care se sfâşie între ele în numele Lui?

De ce borfaşii şi asasinii, tâlharii, martorii falşi şi avocaţii mincinoşi se bucură, sub privirea lui Dumnezeu, de aceeaşi fericire de a trăi?

Cum poate un Dumnezeu bun şi înţelept să admită ca bogaţii să se îmbogăţească şi mai mult, ca săracii să sărăcească şi mai mult, de vreme ce se presupune că toţi oamenii sunt copiii lui?

Ce semnificaţie a conferit acest Dumnezeu vieţii inteligente?

Specialist în biologia moleculară, Jacques Monod,

directorul Institutului Pasteur din Paris, laureat al premiului Nobel, a zguduit lumea credincioşilor cu cartea sa „Hazard şi necesitate”. Chiar şi stânga atee a fost indignată de tezele lui Monod din cauza greutăţii extraordinare conferite faptului biologic, a dimensiunii biologice care îi este astfel conferită şi care, după această critică atee, aproape că ridică biologia la rangul unei noi religii.

În lucrarea sa, Jacques Monod defineşte astfel cele trei faze care condiţionează naşterea vieţii:

1. Formarea principalelor elemente chimice constitutive ale vieţii pe Pământ: nucicotide şi acizi aminaţi. (Nucleotidele sunt combinaţii ale acidului fosforic, baze nucleice şi hidraţi de carbon, elemente ce se află reunite în nucleele celulare.

— Acizii amânaţi sunt acizi organici din care sunt constituite albuminele.)

2. Pornind de la aceste elemente, formarea macromoleculelor cu facultatea de a se dubla. (Macromoleculele sunt formate din mii de atomi şi chiar mai mult.)

3. În jurul acestor structuri capabile să se multiplice la infinit se construieşte un aparat telefonomic, un sistem perfect autonom care duce la celula elementară.

Monod îşi bazează teoria pe cele mai recente descoperiri în materie de biologie şi genetică. În urmă cu miliarde de ani, în atmosferă şi pe scoarţa terestră au apărut anumite combinaţii simple pe bază de carbon (precum metanul); apoi apa şi amoniacul. Din aceste combinaţii simple s-au născut numeroase substanţe printre care nucleotidele şi acizii amânaţi care, în „supa” prebiotică, au dus până la urmă la formarea primului organism, adică a unei prime celule, a unei prime forme elementare de viaţă.

Asta într-o vreme când procesele fizice şi chimice nu erau încă legate de prezenţa fiinţelor vii. Conform teoriei evoluţiei, procesul complementar care a dus la apariţia lui homo sapiens s-a derulat în mod paşnic, fără sprijinul unui

act revoluţionar, adică creator.

Ideea centrală a teoriei lui Monod este că fenomenul decisiv care a determinat apariţia vieţii nu s-a produs decât *o singură dată*. Astfel omul ştie în sfârşit, dacă ţine cont de tezele din „Hazard şi necesitate”, că este *singur într-un univers indiferent şi nemăsurat în mijlocul căruia a apărut din întâmplare*.

Să fie viaţa un noroc? Indiferent cât de remarcabil de bine fondate sunt, tezele profesorului Monod nu răspund la o întrebare primordială. Care este forţa elementară care a pus la punct substanţele chimice constitutive ale vieţii? De unde au venit ingredientele care au permis vieţii să se nască în „supa” originară?

Ştiinţa va răspunde că din atmosferă. Dar acest răspuns nu satisface. Întreb mai departe, ca un copil curios: dar atmosfera de unde vine?

— Din învelişul Pământului în momentul în care s-a răcit.

— Dar Pământul de unde vine?

— Din soare, din care s-a desprins.

— Bine, bine, dar soarele?

— Calea Lactee nu este decât o parte din alte asemenea „căi” din univers.

— Şi aceste alte „căi”?

— În privinţa asta nu există decât teorii, niciun răspuns sigur.

Profesorul Georges Lemaître, fizician şi matematician care îşi desfăşoară activitatea la Bruxelles, intervine cu o idee foarte seducătoare în aspra discuţie a originii lumilor. În urmă cu miliarde de ani, toată materia universului era condensată într-un atom primordial, o masă enormă de materie a cărei coeziune era asigurată de un singur nucleu. Din cauza forţelor tot mai mari, până la urmă blocul de materie a explodat. Această explozie a dat naştere la miliarde de rămăşiţe care mai târziu s-au asamblat, în cursul unei perioade foarte lungi de consolidare, în numeroase galaxii…

Fizicianul rus George Gamov, ajuns la universitatea

din Michigan via Londra şi Paris, este reputat în mediile ştiinţifice pentru formulele lui impresionante. Din teoria azi general admisă a unei *explozii primordiale* generatoare de lumi şi viaţă, Gamov a dedus un concept şi formularea *Big-bang*-ului.

Teoria big-bang-ului, faţă de celelalte teorii, prezintă avantajul de a fi „verificată" prin ceea ce numim *efectul Doppler*, efect descoperit în 1842 de fizicianul austriac Christian Doppler (1803 – 1853) şi care se aplică atât undelor luminoase cât şi undelor sonore. „Efectul Doppler constă într-o variaţie de intensitate sonoră în legătură cu mişcarea sursei sonore sau a auditorului. Dacă distanţa dintre ei creşte, sunetul devine mai grav; dacă distanţa se micşorează, sunetul devine mai ascuţit. Se observă acest fenomen, de exemplu, dacă ascultăm şuieratul unei locomotive care se apropie sau care se îndepărtează. Când e vorba de raze luminoase, se petrece următorul fenomen: dacă sursa luminoasă se deplasează în direcţia observatorului, spectrul luminos se deplasează spre albastru; dacă sursa luminoasă se îndepărtează de observator, spectrul se deplasează spre roşu".

Efectul Doppler permite măsurarea vitezei tuturor aştrilor, fiind demonstrat faptul că corpurile cereşti prezintă aceeaşi compoziţie chimică şi aceleaşi caracteristici fizice în toate galaxiile, adică în cadrul Căii Lactee ca şi în afara ei.

Plecând de la acest principiu, astrofizicianul Edwin Powell Hubble (1889 – 1953) a descoperit în 1929, în cursul unor lucrări asupra ceţei cosmice şi a sistemelor stelare, duse la bun sfârşit la observatorul de la Mount Wilson, că efectul Doppler se aplică şi galaxiilor. Hubble a constatat că spectrul luminos al galaxiilor se deplasează spre roşu pe măsură ce se îndepărtează.

Profesorul Hannes Alfven, fizician la Şcoala superioară regală din Stockholm: „Viteza cu care galaxiile se depărtează de noi este proporţională cu distanţa care ne desparte de ele".

Frecvenţa luminii se micşorează cu o sutime când

sursa luminoasă se depărtează de noi cu o viteză corespunzând cu o sutime din viteza luminii.

Să ne imaginăm balonul neumflat al unui copil. În cutele balonului lăsăm să cadă la întâmplare picături de culoare roşie. Pe măsură ce umflăm balonul, punctele roşii se vor depărta unele de altele, cu o viteză proporţională cu viteza cu care creşte volumul balonului. E limpede că, pornind de la date precum viteza cu care punctele roşii se depărtează unele de altele şi sensul în care aceste puncte se deplasează, este posibil să se calculeze în ce moment erau adunate punctele într-un singur centru.

Datorită acestei metode, s-a estimat că universul are între şapte şi zece miliarde de ani.

Numai că George Abell, directorul secţiei de astronomie de la universitatea din Califonia, îşi exprimă dezacordul: „După treisprezece ani de observare a opt galaxii foarte depărtate unele de altele, mi se pare neîndoielnic că universul e cel puţin de două ori mai bătrân!”

Big-bang!

Universul nu este o doamnă pe care ai putea s-o ofensezi considerând-o mai bătrână decât este, iar pentru mine are prea puţină importanţă dacă big-bang-ul a avut loc acum şase, acum zece sau acum douăzeci de milioane de ani. Vârsta universului nu spune nimic despre *apariţia vieţii*.

Fapt e că trebuia să existe ceva *înainte* de explozia primordială.

Este posibil ca dezintegrarea atomului primordial să se afle la originea galaxiilor şi a miliardelor de stele din aceste galaxii. E posibil ca savanţii din toate domeniile, chiar filosofii, să pătrundă tot mai adânc misterul atomului şi al originii tuturor lucrurilor. E posibil ca ateii să găsească motive tot mai bune pentru a nega existenţa unei *forţe* pe care, în lipsă de ceva mai bun, o numim „Dumnezeu”. Cu toate astea, la început a existat o *creaţie*.

Dacă materia stelelor provine dintr-un atom primordial unic, este cât se poate de logic să ne gândim că

stelele sunt făcute din aceeaşi substanţă, că în cadrul materiei vom găsi peste tot aceleaşi elemente.

Studiile întreprinse asupra materiei extraterestre au pus în evidenţă prezenţa unor acizi aminaţi şi a unor combinaţii moleculare complexe.

Geologii Goesta Vollin şi David B. Ericson de la Universitatea Columbia, din New York, au publicat un articol în care arată că acizii amânaţi se dezvoltă dintr-un amestec de patru substanţe constitutive ale materiei cosmice prin simpla reacţie de iradiere. Cercetătorii de la observatorul radio-astronomic de la Green Bank (Virginia de Vest) au dovedit că norul de gaze B 2 din constelaţia Săgetătorului conţinea o substanţă care reunea toate condiţiile prealabile ale apariţiei vieţii. E vorba în acest caz de ciano-acetilenă, combinaţia chimică cea mai complexă observată vreodată în spaţiul interstelar.

Analiza meteoriţilor şi a eşantioanelor de sol lunar au pus în evidenţă prezenţa în aceste corpuri a unor molecule de hidrogen, monoxid de carbon, amoniac, apă, precum şi o întreagă serie de hidrocarburi şi de acizi aminaţi.

Cercetătorii de la NASA au anunţat din octombrie 1971 că au putut identifica în meteoriţii Murchinson şi Murray (numiţi astfel după locurile unde au fost găsiţi în Australia meridională) şaptesprezece acizi aminaţi dintre care câţiva erau elemente constitutive ale proteinelor pe care le găsim în toate organismele terestre.

Alte eşantioane de rocă lunară aduse de echipajul navei Apollo XI, analizate de cercetătorii de la universitatea din Miami, au pus în evidenţă prezenţa analinei şi a glicinei, doi acizi aminaţi care intră în compoziţia a numeroase proteine.

Astfel ştiinţa sprijină convingerea noastră profundă: omul nu e singur în univers şi foarte probabil că fiinţele inteligente care îl populează aşteaptă să le fie găsite urmele trecerii lor pe Pământ. Căci stadiul actual al cunoştinţelor noastre ne permite să afirmăm cel puţin două lucruri:

La origine, materia era condensată în jurul unui atom

unic.

Condiţiile prealabile apariţiei vieţii se regăsesc şi pe alte planete din galaxia noastră.

Dar mai este loc pentru „bunul Dumnezeu” În schema grandioasă elaborată de ştiinţă? A personifica forţa care *trebuie* să fi existat *înainte* exploziei primordiale, denumind-o *Dumnezeu*, reprezentând-o sub aspectul unui moşneag cumsecade cu barbă albă, înseamnă a-ţi interzice pentru totdeauna o viziune mai lucidă asupra lucrurilor.

Această forţă elementară care exista înaintea oricărei deveniri, cred că trebuie să ne-o reprezentăm ca pe o forţă neutră. Această forţă neutră provoacă marea explozie care avea să dea naştere totalităţii lumilor. Astfel forţa elementară imaterială devine ea însăşi materie. Ea cunoştea dinainte rezultatul exploziei, aceasta trebuind să-i permită să ajungă într-o nouă dimensiune, cea a vieţii reale.

Am apărat deseori acest punct de vedere, ilustrându-l cu un exemplu analogic care îmi permite să fac mai sensibil procesul la care mă refer.

Să ne închipuim un computer funcţionând cu o sută de miliarde de unităţi de memorie (biţi în limbajul specializat). Ca să folosesc expresia profesorului Muchie de la universitatea din Edimburg, constructorul primului computer *gânditor*, acest computer ar avea o „conştiinţă personală” Înscrisă în circuitele foarte complexe ale maşinii. Dacă computerul se „aruncă în aer” fără ca în prealabil să-şi fi magnetizat totalitatea biţilor, conştiinţa sa personală este anihilată prin explozie. Dar explozia este hotărâtă „în cunoştinţă de cauză” de maşina gânditoare. O sută de miliarde de biţi se răspândesc în toate direcţiile cu viteze variind după mărimea lor. Conştiinţa originară *centrată* nu mai există, dar inteligenţa care s-a distrus ea singură a programat viitorul.

Încărcaţi cu informaţiile culese în cursul călătoriei lor în spaţiu şi timp, biţii magnetizaţi revin în centrul exploziei din care au provenit, infime particule de

conştiinţă personală a maşinii pe care o îmbogăţesc astfel cu experienţa lor trăită. De la momentul când a avut loc explozia până în momentul întoarcerii, niciun bit nu ştie că este o fracţiune dintr-o conştiinţă mai mare la care este destinat să revină. Dacă una dintre aceste infime unităţi de gândire începe să-şi pună întrebări de genul „Dar ce sens are această cursă nebună? De unde vin şi încotro mă îndrept?”, atunci cu siguranţă că aceste întrebări vor rămâne fără răspuns. Şi totuşi face parte dintr-un tot în care îi este destinat să se topească, este rodul unei „creaţii” pe care a îmbogăţit-o cu „experienţa” sa.

Poate că această comparaţie pare simplistă, dar s-ar putea să ne ajute să sesizăm fenomenul forţei originare ale căror elemente constitutive suntem. Abia la sfârşit, la sfârşitul sfârşitului, în „punctul Omega” despre care vorbeşte Teilhard de Ghardin, vom şti că suntem atât cauza cât şi efectul creaţiei.

Existenţa acestei forţe iniţiale numită Dumnezeu înaintea exploziei, care a provocat explozia, mi se pare un fapt practic de netăgăduit, confirmat de altfel de multe texte sacre, mitice sau legendare.

Să ne gândim doar la ce spune apostolul Ioan, care a avut acces la texte esoterice foarte vechi, de la facerea lumii:

La început a fost Cuvântul, şi Cuvântul era cu Dumnezeu, şi Cuvântul era Dumnezeu.

El era la început cu Dumnezeu

Toate lucrurile au fost făcute prin el, şi nimic din ceea ce a fost făcut, n-a fost făcut fără el.

*

Logica tuturor acestor lucruri ne-ar apărea mai cu claritate dacă conceptul de Dumnezeu n-ar fi fost întunecat de multele reprezentări care ne permit să „narăm” povestea creaţiei ca un fel de basm pentru copii, dar ne împiedică să pătrundem misterul creaţiei. Dacă forţa iniţială a hotărât să se materializeze, atunci această forţă creatoare este şi produsul creaţiei sale.

*

Asemenea biţilor computerului, şi noi ne vom regăsi unitatea. Suntem nişte fracţiuni din forţa iniţială şi aceste fracţiuni îşi vor regăsi într-o zi calea spre unitatea cosmologică iniţială.

„De unde venim? Încotro ne îndreptăm?” Astea sunt întrebările care ne chinuie.

Teologul Puccetti: „Cunoaşterea nu se dobândeşte neapărat pe calea ştiinţei şi, de altfel, niciun adevăr metafizic de oarecare importanţă nu a fost vreodată dobândit în acest mod”.

Deşi ne aflăm foarte aproape de mileniul trei, lumea rămâne împărţită în cinei mari religii rivale cu care se înrudesc câteva mii de secte mai mult sau mai puţin fanatizate.

Probabil că tehnologia ne va permite să intrăm curând în contact cu alte inteligenţe evoluate. Cum ne vom defini când vom fi confruntaţi cu ele? Ce va însemna atunci catolic şi protestant, luteran, husit, mahomedan şi budist, hindus şi israelit? Astea vor fi criterii depăşite. Îi vom prezenta pe semenii noştri ca pe nişte debili pentru că nu vor să răsucească nici măcar un comutator sâmbăta (evreii)? Sau pentru că nu mănâncă carne de porc (musulmanii)? Sau pentru că consideră sacri şobolanii şi vacile slabe (hinduşii). Sau pentru că şi-au bătut în cuie pe cruce Dumnezeul atotputernic?

Presupun că intrarea omului în epoca călătoriilor interstelare va pune capăt tuturor acestor reprezentări ale divinităţii.

Dacă admitem principiul că suntem nişte părţi din forţa iniţială împrăştiate în univers de o explozie hotărâtă în mod conştient, nu e cazul să-l facem pe Dumnezeu răspunzător de bucuriile şi de suferinţele omenirii. Purtăm în noi forţele pozitive şi negative în măsura în care toţi provenim din forţa elementară care a existat dintotdeauna.

Problema acestei forţe iniţiale – în fond problema lui Dumnezeu – nu pot şi nici nu vreau s-o eludez pentru că sunt convins că religiile cu divinităţile lor nenumărate frânează progresul sau îl compromit. Să ne gândim doar la

băile de sânge, la războaie, la furiile ucigaşe, la suferinţele provocate de sectarismul religios! Să ne gândim doar la poziţiile retrograde, chiar criminale luate în numele lui Dumnezeu, din spirit religios, în legătură cu controlul natalităţii, iar exemplul ăsta merită să fie citat!

Analistul Jay W. Forester, de la *Massachusetts Institute of Technology*, a condus un studiu foarte detaliat asupra procentului creşterii demografice şi consecinţelor sale. Bazându-se pe calculele efectuate de Forester, profesorul Dennis Meadows a prezentat întreaga gravitate a acestei probleme în lucrarea *The Limits of the Growth* („Limitele creşterii"), iar concluziile sunt clare şi înspăimântătoare.

Numărul de oameni creşte într-un ritm care se accelerează pe zi ce trece. O adevărată mare umană ameninţă să inunde planeta şi foarte curând pământul nu va mai fi în stare să satisfacă nevoile vitale ale atâtor oameni. Bogăţiile subsolului se epuizează, pământul însuşi devine din ce în ce mai „istovit", în timp ce poluarea industrială şi urbană câştigă teren fără a putea fi oprită cu adevărat. Asemenea metastazelor unui cancer, oraşele şi aglomeraţiile urbane cresc şi proliferează. Defrişarea junglelor, a rarelor terenuri încă virgine pentru a se câştiga puţin spaţiu vital ar duce la moartea prin asfixiere, datorită epuizării surselor de oxigen. Apa, acest elixir al vieţii, în curând nu va mai fi în cantitate suficientă, chiar dacă ţinem cont de ceea ce s-ar putea extrage din oceane şi gheţarii polari. Dacă creşterea populaţiei va continua în ritmul actual, resursele naturale vor fi epuizate înainte de anul 2100.

Singura soluţie care se impune este controlul imediat şi riguros al natalităţii. Or, ce se întâmplă? „Comandorii credincioşilor" de toate religiile, mari sau mici, se opun cu violenţă acestei idei şi la punerea ei în practică. Pentru că puterea se măsoară totdeauna prin numărul enoriaşilor, chiar dacă acest criteriu cantitativ este de multă vreme depăşit. Împotriva ideii de control a naşterilor se invocă legea lui Dumnezeu, considerându-se asta o crimă

împotriva umanităţii.

Oare nu e timpul ca omul să se considere parte integrantă a cosmosului? Ar dobândi astfel o conştiinţă mai clară despre el însuşi şi despre misiunea care îi revine în calitate de om, adică să apere Pământul de moartea prin asfixiere şi în acelaşi timp să se pornească cu mai multă hotărâre la explorarea stelelor. De asta va depinde destul de curând viitorul nostru, pentru că va trebui să căutăm în cosmos materiile prime care vor lipsi pe Pământ. Dar „cucerirea spaţiului" mai înseamnă şi altceva. Înseamnă întâlnirea aproape sigură cu inteligenţe extraterestre…

Nu ştiu dacă mai e nevoie s-o spun, dar sectarismul religios nu se împacă deloc cu această perspectivă. Trebuie cu orice preţ ca omul să rămână încoronarea creaţiei. Unde am ajunge dacă ar exista pe alte planete fiinţe inteligente, poate chiar mai evoluate decât noi? S-ar sfârşi cu poveştile de adormit copiii!

„Se „încearcă deci, cu o abilitate şi o discreţie de-a dreptul „diabolice", să se discrediteze, chiar să se saboteze efortul care tinde să provoace întâlnirea cu inteligenţe străine Pământului. „Se „lansează avertismente destinate să asmută spiritele împotriva cercetărilor îndreptate în acest sens. Şi asta se face cu atâta viclenie, atât de insidios, încât putem vedea oameni consideraţi „luminaţi" criticând tot ce are legătură cu cercetarea spaţială şi cu „cucerirea" spaţiului – pretextând de exemplu că avem destule probleme de rezolvat pe Pământ. De parcă problemele n-ar fi legate în mod indisolubil! Procedând astfel, aceste „minţi luminate" nu-şi dau seama că sunt victimele unei foarte subtile forme de intoxicare. Nu-şi dau seama că aceste argumente retrograde le sunt, ca să spunem aşa, „dictate". Cu atât mai mult nu au habar de cine le sunt dictate.

Atunci, ce e de făcut?

Să radem de pe faţa pământului bisericile? Să dărâmăm templele?

Nu, asta niciodată.

Acolo unde oamenii se adună ca să cânte gloria

creatorului, se dezvoltă un simţ binefăcător al comunităţii. Templele şi bisericile sunt locuri de meditaţie, locuri consacrate evocării acelei forţe iniţiale pe care, în lipsă de altceva mai bun, o numim Dumnezeu. Astfel de locuri sunt indispensabile. Restul este inutil.

În colecţia UFD au apărut:

1. Erich von Däniken – „Ipoteza extraterestră”.
2. Jean Sider – „OZN – Dosar secret”.
3. Michael Lindemann – „OZN şi prezenţa extraterestră”.

vor apărea: Călin N. Turcu

OZN – CENZURA COSMICĂ

„Credem că singura salvare a actualei civilizaţii de pe Terra nu se află decât într-o eventuală şi cât mai grabnică întâlnire cu una sau mai multe civilizaţii extraterestre mai evoluate decât noi. Acest contact nu îl vom putea realiza noi înşine, pentru simplul motiv că nu suntem în stare. El trebuie să fie aceia care să o dorească şi să se îndure a ne salva. Rămâne aceasta... *singura* noastră speranţă de salvare de la dispariţie!

*

UFO

Ceea ce veţi citi în paginile ce urmează are menirea de a ne întări convingerea că El există şi că se află deja aici, cu noi şi printre noi, că ne supraveghează permanent şi că nu ne vor mai lăsa prea mult timp «să facem prostioare». Mai mult decât atât, că organismele militare secrete ale «superputerilor»

lumii au cunoştinţă de aceste realităţi şi încearcă de decenii să le ascundă omenirii.

Autorul

Scott Mandelker VENIŢI DIN ALTĂ LUME

Un studiu captivant despre americanii care se cred a fi de altundeva, cartea de faţă prilejuieşte o abordare a subiectului surprinzătoare prin noutatea ei: dezvăluiri făcute de douăzeci şi cinci de oameni încredinţaţi că provin

de pe alte planete.

Indiferent dacă afirmaţiile lor vi se vor părea tulburătoare, incitante, sau de-a dreptul şocante, *Veniţi din altă lume* oferă prima analiză profundă a unui grup social tot mai numeros.

Depăşind tot ce s-a scris până acum, *Veniţi din altă lume* pătrunde pe teritorii noi, trasează noi direcţii şi constituie o provocare pentru felul cum înţelegem evoluţia omenirii.

Shi Bo

OZN – DOSARELE C.U.R.O.

Dosarele secrete ale tainicei organizaţii CUM (*China Ufo Research Organi-sation*), aduse la cunoştinţa publicului de Shi Bo, unul dintre cei mai importanţi cercetători ai fenomenului OZN din China, constituie o dovadă categorică a vechimii, universalităţii şi autenticităţii prezenţei pe planeta noastră a unei inteligenţe superioare, care manipulează societatea omenească din negura timpului.

UFO

Jean Sider ROSWELL – CONTACTE SUPRATERESTRE I

Roswell este, în memoria oamenilor, primul contact supraterestru dovedit în mod material!

Jean Sider reuşeşte să ducă argumente convingătoare pentru a demonstra credibilitatea ipotezei sale, conform căreia o inteligenţă necunoscută, dispunând de mijloace tehnologice sofisticate, supuse legilor unei alte realităţi fizice, evoluează în spaţiul nostru planetar.

Roswell – Contacte supraterestre I este o carte care părăseşte definitiv cărările bătătorite şi deschide perspective fascinante viitorului omenirii.

O carte unică, o premieră absolută pentru România, din care aflăm, în sfârşit, că marele imperiu chinez a fost şi este în continuare tulburat de prezenţa extraterestră.

Jean Sider

*

UFO

ILUZIA COSMICĂ – CONTACTE SUPRATERESTRE II

Cartea este urmarea firească a lucrărilor *OZN – Dosar secret* şi *Roswell – Contacte supratarestre I*.

Jean Sider îşi continuă demonstraţia, susţinând că trebuie să luăm în seamă toate tipurile de contact avute cu o inteligenţă străină societăţii noastre. Toate sistemele noastre de credinţă, toate ideologiile, filosofiile, religiile şi superstiţiile noastre sunt folosite de o inteligenţă superioară nouă, într-un scop pe care abia începem să-l intuim, dar care justifică neapărat mijloacele. Oare concepţiile noastre nu sunt modelate de acel „factor X” care ne sfidează imaginaţia? De aceea Jean Sider insistă să nu ne încredem în aparenţe: manipulatorii sunt mascaţi şi ne înşală sistematic.

Această carte îi va uimi şi îi va încânta pe toţi amatorii de mistere neexplicate prin precizia faptelor citate şi îndrăzneala lucidă a raţionamentelor. Dar, mai mult decât orice, ea deschide orizonturi fantastice asupra destinului ciudat al rasei umane.

„Sunt convins că moştenirea transmisă de «zei» păstrează vie în noi nostalgia stelelor. De aceea, această carte aduce argumente noi în sprijinul ipotezei mele.

Rămâne de văzut dacă lumea contemporană este cu adevărat dispusă să pătrundă în secretele intime ale unui trecut îndepărtat. Poate că există teama că oamenii vor fi

confruntaţi cu descoperiri de natură să transforme credinţa în creaţie în cunoaşterea creaţiei. Cui i-ar plăcea să se prăbuşească din vârful edificiului construit de el însuşi?

Dar nu trebuie să uităm că, în turnul de fildeş al prejudecăţilor congelate, enigmele se înmulţesc şi misterele devin tot mai adânci!”

Erich von Däniken